

nas čas

eso
Velenje

remco
HARTL

ADELMANN

objekti
tehnologije
oprema

eso
Velenje

R VIZUELNE KOMUNIKACIJE
grafično oblikovanje
oblikovanje prostorov
DTP servis
STUDIO REBENIK tel.: 063/851-981, fax: 063/851-684

An club

MLADINSKI SERVIS
Velenje
tel.: 854-831, 853-061

številka 31, cena 60 tolarjev
Velenje, 6. avgusta 1992

ZELENA LUČ ZA ČISTILNE NAPRAVE

Poslanci slovenske skupščine so sprejeli prejšnji teden za občino Velenje pomembno odločitev. Dali so jamstvo za najetje 130 milijonov mark kreditov za izgradnjo čistilnih naprav na bloku 4 šoštanjskih termoelektrarn. **STRAN 3**

S SMETMI PO EVROPSKO

V velenjski občini pričenjamo z zbiranjem smeti in odpadkov na sodobnejši način. Kupljeno je že novo vozilo, sicer pa več na

ŽRTVE VOJNE

Reportaža o usodah beguncev v zbirnih centrih v mozirski in velenjski občini

STRAN 5

STRAN 8

Odprto – zaprto – odprto

Lenoben čas poletnih počitnic je tudi v Velenju prinesel nekaj novosti, kar se odpiralnih časov trgovin tiče. V nekaterih trgovinah, res da predvsem neživiljskih, so se odločili za deljen delovni čas. Ni potrebno posebej poudarjati, kako to izgleda, saj se po nekaj tednov stari novosti v opoldanskem času po mestu srečujete ljudi, ki se zaletavajo v skrbno zaklenjena vrata trgovin in čudno gledajo v obvestila o novih delovnih časih. Boste rekli, le zakaj čudno, tako je vendar povsod na zahodu, kamor bi tudi mi že končno radi sodili in to ne le verbalno. Vendar, pri nas še ogromno stvari ni tako daleč, da bi lahko bil deljen delovni čas nekaj čisto normalnega.

Zakaj? Najprej se postavimo v vlogo prodajalk, ki opoldansko zapiranje izkoristijo za družinske obveznosti, kar pomeni, da partnerju in družini na hitro pripravijo kosilo, še kaj malega postori-jo in že hitijo nazaj v službo, od koder se vračajo šele proti večeru. Menda je med njimi kar nekaj takih, ki se zaradi oddaljenosti v službo vozijo z avtobusi. Vse bi bilo lepo in

prav, če bi tudi njihovi možje delali »po evropsko«, če bi bilo temu prilagojeno varstvo otrok v vrtcih, še huje pa je tam, kjer imajo otroke, ki uživajo počitnice po prvih razredih osnovnih šol in so ti

POD PRHO

skoraj ves dan brez mamice. Pri nas tudi še ni zakonjeno delo s polovičnim delovnim časom in tako ni alternative, da bi se lahko takim nevšečnostim zaposlene izognile z delom 4 ure dnevno.

Tu pa smo tudi mi, potrošniki. V času, ko se vračamo iz službe in bi radi takoj kupili, kar potrebujemo, da nam ne bi bilo potrebno v pasji vročini popoldne še enkrat po trgovinah, so te zaprte. Zvečer, ko se ohladi in bi radi odšli po 7. uri še nas sprehod in po nakupih, pa tudi. Verjetno pa se deljen delovni čas tudi pri izkupičku že tako nič kaj nakupovalno razpoloženih Velenjčanov kaže v negativni luči. Ali pa tudi ne in je ravno to razlog odgovor-nih za takšno odločitev... (bš)

Ko kmetje zavijajo rokave

Kljub pasji poletni vročini, ki je bila zadnje nedeljsko popoldne še posebej neizprosna, se je zbralo v Gaberkah na tradicionalnem kmečkem prazniku veliko pristašev kmečkega življenja. Aktiv mladih združnikov, organizator prireditve se je zares izkazal. Ne le z izvrstno organizacijo samega programa, ki je navdušil, tudi s ponudbo, med drugim tudi ledeno hladne pijače.

Poskrbljeno je bilo za zabavo, sprostitvev in razvedrilo. Potili so se tekmovalci, potili so se tisti, ki so jih bodrili, vmes pa so se tudi do solz nasmejali. Moški in ženske so svoja opravila tokrat malo zamenjali. Tako so ženske kosile. Najboljša je bila Alojzija Borovšek iz Gaberk, druga Metka Kotnik iz Plešivca in tretja Sonja Dvorjak iz Cirkovc. V gra-

bljenju so se pomerili moški. Zmagal je Janko Veternik iz Raven, drugi je bil Roman Golob iz Topolšice in tretji Vlado Mravljak iz Skal. Hlod sta najbolj spretno žagala Martin in Andrej Lenko iz Belih vod, druga sta bila Milan in Jože Lepko iz Plešivca, tretja pa Ivan in Franc Juvan iz Zavodnj. V vožnji samokolnice napolnjene z vodo se je najbolj izkazal škalcen Vlado Mravljak, drugi je bil Belovojčan Zdravko Bačovnik, tretji pa Ivo Ločen iz Topolšice. Vrč piva pa je najbolj spretno držal škalcen Fric Šumah. Ekipno so se najbolj izkazali Belovojčani, drugi so bili Topolščani, tretji pa Plešivčani. Prireditvev je resnično več kot uspela. Nagradjen-cem čestitam, organizatorjem pa želimo še veliko tako uspešnih kmečkih praznikov.

ŽALEC
tel.: 063/ 713-222

SDP
VELENJE
854-381

STAROVELENJČANI VAS VABIJO NA DESETDNEVNO LETOVANJE! U PrenoVLJENO STAROTRŠKO SREDIŠČE

**VSAK DAN OD PETKA 14. AVGUSTA DO NEDELJE
23. AVGUSTA BO TAM VESELO IN PRIJETNO**

ZABAVALI VAS BODO:

Dan in noč, bratje iz Oplotnice, ansambel Vinoteka, ansambel Simona Legnerja, Bay, Oliver Twist s Heidi, Helena Blagne, Top Line, ansambel Vesna, Irena Vrčkovnik, Podkrajski fantje, strašna Jožeta, plesalci, predice....

Še veliko zanimivega se bo dogajalo, vrstile se bodo športne in zabavne igre, ulični sejmi, poskrbljeno bo za pijačo in jedačo, predvsem pa za dobro razpoloženje.

*Zakaj bi hodili drugam: najlepši dopust
lahko preživite v Starem Velenju.*

Vračanje premoženja v mozirski občini Vsak primer zase — nov problem

V postopku denacionalizacije v mozirski občini doslej prejeli 81 vlog, od tega samo 57 popolnih. Glede na razpoložljive podatke jih pričakujejo še okrog 250, za katere vlagatelji pospešeno zbirajo vso potrebno dokumentacijo. Od sedanjih 81 vlog se jih 69 nanaša na vračanje kmetijskih in gozdnih površin, zelo obsežna vloga ljubljanske škofije ni popolna. Dokončno je z odločbo rešenih 11 vlog, še 4 bodo v kratkem, z njimi pa so že vrnili 325 hektarov kmetijskih površin in gozdov. Vloge je sicer treba vložiti do 7. junija prihodnje leto, rok za izdajo odločbe je eno leto, vseeno pa ima komisija za denacionalizacijo ogromno dela in še več problemov, za katere niti ne ve kako jih rešiti.

Predvsem so izredno dolgi ugotovitevni postopki, v zadnjih 40 in več letih je bilo izdanih ogromno odločb in sprememb in danes je silno težko sploh ugotoviti čigavo je kaj. Na to upravičence vse premalo opozarjamo, vsaka-

kor pa je zakonodajalec to predvideval, zato tudi enoletni rok. Res pa je, da vsak primer odpira nov problem.

Neodmerjene so recimo gozdne ceste, nihče ne ve kakšne so in bodo pristojnosti glede naravnih znamenitosti, kaj bo z vračanjem kulturne dediščine, kaj bo z varovalnimi gozdovi, ki so izrednega družbenega pomena, sekanje v njih je prepovedano in lastniki od njih gmotnih koristih ne bodo imeli; nedorečeno je vračanje premoženja vaških skupnosti in še bi lahko naštevali. Upravičenci? Ljudje pa so izjemno zahtevni, mnogokrat se je sploh težko dogovarjati in jim dopovedovati, neučakanost je večsah že kar pretirana, vse skupaj pa nemalokrat »popestrijo« še različne »politične« igre in igrice, ki jih zlasti v tem času ne manjka. Zahtevno leto in še eno je torej pred komisijo in vseni v postopku vračanja, čeprav upravičenega.

(jp)

Novice

Hmeljarska sezona pred vrati

Na Kmetijski zadrugi šaleška dolina se skupaj s kooperanti že vneto pripravljajo na začetek letošnje hmeljske sezone. Zaradi v zadnjem času obilne suše bodo najbrž zaropotali obiralni stroji prej kot so načrtovali.

Pričakovali so dobro letino, morda celo nekoliko nadpovprečno. Toda, zagodla jim je zadnja nekajdnevna prava poletna suša, ki bo pridelalek oklestila. Nekoliko bolje bo tam, kjer imajo zgrajene namakalne sisteme. Šaleški hmeljarji tako kar težko verjamejo, da bodo na 13,5 hektarjih v lastni proizvodnji in na 4 hektarjih hmeljišč kooperantov pridelali načrtovanih od 30 do 34 ton zelenih kobul.

Pitne vode (še) manjka

Kljub dolgotrajnemu sušnemu obdobju je bila oskrba s pitno vodo doslej v moziški občini razmeroma dobra, kar še posebej velja za sistem Letošče, ki oskrbuje velik (spodnji) del Zadrecke in Savinjske doline. Seveda v teh dneh ni (bilo) priporočljivo prati avtomobilov in zalivati trav, nekaj težav z oskrbo pa je vseeno bilo. To velja za višje predele, posebej pa za Lepo Njivo, Radeundo in Brezje nad Mozirjem.

Mozirski gasilci so v te kraje letos vodo peljali 47-krat, kar pomeni preko 160.000 litrov vode, samo v juliju pa so opravili 21 voženj. Precej manj prevozov je bilo potrebnih za višinske kmetije v okolici Luč (20.000 litrov) in Gornjega Grada (15.000), drugod pa gre v glavnem za posamezne občasne prevoze. (jp)

V Lučah bo veselo

Za Rečico ob Savinji, Gornjim Gradom in Ljubnim so s svojo vsakoletno turistično prireditvijo konec tedna na vrsti Luče. Letošnji »Lučki dan« bo kot vedno dolg tri dni. Že jutri, v petek, bo zvečer v osnovni šoli koncert mladih pianistov, otvorili bodo tudi privlačno razstavo domače slikarke Ide Voler, zabavno in veselo bo v soboto zvečer. »Točki« kot sta »v Lučah odmeva pesem« in »večer pred olcarsko bajto« povesta veliko, predvsem ko gre za Luče in Lučane.

V nedeljo bodo v osnovni šoli na »kmečki mizi vabile dobrote«, v čast farnega patrona sv. Lovrenca bo procesija, sicer bodo ves dan po vasi na ogled »v živo« nekdanja opravila in običaji, za vse pa različna tekmovanja, kviz in družabne igre.

Velenje — Zadnja poletna krvodajalska akcija

Prejšnji torek je v prostorih zdravstvenega doma v Velenju potekala enodnevna krvodajalska akcija za Zavod za transfuzijo krvi iz Ljubljane. Klicu na pomoč pri reševanju človeških življenj se je odzvalo 249 krvodajalcev občine Velenje. Udeležbe sta bila tako organizatorica, občinske organizacije Rdečega križa Velenje kot predstavniki zavoda, veseli. Iskrena hvala za njihovo človekoljubje je najbrž najmanj, s čimer lahko to povesta.

Ob tem ostaja še eno razveseljevo dejstvo. Kot vse kaže, bodo prostori, v katerih je akcija potekala tokrat, ostali za te namene tudi v prihodnje.

Tako torej organizatorjem ne bo treba tekati od vrat do vrat in za akcijo iskati primernih prostorov.

Mozirje — Število krvodajalcev ne upada

Če se ponekod v Sloveniji ubadajo z vse manjšim številom krvodajalcev, za moziško občino to ne velja.

Zadnji akciji na Ljubnem in v Nazarjih sta to potrdili, saj se je za pomoč sočloveku odločilo približno enako število kot v prejšnjih akcijah. Na Ljubnem je na redno krvodajalsko akcijo prišlo 223 krajanov, v Nazarjih pa kar 339.

Oktober bo v Lučah še akcija za celjsko bolnišnico, zaradi velikih potreb pa bo konec leta v Nazarjih še ena akcija. (jp)

Za begunce tudi Američani

V sredo in četrtek, prejšnji teden, se je v Velenju mudila skupina 30 Američanov, predstavnikov protestantske cerkve Calgary Chapel iz Kalifornije oziroma iz mesta Santa Barbara. Gre za samoorganizirano skupino, ki se je odločila pomagati pri premagovanju življenjskih stisk beguncem iz Bosne in Hercegovine pri nas. S sabo so pripeljali nekaj paketov, tu so dokupili še nekaj blaga, predvsem hrane, pripomočkov za osebno higieno ter čistil. S tem so vsaj malo omilili težave, s katerimi se pri skrbi za begunce srečujejo tisti, ki bdijo nad reševanjem tovrstne problematike v velenjski občini. Gostje iz Amerike so si ogledali prehodne republiške zbirne centre ter ob tej priložnosti poskrbeli za prijetno vzdušje s petjem, igranjem in igrigami za otroke.

Stroji za strmine

Proizvajalci kmetijskih strojev in opreme se nenehno trudijo, da bi olajšali naporno delo kmetovalcem na višinskih kmetijah in v strmih predelih sploh. Tako bosta Zgornjesavinjska kmetijska zadruga in Agrooskrba iz Maribora danes, v četrtek, ob 11. uri, pripravili praktični prikaz košnje in drugih kmečkih opravil s posebno hribovsko mehanizacijo »Rasant«, prav tako nabavne pogoje. Prikaz bo na kmetiji Rafka Krznarja v Mačkitem kotu nad Novo Štifto. (jp)

MOJA DRAGONALA

Razkriška maša — za koga?

Ko se je v domači javnosti pred časom prvič (ali bolje rečeno po dolgem času spet) začelo glasno govoriti o nezaslišani stiski prebivalcev Razkrižja, ki bogosluznja ne morajo poslušati svojemu materinem jeziku, se je stvar zdela večkrat nemogoča. Nemogoča zato, ker je trajalo leta in leta dolgo pa zaradi tega nikogar nikoli ni prav bolela glava. O, pač! Bolela je nekaj tistih, ki so si leta 1978 skočili v lase in se s pestmi skušali dogovoriti, ali ima bolj prav slovenski župnik ali hrvaški. Močnejši angeli varuhi so očitno stali ob strani hrvaškemu, da je prečastiti vztrajal pri svojem prav in še vztraja navkljub vsem nasprotnim argumentom, ki mu jih kadarkoli in zlahka natrosi zdrava pamet.

Zadeva je dalje nemogoča zato, ker normalno nagubani možgani pač ne morejo dojeti, da nekdo v domačem kraju ne more k maši v domačem jeziku, da ga to tako silno jezi, da brezbo-

žno preklinja pred taistim odtujenim mu oltarjem, da sicer opozarja na svoj problem, da pa ostaja pred Bogom in pred tuzemnimi veljaki nemočen. Nemogoča se tudi zdi, če je videti, da so najodgovornejši predstavniki slovenske državne oblasti z obiskom v Razkrižju napovedali skorajšnji razplet farse, da pa se njihove obljube — kljub temu, da je bilo za njihovo uresničitev kar nekaj časa — ne uresničujejo.

No in tako se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi. Domačini so trmestemu župniku Stjepanu Slavičku pred nosom zaprli vrata v božji hram ter s tem njemu in vsem ostalim dali vedeti, da se ne pustijo več vleči za nos. Kar se mene tiče, so to hvala Bogu naredili v imenu nas vseh, kajti »primer Razkrižje« je mnogo več kot neznošen lokalni problem. Gre za pomembno preizkušnjo slovenske suverenosti, ki si jo, če takšnih oslarij ne bomo znali hitro

in učinkovito reševati, lahko mirno zateknemo za klobuk, ga vržemo v zrak, zavriskal pa bo presvetli Štef in drugi podobni z njim. Da bom jasen do potankosti. Peresa mi ne vodi niti trohica nacionalizma, šovinizma ali kar je še podobnih izgovorov. Gre preprosto za elementarni red, ta pa veleva, da si igrice in potegovanja za nos, kakršnega si lahko privošči dušni pastir v Razkrižju, ne moremo dovoliti. Če smo res država in če nas je kaj v hlačah.

Domačini so zmogli dovolj dostojanstva da so cerkev kratkoma zaprli in poskusili še na ta način. Če do 23. avgusta pri pristojnih bogovih ne bodo uslišani v svojih zahtevah, bo cerkev ostala zaklenjena, so pribili. Zahtevajo usklajevanje škofijskih mej z državnimi, priključitev slovenskega dela razkriške župnije mariborski škofiji, slovenski ve-rouk, slovensko bogosluzje in slovensko komuniciranje v župnijskem uradu. Je na

Piše: Jože Kranjc

slovenskih tleh kaj takega res treba zahtevati?

Sporočili so, da v Razkrižju minulo nedeljo ni bilo maše. Jaz pa mislim da je bila in to velika. Domačini so našim državnim in posvetnim oblastem zapeli levite, zaradi kakršnih bi morali pohititi k izpolnjevanju svojih svetih dolžnosti kot cukci iz cerkve. Če ne bodo hitro naredili, kar jim veleva državniška dolžnost, bodo v Razkrižju ljudje kar sami pripravili zadušnico in z nje v našem skupnem imenu sporočili tole jezno molitev: »K vragu s takimi bogovi! Na veke vekov! Amen!«

Celjsko območje

Volitve sledile vodam

Čeprav se ponekod kljub vročini ne dajo, je v teh pasjih dneh vendarle marsikje zavladalo tudi politično zatišje. Pa tudi na gospodarskem področju, ki mu ponekod že tako posvečajo premalo pozornosti, stvarjem marsikje ne strežejo tako, kot bi razmere terjale. Vse preveč je nekega pričakovanja: od vlade, od parlamenta, od tujine...

Na našem območju so te dni že tako visoko temperaturo ponekod dvignile predvsem dve stvari: drobtinice, ki so se od republiškega kruha odtrgale za nekatera naša manj razvita (demografsko ogrožena) območja in pa predvideno trgiranje regije zaradi volitev. Kakorkoli že nekateri zagotavljajo, da je celjska regija, vsaj taka kot je bila nekoč, mrtva oziroma preživela, se ob posameznih dejanjih, ki kažejo res drugačno preračunavanje, vendarle pokažejo skupni interesi. Tokrat so se na nove predvidene volilne okraje najostreje odzvali člani konjiške socialdemokratske stranke. Po novem volilnem predlogu bi namreč ta občina sodila v dravsko območje in tako delala družbo tudi Mariboru in Slovenski Bistrici — pa tudi Šmarju. Ob tem v Slovenskih Konjicah pozabljajo, da so predvsem ob vodnih sporih s Celjem mnogi trdili, da ne sodijo v območje Savinje, ampak Drave. Zdaj, ko so jih »volilno« res pridružili Dravi, pa jim spet ni prav. Čud-

no je, da se ob tem niso oglašili še nič kaj glasno v Šmarju. Morda pa zato, ker vedo, da je tako in tako vseeno, kam sodijo — vedno so v krogu nerazvitih.

Nič kaj glasnih reakcij tudi ni iz Laškega, ki je drugi ekstrem. To občino so namreč priključili Dolencem. Morda tudi po načelu, da Savinja teče proti Savi. Samo po tej logiki bi lahko tja priključili kar vse obsavinske občine.

Šmarska in laška občina se zaradi teh volilnih premikov še nista resno oglašili, sta pa že precej povzdignili glas zaradi drobtinice, ki sta jih prejela za svoja demografsko ogrožena območja. Če odštujemo Šentjur, sta pač te občini, ki imata največ takih ob-

močij na Celjskem, pa sta tako seveda tudi dobra izpolnili spisek želja in potreb. Šmarska tembolj, ker je ob tem tudi računala, da bo poravnala »dolg« zaradi težav na novo nastalo obmejno območje. Pa se je seveda zgodilo tisto, na kar so nekateri sicer že prej opozarjali: da bodo v Ljubljani programe sicer z veseljem sprejemali, teže pa bo, ko bo treba deliti denar. Za take drobtinice so po svoje »krive« tudi občine, ki so poslale resnično dolge spiske potreb in želja. Pri tem povsod niti niso imeli zadržano zagotovljenega potrebnega lastnega deleža.

Kljub vročini in dopustom vse težave ne mirujejo. Pa to niso odveč opozorila pred črnim septembrom. Nanj kaže računati že zdaj med prostimi dnevi. (k)

Savinjsko - šaleška naveza

V neredu red

Člani velenjske vlade, morda tudi predsednik IS in člani organov, so si verjetno te dni malo oddahnili. Ne zato, ker jih že nekaj dni nihče opozoril na nepravilnosti, ki naj bi jih delali, ker ni nihče napisal nove prijave ali kaj podobnega — oddahnili so si morda zato, ker so videli, da je veliko nereda, kakršnega jim marsikdo očita, tudi na višji ravni. Esdekajevci so med sprejemanjem papirjih raznih republiških organov naleteli na precejšen nered, pa čeprav ti organi pravijo, da je to pač red, kakršnega so lahko imeli.

Ob takih pregledih so se stresli tudi ponekod na Celjskem: ne zato, ker bi očitki neposredno leteli tudi nanje, ampak bolj posredno. Tisti, ki so dvomili v to, da je direktorovanje Maksa Bastla v Emu dobra rešitev, so spet

porekli: vidite, še več masla ima na glavi kot smo vedeli. Pri tem jih ni niti potolažila izjava prizadetega nekdanjega ministra, da je njegovo ministrstvo delalo neodstojno in ni nikjer zablokiralo. Kakšno je bilo tisto neodstojno delo in podobno, pa še ni pojasnil. Precej so se gotovo stresli tudi v Rogatcu, kjer so imeli neodstojno zagotovila Andreja Levčnika, da bodo letos dobili asfaltno cesto proti Majšperku. To jim je sicer obljubil bolj na strankarski ravni. »ker se je še našlo nekaj denarja«, seveda pa so zdaj lahko v prizadetih krajih pomislili, da tisto »se je našlo«, tudi pomeni, da so delali bolj po domače in se zato lahko ta naložba zatakne. Ne vemo, če jih je novo dejstvo, da smo na slovenskih cestah s tujo posojilno injekcijo spet začeli delati kaj potolažilo. Sicer bodo le

spoznali, da se na besede raznih politikov ne gre preveč zanašati. Še posebno, če izzvenijo kot »predvolilni golaž«.

Seveda bi lahko vse te preglede poimenovali tudi z »kdo bo koga«, toda stvari so preresne, da bi se lahko z njimi šalili. Res je sicer, da pravimo, da se moramo spet vrniti k domačnosti, ampak tako delo po domače pa le ni koristno, ker nas lahko veliko stane. Kjer se ne ve, kdo pije in kdo plača, tam navadno ves narod gor plača. Mi pa smo že doslej poravnavali preveč odprtih računov, ki so nastajali na najrazličnejše načine, zato nam je takih igrice že dovolj. Pri tem pa raven, na kateri nastajajo, sploh ni pomembna.

Seveda bi lahko vse te preglede poimenovali tudi z »kdo bo koga«, toda stvari so preresne, da bi se lahko z njimi šalili. Res je sicer, da pravimo, da se moramo spet vrniti k domačnosti, ampak tako delo po domače pa le ni koristno, ker nas lahko veliko stane. Kjer se ne ve, kdo pije in kdo plača, tam navadno ves narod gor plača. Mi pa smo že doslej poravnavali preveč odprtih računov, ki so nastajali na najrazličnejše načine, zato nam je takih igrice že dovolj. Pri tem pa raven, na kateri nastajajo, sploh ni pomembna.

Seveda so tudi taki, ki — velja za občinsko in državno raven — pravijo, čemu nam vse te raziskave, čemu vsa ta vtikanja nosu v delo takih organov, saj vse to le razburja ljudi in ustvarja nepotrebno nerazpoloženje in vtis, da se pri nas res vse dela narobe. Saj je mir vendarle vreden več kot morda kak naporno potrošen tolar.

Mir za vsako ceno? Kaj hočemo, okusi Slovencev so pač različni. Nekateri si jih izoblikujejo sami, nekaterim jim jih predpisuje stranka. (Kr)

Vane Gošnik, podpredsednik republiške skupščine

Ekološki problemi so slovenski

Prejšnji teden je bila v republiški skupščini končno potrjena garancija za najetje kreditov za izgradnjo čistilnih naprav na blokih šoštanjških termoelektrarn. Takoj po tistem, ko je doseгла medzborovska komisija pod vodstvom Vaneta Gošnika soglasje, to je bilo v četrtek okoli 13. ure, nas je poklical in se v petek tudi oglasil v našem uredništvu. Nastal je tale pogovor:

VANE GOŠNIK: »Vesel sem, da prinašam iz Ljubljane zelo lepo novico za šaleško dolino. Končno je bil sprejet zakon o jamstvu republike Slovenije za ekološke in energetske kredite. Ta je še zlasti pomemben za termoelektrarno Šoštanj oziroma za odzvepljevanje njenega četrtega bloka. Včeraj je klonil tudi zbor občin, ki sprva nikakor ni hotel sprejeti amandmaja, ki jih je pripravil gospod Avberšek in so jih vložili poslanci v vseh treh zborih. Dva zbora sta jih sprejela, v zboru krajevnih skupnosti pa se je zataknilo. Sporno je bilo povečanje jamstva za kredite s 70 na 130 milijonov nemških mark in pa jamstvo tudi za jedrsko elektrarno Krško. Na srečo sem usklajevalno komisijo vodil in tam kot predlagatelj prosil predstavnike občin, da vendarle potrdijo ta usklajen predlog, četudi ni bil po moji volji, saj jedrska elektrarna Krško nima nobene zveze s šaleško dolino.«

Vane Gošnik: »Elektrika, ki prihaja iz Šaleške doline je stvar države Slovenije.«

Zeleni Slovenije pa imamo trenutno v »ognju« več stvari. Najprej je tu zakon o neodvisnih proizvajalcih električne energije, ki sem ga v sodelovanju s svojimi parlamentarnimi kolegi, sam vložil v skupščini. Bo pa prinesel zelo ugoden položaj tako imenovanim neodvisnim proizvajalcem električne energije, to so tisti, ki uporabljajo obnovljive vire energije (voda, sonce, geotermalna energija). Še zlasti so tu mišljene male hidroelektrarne. Potem je tu zakon o varstvu okolja. Ta je pripravljen v obliki predloga in ga bomo v parlamentu obravnavali jeseni. Naj omenim le člen, ki govori o ekološki renti. Ta zakon bo vendarle omogočil zakonsko možnost, da se začne izplačevati ekološka renta, kar je še kako pomembno za šaleško dolino.

Tretji pomemben zakon, ki je pripravljen, je zakon o javnih gospodarskih službah. Ta zakon bo uredil status komunalnih podjetij, omogočil bo podeljevanje koncesij.

Sam pa se v tem trenutku še veliko ukvarjam z jedrsko elektrarno Krško, kjer se dogajajo po remontu čudne zadeve. Izpadla sta dva čepa s katerimi čepijo cevi in grozita, da prebijeta cevi uparjalnika in lahko pride do mešanja primarne in radioaktivne vode.

Vrnimo se v naše okolje in k poznanemu amandmaju Zelenih Velenja, ki zahtevate dosledno uresničevanje sprejetih sklepov občinske skupščine v zvezi s sanacijo šoštanjških termoelektrarn. Boste Zeleni pripravljeni, sedaj ko je sprejeta prej omenjena garancija slovenskega parlamenta, na kompromisno rešitev.

VANE GOŠNIK: »Zanimivo vprašanje, vedno poslušamo nekakšne namige, da bo potrebno spremeniti sklepe, nihče pa tega resno še ni predlagal. Zato se do tega tudi ne opredeljujemo. Mi še vedno mislimo, da je treba spoštovati zakone, sprejete odloke... V tem trenutku ne vidim razloga, da bi razmišljali o kakšnih kompromisih, saj ne poznamo nobenega resnega predloga o tem. Mnogi pa so govorili, da so se o tem pripravljali pogovarjati, ko bodo imeli zagotovilo, da bo sanacija res stekla. Zdaj je zakon o garanciji tu, mi smo veliko naredili, da je bil sprejet in si s tem nekako zataknilo zanko za vrat — sedaj se baje odpira možnost

za kompromis. Zanimivo je, da o tem kompromisu govorijo v šaleški dolini. Pričakoval bi, da bi prihajale te pobude iz Ljubljane, iz republiških vrhov, od velikih porabnikov. Pa se nič ne dogaja. Samo v šaleški dolini se bojimo, da bi izgubili delovna mesta... Prav zato smo Zeleni zahtevali, da občinska vlada nemudoma pripravi program, da bo razvidno, koliko ljudi bi ostalo brez delovnih mest in kako bi reševali njihov socialni status. Želim jasno povedati, da v naših načrtih ni namere, da bi želeli komu odvzeti delovno mesto. Ves čas pa poudarjamo, da je elektrika, ki prihaja iz šaleške doline stvar države Slovenije... ta se mora soočiti s temi problemi in jih tudi razrešiti. Zeleni čakamo, na predloge, na pobude in o vseh smo se pripravljani pogovarjati. Zeleni smo se vedno pripravljani pogovarjati.

Mira Zakošek

Franc Avberšek, slovenski energetski minister

Pomanjkanje elektrike bodo čutili neplačniki

Garancija republiškega parlamenta za najetje kreditov za izgradnjo čistilnih naprav na četrtem bloku šoštanjških termoelektrarn je bila ena najpomembnejših nalog, ki si jih je ob imenovanju za slovenskega elektroenergetskega ministra zastavil naš rojak, magister Franc Avberšek iz Velenja. Pred nedavnim je tudi dejal, da predno ne uresniči te naloge, ne bo dal izjav za javnost. Sprejeto garancijo smo takoj izkoristili za pogovor z njim. Najprej nas je zanimalo, kdo je pravzaprav vložil zahtevo za sprejem tega zakona.

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Zakon za garancijo so vložili Zeleni. Približno za 14 dni so prehiteli vlado, ki je v tem času razpravljala o zakonu za garancijo za izgradnjo čistilnih naprav v šoštanj, o dograditvi hidroelektrarne na Vrhovem in avstrijske Goliče, kjer smo bili sograditelji ter o remontu jedrske elektrarne Krško. Zeleni pa so vložili še predlog za garancijo za kogeneracijske objekte v višini 52 milijonov. Ti objekti niso točno opredeljeni, in torej njihova rentabilnost še ni znana, zato je vlada prvotno nasprotovala tej garanciji. Vendar pa smo pozneje v dogovoru s predlagatelji zakona prišli do kompromisne rešitve. Mi smo se strinjali z

Mag. Franc Avberšek: »Na uvoz elektrike ne smemo preveč računati.«

garancijo za kogeneracijske objekte, Zeleni pa niso nasprotovali garanciji za jedrsko elektrarno Krško. Ta remont je bil po desetih letih nujen in drag. Veljal je kar 50 milijonov dolarjev in polovico tega bo morala plačati država.«

Pa vendar Krško v tem času ne obratuje s polno zmogljivostjo. **MAG. FRANC AVBERŠEK:** »Trenutno sicer ne obratuje s polno močjo zaradi prenizke Save in omejitev zaradi njenega ogrevanja. Moram pa povedati, da je bil remont, ki je bil daljši kot je bilo predvideno, tesno povezan z obratovanjem energetskih objektov v šaleški dolini. Šoštanjke termoelektrarne so obratovali nad planom in pokurile dnevno tudi 8 tisoč ton premoga. Če računamo 30 dni, so pokurile okoli 200 tisoč ton premoga, ki ga sedaj manjka na depozitu. Tako sedaj šoštanjka termoelektrarna nima dovolj zalog, da bi lahko preko zime obratovala tako kot je bilo planirano. Mislim, pa da zaradi tega velenjski rudnik proizvodnje, ki si jo je zastavil, ne bo povečal.«

Velenjčane sta nekako begala dva podatka: Zeleni (tudi Vane Gošnik iz Velenja) so zagovarjali garancijo za najetje 70 milijonov mark kreditov, vi pa garancijo za 130 milijonov. Kako je prišlo do te razlike?

MAG. FRANC AVBERŠEK: »No ravno zaradi te razlike, je bilo v parlamentu največ »bitk«. Na to je vplivalo to, da se je prejšnji elektroenergetski minister zelo hitro opredelil do te investicije in izbral polsuhi postopek za kar bi potrebovali 117 milijonov nemških mark, od tega 70 milijonov kreditov. Mi pa se bolj ogrevamo za moker postopek čiščenja dimnih plinov, ki je po strokovnih ocenah ustrežnejši. Poleg tega pa je tu še ponudba avstrijskega ekofonda, ki nam ponuja 170 milijonov avstrijskih šilingov dotacije v primeru, da bomo izbrali moker postopek in bodo dela izvajali Avstrijci. Razlika med obema postopkoma je pri aditivu, v prvem primeru je to apno, v drugem apnec in pri samem postopku čiščenja. Seveda pa postopek in izvajalec še nista izbrana. V roku enega meseca pa mislim, da bo ta postopek sklenjen in da bo potem gradnja hitro stekla. Samo jamstvo slovenskega parlamenta seveda še ne pomeni, da so čistilne naprave že nared.«

Prej ste omenili, da v tem trenutku na deponijah ni dovolj premoga. Pomeni to, da bo energije primanjkovalo?

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Energetska akumulacija Slovenije je skromna. Zaloge premoga so minimalne, ocenjujem, da manjka na deponijah v tem trenutku okoli 300 tisoč ton premoga, premogovniki pa zato verjetno proizvodnje ne bodo povečevali. Če elektrike ne bo dovolj, bodo potrebne redukcije, ki pa smo jih v našem ministru zastavili tako, da bomo izklapljali neplačnike. Tu bodo še posebej problematični večji uporabniki kot so Kidričevo, železarna Ravne, pa tudi ostala industrija.«

Gospod Avberšek, ko ste sprejeli tole delovno dolžnost ste ocenjevali, da je cena elektrike pri nas prenizka. Kaj pravite sedaj?

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Merjeno po evropskih normah, je precej nizka. Zadnje 12,5 odstotno povisovanje cen je bil le nekakšen dokaz vlade, da je temu res tako. Vlada se torej tega problema zaveda, vendar pa ga podreja osnovnemu cilju, da zbrje slovensko inflacijo. Zaradi vsega tega se v elektrogospodarstvu pojavljajo strahotni likvidnostni problemi, ki jih skušamo nekako premostiti do oktobra, ko bo začela veljati zimska tarifa. To je silno težko, treba je namreč vedeti, da je elektrika realno gledano v tem trenutku cenejša kot je bila lani oktobra.«

Se nam obetajo v kratkem kakšni posebni ukrepi na področju elektroenergetske politike?

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Bistveni bodo tisti ukrepi, ki bodo namenjeni varčevanju. Podpirali bomo vse varčevalne programe, seveda tiste, ki bodo dokazovali rentabilnost. Vse ostrejši bodo ukrepi proti tistim, ki elektrike ne plačujejo. Na uvoz elektrike ne smemo preveč računati, saj je treba vedeti, da če ne bo denarja, da bi zagotovljali svojo proizvodnjo, ga tudi ne bo za uvoz energije, ki bo v času, ko bi se pojavilo pomanjkanje še posebej draga. Naš cilj je in bo ostal: zagotoviti dovolj energije seveda tistim, ki jo plačujejo.«

Garancijo parlamenta imate, boste zdaj predlagali poslancem velenjske občinske skupščine spremembo sklepa s katerim naj bi s pričetkom prihodnjega leta proizvodnjo omejili. Več kot jasno je, da čistilne naprave do takrat ne morejo biti več nared.

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Mislim, da je velenjska skupščina že sprejela sklep, da bodo sklicali razširjeno zasedanje zborov, na katerem bodo povabili tudi predstavnike ministrstva in vlade. Takrat bomo zagotovo temeljito pretehtali položaj, ki je po izdani garanciji parlamenta bistveno drugačen. Ob tem bo treba upoštevati, da predstavlja proizvodnja termoelektre v šoštanj tretjino slovenskih potreb, velenjska skupnost pa bo verjetno tudi upoštevala kolikšen vpliv imata energetska kolektiva na njen družbeni proizvod. Prepričan sem, da bomo našli kompromisno rešitev, seveda ob doslednem upoštevanju zmanjšanja proizvodnje vedno, ko se pojavijo v ozračju prevelike koncentracije škodljivih snovi.«

Mira Zakošek

GASILSKO DRUŽTVO ŠOŠTANJ

ORGANIZIRA

9. MEMORIAL

JOŽETA ŽUNKOVIČA

tekmovalje s starimi brigadniki

8. AVGUSTA OB 15. URI

v ŠOŠTANJU - pri gasilskem domu

TURISTIČNI DNEVI NA DOBRNI

"NOČ POD KOSTANJI"

V ČETRTEK, 6. avgusta

ob 20. uri BOSS SHOW NEDELJSKEGA

nastopajoči: DON JUAN, MOPED SHOW, plesni skupini MAKE UP in CASINA, Rado Čas!, modni reviji LISCA SEVNICA in SVILANIT Kamnik.

V SOBOTO, 8. avgusta

ob 17. uri

PARADA PIHALNEGA ORKESTRA SINDIKATOV TOVARNE DUŠIKA RUŠE IN MAŽURETK

ob 20. uri

ploščad zdraviliškega doma - HELENA BLAGNE in skupina BOOGI

piknik prostor - ansambel NOČNA IZMENA in IRENA VRČKOVIK

ploščad vile Higie - DUO KRAJNIK

gostilna Triglav - ansambel NAGELJ

gostilna Lovca - ansambel ZVONETA LIPOVŠKA pri Gasilnem domu - SEMI RAJ

ZANIMIVOSTI:

ŽIV ŽAV za otroke v športnem parku, razstava in prodaja kmečkih jedi, osvetlitev parka z baklami, bogat izbor jedi in pijač

V Žalcu od 3. do 7. avgusta

Srečanje svetovne hmeljarske družine

Že od ponedeljka tega tedna je žalec gostitelj udeležencev svetovnega hmeljarskega kongresa. Zibelka hmelja v Sloveniji, središče Savinjske doline gosti poleg približno 80 domačih hmeljarjev še 113 pridelovalcev zelenih kobul iz raznih krajev sveta. Letošnji kongres je že 40. po vrsti, na vsakoletnem srečanju pa se

zberajo zato, da si izmenjajo vse potrebne informacije o pridelavi, težavah, gibanju na trgu in tudi o »dogajanjih« pri izdelovalcih in pivcih piva.

Na tiskovni konferenci, prejšnji torek, so organizatorji povedali, da pričakujejo 34 gostov iz Nemčije, enega manj iz Češko Slovaške, devet Belgijcev, osem Angležev,

Pivo še vedno naravni izdelek?

V prejšnjih letih v kemični industriji menda ni manjkalo poskusov za izdelavo kemičnega hmeljskega nadomestka, potrebnega pri varjenju piva. Okrog 100 sestavin za pridelavo piva, so menda že ugotovili, vseh pa ne. Tako vse ostaja — na srečo — pri poskusih, zato ostaja pivo to, kar je napisano na nalepki — še vedno naravni izdelek. Za en hektoliter piva pa pivovarji porabijo 110 g hmelja.

po šest naj bi bilo Avstrijev, Poljakov in Američanov, pet Francozov, trije Ukrajinci in en Avstrelac. V goste je organizacijski odbor povabil še Kitajce in Japonce, ki sicer še niso člani svetovnega hmeljarskega združenja (aktivnosti za to so v teku), vendar se vabilu še niso odzvali. Letošnji kongres bo po številu pri-

jav sodeč slabše obiskan kot lanski (ta je bil na Madžarskem, prihodnje leto bo gostitelj Belgija), vzrok pa pripisujejo razmeram na ozemlju bivše Jugoslavije. Od 15 držav članic mednarodnega združenja hmeljarjev naj v Žalec ne bi bilo Madžarov, Bolgarov, Špancev in Novozelancev. Mimogrede — organizatorji se nadejajo kaj slabe udeležbe iz preostalih delov Jugoslavije. Kot zanimivost morda še to, da se kongresa udeležujejo tudi hmeljarski trgovci, ki istočasno nastopajo v vlogi proizvajalcev.

Kongres hmeljarjev iz sveta je delaven in strokoven. »Težišče« vsega mednarodnega kongresnega dogajanja je v tehnični in ekonomski

Bio pridelovanje hmelja?

Zahteve zdravstvenih organizacij, sploh ameriških, so glede zaščite hmelja pred škodljivci zelo stroge. Zaradi izvoza na ta trg so slovenski hmeljarji (z njimi vred seveda tudi šaleški) že morali prilagoditi škropljenje oziroma uporabo pesticidov njenim zahtevam. To je sicer dražja, toda trg je trg. Toda, kot smo slišali na nedavni novinarski konferenci ob organizaciji 40. mednarodnega hmeljarskega kongresa v Žalcu, povsembiološka pridelava v tej kmetijski panogi ne pride v poštev. Naravno ravnotežje je že preveč prekoračeno, da bi bil takšen način pridelave možen.

komisiji. Poleg informacij o proizvodnji, stroških člani ekonomske komisije tokrat namenijo posebno pozornost pesticidom oziroma vprašanju, kako zaščititi hmelj pred škodljivci v skladu z zahtevami svetovnih zdravstvenih organizacij. Tehnična komisija pa tokrat

v strokovnih referatih »obdeluje« področje obdelave hmelja in vse kar je povezano s tem. V torek in sredo se je sestalo na svoji seji predsedstvo mednarodnega združenja hmeljarjev, na prav tako večerajšnji generalni skupščini pa so neprisrčnejšim podelili hmeljarska odlikovanja (letos samo odlikovanja prve stopnje — vitez hmeljarskega ordena).

Kot so na prej omenjeni tiskovni konferenci povedali predstavniki organizacijskega odbora, ta kmetijska panoga ni v razcvetu, niti v zatonu. Torej status quo, pravzaprav govorijo o latentni krizi. Zaradi specifičnosti in ozke namembnosti hmelja je trg omejen, ponudba je v zadnjem času morda celo višja od povpraševanja in tesna medsebojna povezava hmeljarjev ob tem takem ni zgolj slučajna.

Na svetu je 92 tisoč hmeljišč, od tega v državah članicah hmeljarskega združenja 72 tisoč hektarjev. V Sloveniji imamo to kulturo posejano na 2400 hektarjih zemlje in po mnenju prirediteljev kongresa se lahko kosamo na trgu s konkurenco le s kakovostjo. Po tej smo pravzaprav v svetu že poznani. Kar 90 odstotkov Slovenija tovrstne proizvodnje namreč izvozi. Sicer pa predstavlja 2,5 do 3 odstotni delež v svetu po kakovostnih in količinskih kriterijih in pokriva 9 odstotkov svetovnega neto izvoza.

Pri varjenju piva odpade na hemlj 3—4 odstotke stroškov (toliko kot za zamašek), s to trgovino pa se ukvarjajo predvsem najboljši managementi. Pri pridelavi zasledujejo predelovalci 2 kulture: armo hmelja in alfa sorte (ločijo se po količini smol). Eno tretjino visokoaromatičnih sort (Golding) raste še v Sloveniji, največ alfa sorte (Aurora) pa v Ameriki.

Gorenje Elektronika

Kolektivni dopust

Te dni so, podobno kot zaposleni v Gorenju Gospodinski aparati, Gorenju Procesna oprema in Gorenju Notranja oprema, tudi delavci Gorenja Elektronika na kolektivnem dopustu. Začeli so ga prejšnji ponedeljek. Tisti, ki skrbijo za pripravo proizvodnje, bodo pričeli z delom 17. avgusta, druga pa teden dni pozneje, 24. avgusta.

S septembrom bodo v tem Gorenjevem podjetju spet začeli povečevati proizvodnjo barvnih televizijskih sprejemnikov. Zadnje tržne ocene kažejo, da jih bo mogoče v Sloveniji prodati od 1.000 do 1.500, znanim kupcem na tujem pa bo mogoče izvoziti od 5.000 do 7.000 barvnih televizijskih sprejemnikov. Računajo pa, da bodo pridobili še nove kupce, istočasno pa povečali proizvodnjo tudi v drugih dveh programih Gorenja Elektronika, to je računalniški monitorji in drugi elektronski izdelki.

(vš)

Gorenje Notranja oprema

Uresničeni cilji

V Gorenju Notranja oprema so ob obravnavi polletnih dosežkov gospodarjenja ugotovili, da so dosegli načrtovane cilje za to obdobje. Spremenjena je le struktura. V primerjavi z lanskim prvim polletjem so povečali prodajo na tuje za 41 %, prizadevajo si ohraniti delež, ki so ga dosegli pri prodaji na trgu Slovenije, prodaje v druge dele nekdanje Jugoslavije pa skorajda ni.

Pomembno je, da so v obdobju januar — junij iztržili s prodajo na tuje blizu 8 milijonov DEM. Dogovorjeni izvozni posli pa obetajo, da bo izvoz tudi v drugem letošnjem polletju tolikšen, kot so ga dosegli do konca junija.

V podjetju so meseca junija začeli novo akcijo za znižanje stroškov vseh vrst, saj se zavedajo, da jim bo zagotovila nemoteno nadaljnjo proizvodnjo kar največja racionalizacija poslovanja.

(vš)

Gorenje Koncern

Razrešitve in imenovanja

Na zadnji seji je skupščina koncerna Gorenje spremenila in dopolnila nekatera določila pogodb o ustanovitvi družbenikov koncerna Gorenje ter razrešila in imenovala predstavnike Gorenja Koncern v skupščinah in upravnih odborih družbenikov, prav tako v upravnem odbo-

ru koncerna Gorenje.

Novi člani skupščine koncerna Gorenje so postali Ivan Vitežnik, vršilec dolžnosti predsednika poslovnega odbora koncerna Gorenje, Anton Vrhovnik, direktor Gorenja Glin in magister Drago Šulek, vršilec dolžnosti direktorja Gorenja Elek-

tronika.

V upravni odbor koncerna Gorenje pa sta bila imenovana magister Ciril Paluc, direktor dunajskega Gorenja Handels in Mojca Štajner, vodja računovodstva Gorenje Tiki.

(an)

Ljubljanska banka

Splošna banka Velenje d.d.
Velenje

NOVA PONUDBA LJUBLJANSKE BANKE SPLOŠNE BANKE VELENJE D.D.

PREDALČKI ZA HRANJENJE DOKUMENTACIJE

Ljubljanska banka Splošna banka Velenje obvešča občane, da dajo v najem posebne predalčke za hranjenje razne dokumentacije.

Predalčki so vgrajeni v varovanem prostoru ekspoziture RUDARSKA.

So različnih velikosti in jih je možno najeti za krajši ali daljši čas.

Z uporabnikom, ki želi najeti predalček sklence banka pisno pogodbo, s katero so določeni pogoji uporabe.

Vse podrobnejše informacije lahko dobite na ekspozituri Rudarska, telefon 854-251 int. 208.

(POSLOVNE INFORMACIJE

1. Obveščamo vas, da imamo na razpolago novi spisek iz borze podatkov PONUDBE IN POVPRASAVENTJA Evropske skupnosti, ki si ga lahko ogledate na Območni zbornici Velenje.

2. Vse zainteresirane obveščamo, da imamo razpis za sejem »KOMONENTA 92« v Avstriji. Vse informacije in hkrati prijavo lahko dobite na Območni zbornici Velenje.

3. Gospodarska zbornica Slovenije je rezervirala razstavn prostor na sejmu »SLOVENSKO GOSPODARSTVO SE PREDSTAVLJA NA DUNAJU«. Vse informacije lahko dobite na Območni zbornici Velenje.

4. Obveščamo vas tudi, da bodo trgovski dnevi v Pecu na Madžarskem »OD ALPE — JADRANA DO KARPATOV«, ki bodo potekali od 7.—10. oktobra 1992. Na tem srečanju bodo tudi podane možnosti blagovnega prometa o denarnih in carinskih pravilih Madžarske.

Rok prijave je 10. september 1992.

Vse informacije na Območni zbornici Velenje.

GOSPODARSKA ZBORNICA VELENJE

OB VELENJSKEM JEZERU
v soboto, 15. avgusta ob 20. uri
največja zabavno turistična prireditev
*Pred nami je vesela, razposajena,
enkratna in nepozabna*

NOČ OB JEZERU

Z MARJANCO in gosti

Program:

Atraktivne večera:

- ✦ Vinko Šimek in Dudek
- ✦ ansambel Prerod
- ✦ ansambel Vinoteka
- ✦ ansambel Šedmi raj
- ✦ ansambel Štajerski vrelec
- ✦ Dunajski slavček Mario
- ✦ disco na prostem
- ✦ volitev kraljice jezerske noči
- ✦ predtekmovanje za miss države Slovenije
- ✦ velik ognjemet
- ✦ jezerska baklada
- ✦ vožnja z balonom
- ✦ vožnja s kočijo

Bogata gostinska ponudba z jedmi z žara ter lovskimi, ribiškimi in kmečkimi specialitetami.
Vstopnina samo za odrasle po 100 SIT.
Ob nakupu vstopnice tudi spominček.

Izza zastora

Na svoji zemlji (IV)

Problem glede ukrepov pri posegih v prostor, ki ga ima gospa Fanika Fece, državljanka Republike Slovenije in občanka Občine Velenje, bi bilo možno obdelati s čisto človeške plati in po literarno popisati vse njene intimne stiske, ki jih je kot Jožef K. pred Zakonom doživljala. Človek v vztrajnosti in veliko vložena časa, energije in s pomočjo prijateljev sicer lahko uveljavlja svoj zakoniti prav. Toda za ta svoj prav, v katerem od iskalca pravice ne padajo modre kuverte, mora človek potrkati na mnoga vrata, prijazni uradniki se povsod na videz trudijo, vendar se človek hitro izgubi v labirintu pristojnih in nepristojnih nižjih in višjih občinskih in državnih uradnikov. Veliko laže je seveda uveljaviti svoj interes tako, da z denarjem svojega podjetja naročiš tak in tak prostorski akt, se pusti izvoliti v Odbor za urejanje prostora in potem za zastorom urediš problem, delegati skupščine pa naročene strokovne rešitve na koncu itak sprejmejo.

Interes gospe Fanike Fece seveda ni bil, da bi imela ob Velenjskem jezeru svojo tenis halo, ampak je želela relativen mir okoli svoje hiše. Ima pa smolo, da ima zelo podjetna sosedja, g. in ga. Satler, ki sta v skladu s svojimi interesi ugotovila, da imata premajhno hišo. Želela sta torej zgraditi prizidek, potem še drugega in tretjega... Za takšne zadeve pa je bilo potrebno pridobiti soglasje sosedov. Tu se je zakompliciralo ravno pri ga. Fece in ko se sosed na njena nastopavanja ni več oziral ter gradil naprej, se je ga. Fece lotila zaščite svojih interesov na podlagi zakonov, ki urejajo to področje. Uspeh je bil po etapah različen, vmes je »zmagovala in izgubljala« zadeva še nima epiloga, prizidki pri Satlerjevih pa stojijo!

Zgodba ima brado in sega v leto 1977, intenzivirala pa se je leta 1986. Tako so občinski organi od 3. 12. 1986, do 10. 10. 1988 trikrat izdali lokacijsko dovoljenje za gradnjo prizidka. Soseda je dosegla, da so eno dovoljenje razveljavili, drugo so vrnili v postopek, podobno usodno pa doživlja tudi tretje. To je sicer zelo površna kronologija dogajanja, ki je polna pritožb in upravnih sporov od bivšega občinskega KPŽVO, do Ustavnega sodišča. Analiza kronologije pa pusti v človeku slab občutek pravne varnosti ob luknjičavi zakonodaji, kjer zagotovo vse »haklce« veliko bolj dobro poznajo profesionalci, to je razni višji in nižji uradniki, kot pa navadni državljani.

Pri celi zgodbi je bilo problematično to, da glede na obstoječo zakonodajo, ni bilo sprejetega ustreznega prostorskega izvedbenega akta. Mora da je zato ravno spor v krogu: Občina, Fece, Satler, pripomogel k temu, da so bili prostorski ureditveni pogoji za Smartno - Velenje, eden prvih prostorskih izvedbenih aktov, ki jih je novozvoljena skupščina sprejela februarja 1991. Kar se tiče izdajanja soglasij sosedov, je pa ta odlok doživljal bistveno spremembo, glede na prejšnje stanje. Tako v 10. členu ne piše, da se lahko gradi le na podlagi soglasja sosedov, ampak piše: »izgradnja novih površin ne sme imeti motilnih vplivov na bivalne in delovne pogoje v obstoječem ali sosednjih objektih. Kljub tej zaviti dikciji pa je upravni organ pod vodstvom Viktorja Robnika 9. 7. 1991 ugotovil, da bi prizidek pri Satlerjevih imel na objekt ga. Fece motilne vplive, zato je z odločbo zavrnil izdajo lokacijskega dovoljenja za tretji prizidek. Graditelj se je seveda pritožil na ministrstvo in to je naložilo občinskemu upravnemu organu ponovno obravnavo prošnje Satlerjevih.

Na tej točki pa nastane čisto subjektivna odločitev odgovornih oseb, komu v postopku bodo pravzaprav pomagali. Satlerjevimi, ali ga. Fece? Analiza aktivnosti in postopka občinskih organov kaže na to, da je občina pomagala Satlerjevimi. Tako je sanitarna inspekcija na podlagi **predhodnega mnenja izvedenca** ugotovila, da prizidek Satlerjevih ne bo negativno vplival na bivalne pogoje sosedov. Poleg tega so na Zavodu za urbanizem izdelali podrobno študijo senc v soseski in ugotovili, da prizidek pri Satlerjevih ne bo moteče vplival na hišo ga. Fece. Na tej osnovi je g. Viktor Robnik 14. 1. 1992 podpisal novo odločbo in izdal lokacijsko dovoljenje za gradnjo prizidka.

Občinska oblast je torej zaobšla »zapoved« iz odloka, da mora sosed dati soglasje k zidavi. Zato preberimo še enkrat, kaj piše v odloku (PUP): »izgradnja novih površin ne sme imeti motilnih vplivov na bivalne in delovne pogoje v obstoječem ali sosednjih objektih.« Res! Nikjer besede o soglas-

Nisi videla sinoči konja z zlatimi podkvi, ni do jutra mu sledila čreda hlapcev za petami?

Svetlana Makarovič, Sosed gora

jih sosedov! Še več. Sosed s trditvijo, da bodo nastali motilni vplivi na njegovo bivanje, ni dovolj močan, kajti oblast je v tem primeru upoštevala »strokov«, ki je ugotovila, da se ga. Fece moti, ko pravi, da ima prizidek motilne vplive na njeno hišo. O bivanju in motilnih vplivih na lastnika objekta torej ne more več presojeti lastnik, ki v njem prebiva, ampak o tem presoja oblast! Seveda se je na odločbo ga. Fece pritožila in zahtevala »zakonite« 4 m odmika prizidka od meje. Kaj pravi na to direktor Uprave za urejanje prostora? Takole ji je 14. 2. 1992 odgovoril: »Odmiki od sosednjih stavb se določajo v prostorskem izvedbenem aktu in nikjer ni zapisano posebnostno pravilo o odmiku 4 m.... Tudi v stanovaljskih naseljih s samostojnimi objekti se razmiki med objekti določajo s prostorskim izvedbenim aktom na osnovi upoštevanja prostorskih danosti, oz. omejitev, sanitarnih, požarnovarnostnih in še kakšnih pogojev.« Direktor Uprave za urejanje prostora med še kakšne pogoje najbrž ni uvrstil dejstva, da so Satlerjevi v tesni sorodstveni povezavi z vidnejšim politikom občine Velenje, g. Ivanom Atleškom. Zagotovo pa drži, da se nihče na občini ni niti približno tako strokovno globljal v resnično potrebo zidanja prizidka pri Satlerjevih, kot so raziskali in strokovno ugotovili, da prizidek ne bi imel motilnih vplivov! 24. člen odloka o istem PUP za področje, kjer stoji hiša Satlerjevih namreč pravi: »gradnja pomoznih objektov, kot prizidka, je dovoljena, če v sklopu obstoječega objekta ni mogoče rešiti potreb po novih površinah...«

Sporen je torej odmik prizidka Satlerjevih od meje z ga. Fece. Odločba, lokacijsko dovoljenje je bila izdana 14. 1. 1992 in se sklicuje na odlok o PUP, ki da je objavljen v Uradnih vestnikih št. 2/91 in 15/92. To je »očitna pomota«, kajti Ur. vestnik 15/92 do danes še ni izšel. Torej je veljavni odlok izdan 14. 1. 1991 in objavljen edino v Uradnem vestniku št. 2/91. V 36. členu tega odloka piše: »V območju brez izrazite gradbene črte okoljskih objektov bo odmik novograjnega objekta:

— vsaj 5,0 m od zunanjega roba hodnika za pešce oziroma, če ni hodnika, vsaj 6,0 m od roba cestišča, v kolikor to ni predvideno za rekonstrukcijo ob upoštevanju elementov ceste in — najmanj 6,0 m od sosednjega objekta, razen v primerih, ko zaradi večje bližine ne nastopijo motilne posledice. Odmik od parcelne meje mora biti zadosten za normalno vzdrževanje objekta.

Odlok torej narekuje odmike prizidkov praviloma 6 m od meje! Toda! 15. 1. 1992 je izšel Uradni vestnik občine Velenje št. 2/92, v katerem sekretar skupščine Franc Ojsteršek objavi popravek odloka o PUP Smartno-Velenje in prida 36. členu naslednji odstavek: »Novi objekti morajo biti odmaknjeni od obstoječih sosednjih objektov najmanj toliko, da so zagotovljeni higiensko-zdravstveni in požarnovarnostni pogoji.« V obrazložitvi popravka pa je pojasnjeno, da je (citat) »pomota nastala pri objavi odloka (pred letom dni, op. p.), ker variantna določila posameznih členov, ki niso bila sprejeta, niso bila označena do kot tega variantni predlog in je mogoče razbrati le te iz vsebine predloga odloka v Skupščinskem delegatu št. 96/91.« (koniec citata). Kot delegat sem dolgo gledal v variantne člene predloga, ki jih je sekretar navedel in moram reči, da ravno v tem gradivu ni jasno, do kod sega varianta. Poleg tega je silno nenavadno tudi dejstvo, da je predlagatelj, Izvršni svet, občinskemu delegatu ponudil odlok v variantah!

Da bi bila kolobocija popolna, je g. Viktor Robnik 20. 2. 1992 izdal sklep, da odločba z dne 14. 1. 1992 temelji na Uradnih vestnikih št. 2/91 in 2/92 ter da je šlo za »očitno pisno pomoto«, ko se jim je v odločbo namesto 2/92 »zapisalo« 15/92. Očitno pa ni šlo za »očitno pisno pomoto«, saj je bil popravek, na katerega se tudi sklicuje odločba, objavljen v Uradnem vestniku občine Velenje en dan kasneje, kot je bila izdana odločba. Ali gre v tem primeru zgolj za šlamparijo občinskih uradnikov, ali za »širše interese« je stvar interpretacije datumov in širšega konteksta dogajanj v občini, ki so locirane v februar 1992. Vseeno pa se sprašuje, koliko občinskih odlokov so že popravili zaradi vas?

Interesi glede posegov v prostor se križajo, občinski odloki so v tem pogledu zakoni in za vse enaki, toda praviloma zaviti tako, da avtomatično deluje vedno v interesu močnih skupin in posameznikov. Ga. Fece pa, ki skuša svoj interes uveljaviti po zakoniti poti, si je poleg anonimnih čistitk za korajžo, pridobila tudi sloves »sitne ženske«. Tako je pač, saj žal večina še vedno bolj kot lastno vest, poslušja čredni nagon, ki poleg prilaganja večini, nujno terja nad sabo pastirja! In močni so močni tudi zato, ker to vedo!

piše: Peter Rezman

Žalski utrinek

Žeja

Če bi kdaj v življenju imel to srečo, da bi ujel zlato ribico, bi si prav gotovo izbral, da mi ribica podeli moč, da bi žejnemu potešil njegovo potrebo. Prepričan sem, da bi me ljudje imeli raje kot ne vem katerega politika.

Če je bil Amon Raa bog sonca, kje se kaj potem skriva tisti bog, ki bi potešil to neznosno prepotenost bivanja, ko ljudje ne vedo kam bi se podali v teh težkih poletnih dneh. Žovneško jezero je prenabito. Ubogo čaplje, ki kot redka vrsta ptic gnezdi jo na umetnem zadrževalniku, so tiste, ki smo jim pošteno nevoščljivi, saj se iskričo potaplajo in posedajo na južni strani jezera. Ljudje žal nismo svobodni kot ptice. Socializacija, odraslost in razgibano samostojno življenje nam je dalo kaj malo prostih dni na voljo. Če si nezaposlen, nimaš denarja, da bi si potešil vročino. Obratno, če si v službi, ti uspe zgolj to, da onečediš vsak dan nekaj novih kosov oblaci.

Žalska občina premore le dva bazena. Eden je na Vranskem in eden v Preboldu. Drugi, ki nima te sreče, si moramo svoje zadnjice namakati v bližnjih potokih (če to ni onesnažen Trebnik ali Bolska, kjer je nedolgo tega prišlo do pogina velikega števila rib) ali v Savinji, za katero zadnje študije pravijo, da je od Nazarja pa do Medloga v II. kakovostnem razredu, torej še pravnja za kopalce. V teh vročih dneh, ki niso drugega kot za delanje zgage, nam torej preostanejo le dve možnosti. Iti med obade, za Savinjo ali na Žovneško jezero ali na dva

varstveniki narave. Radin je drag, Miral je drag. Fanta je sladka in draga. Pivo je dobro in drago. Smo torej pred problemom, ki nam ga je podarila mati narava, ki nas močno ljubi in v procesu, ki se mu reče gospodarsko stabiliziranje samostojne države Slovenije. Drek je to, oprostite izrazu preljube bralke in spoštovani bralci, da človek, ki je žejen in dobro ve, kaj je to ŽEJA, mora svojemu otroku, ki mu poreče: »Ati jaz sem žejen! Coca colo bi!« odvzniti: »Tih' bod! Tamle imaš vodo, pa se napij!« Suša ni napadla le naša grla, temveč je prodrla tudi v naše denarnice. Poleg tega nam je množica polutantov, fabrik, farm, delavnic in gospodinjstev onečedila naše vodotoke in nam tako preprečila, da bi se preprosto kopali v njih in jih sproti pili. To bilo še najenostavnejše in hkrati najceneje. Še večja žalost je, da vse te polutante še preganjati ne smemo, ker mi delamo v vseh teh fabrikah in delavnicah. Nahajamo se torej v puščavsko vročem začaranem krogu, ko lahko le še upamo, da se bo od neke prikazal stvarnik in nam pomagal.

Da je žeja lahko zelo resen problem nedvomno priča tudi dejstvo, da zadovoljevanje žeje sodi med osnovne biološke potrebe človeka. Nepotešitev žeje lahko v končni fazi povzroči tudi smrt. Vseeno pa ima žeja bolj sociološko lice. Ljudje si pač zadovoljujejo žejo na sto različnih načinov. Večina Slovencev najbrž kar iz pip mestnih in krajevnih napeljav dovoda, če jih seveda imajo. Kakšna je voda v teh vodovodih pustimo za drugo časopisno debato. En del si jo gasimo ob mineralni vodi, domačem sadnem sirupu in pivu. Tudi takšnih nas je veliko. So pa seveda tudi gospodje in gospe, ki stisnejo kakšno pomarančo, kakšen juicek, kakšne granirane, zato pridno nakupujejo v Avstriji in drugod, pojedjo nekaj kil sadja tedensko, sicer res predragega (predragega za požrešne otroke) toda bogatega z vitamini. Tako je to, ljube bralke, za nekoga žeja bo buči, za drugega buča namesto žeje.

Pa lep pozdrav iz kadi, kjer si hladim svoj telešček in mislim na ubožčke na vroči azurni obali ali na Maledivskih otočjih.

Iz Žalca: GREGOR VOVK
Foto: LJUBO KORBAR

Vodo je dobro prečistiti...

človek in okolje

Ločeno zbiranje odpadkov

Bliža se 17. avgust, ko bomo pričeli ločeno zbiranje odpadkov v poizkusno izbranim naseljih KS Gorica — Levi del. Verjetno ste že opazili prenovljeno smetarsko vozilo sončnih barv, Predelavo in obnovo vozila je pogojevalo strojno praznjenje predvideno uporabljenih zabojnikov v akciji »Ločeno zbiranje odpadkov« prostornine 80 l, 120 l, 240 l, 600 l ter 1100 l. Obnovo vozila so izvedli delavci Komunalnega podjetja, predelavo sistema praznjenja pa Podjetje »RIKO«, Ljubljana.

- V šest mesecev trajajočem pilotskem programu »Ločeno zbiranje odpadkov« bo uporabljenih 600 zabojnikov različnih prostornin za zbiranje bioloških in ostalih odpadkov ter za zbiranje sekundarnih surovin — steklo (barvno in belo) ter papir. Zabojnike je v najem dostavilo podjetje Saubermacher, ki ima na področju ločevanja odpadkov že potrebne izkušnje in uspehe — Murska Sobota, Lenart, Maribor, Piran, Ljubljana.
- V naslednjih dneh bodo delavci Komunalnega podjetja v sodelovanju s predstavnikom podjetja Saubermacher, razdelili posode občanom, ki so zajeti v omenjeni akciji. Poleg posod za odpadke bodo prejeli tudi ustrezna navodila z urnikom odvažanja posameznih odpadkov. Predvideva se, da se bodo biološki odpadki odvažali 1-krat na teden, ostali odpadki na 14 dni, papir, steklo pa 1-krat na mesec.
- Cilji pilotskega projekta »Ločeno zbiranje odpadkov«
- zmanjšanje količin odpadkov, namenjenih za deponiranje do 50 %
  - zmanjšanje ekološke obremenitve obstoječega odlagališča
  - ugotovitev dej. skih količin in strukturo odpadkov
  - ponovna uporabnost zbranih sekundarnih surovin
  - poizkusno kompostiranje bio mase (biološki odpadki) na predvideni kompostarni na deponiji pepela
  - aktivno sodelovanje občanov pri ločenem zbiranju ter prenos ločevanja odpadkov na ostala področja občine Velenje.
- V akciji bo sodelovalo 581 gospodinjstev, od tega 219 individualnih ter 362 gospodinjstev v blokovni izgradnji.

— biološki odpadki	40 %	cca 87.000 kg
— papir	8 %	cca 16.000 kg
— steklo	5 %	cca 9.000 kg ostali odpadki
	147 %	cca 105.000 kg
	100 %	cca 217.000 kg ali 36.000 kg/mes.

Vse občane, zlasti tiste, ki so zajeti v akciji pozivamo k pozitivnemu pristopu novega gospodarjenja z odpadki, saj nas samo okolje poziva k novim ekološkim ukrepom za ohranitev čistega, življenja vrednega okolja.

Janja Divjak, dipl. ing. gradb. Komunalno podjetje Velenje

Poslovanje se postopno izboljšuje...

Pretekli teden je imel upravni odbor Komunalnega podjetja Velenje redno sejo. Med drugim so posvetili več časa poslovanju v obdobju januar—junij 1992. Poslovni rezultat se postopno izboljšuje, prizadevanja za zniževanje tehnoloških izgub in zmanjšanje drugih stroškov so že vidna.

Posebno veliko časa so posvetili problematiki cen komunalnih storitev. Znano je, da je vlada Republike Slovenije s svojimi odloki omejevala rast cen, kar že povzroča težave v poslovanju Komunalnega podjetja Velenje.

Imamo zelo visok komunalni standard, zelo razvejano toplovodno in vodovodno omrežje, čistilno napravo in zahtevno odlagališče odpadkov ter cene med najnižjimi v Sloveniji. Zato bo upravni odbor storil vse potrebno da bi dosegel strokovno ceno.

Z VERIGE

Rdeče zelena diverzija

Ne samo po naravi, tudi v resnici sem pes. Ne velik, ne majhen, zelo različnih prednikov. Skratka, nikakršen, vesoljni križanec, pravi bastard. Samo špelini dobroti se moram zahvaliti, da imam topel dom pri Novakovih, ki me imajo celo radi. Edina spoštovanja vredna stvar na meni je ime — v posmeh moji nikakršnosti mi pravijo Killer (Ubijalec).

Sosedovo Karo že poznate, to je ona prijetna, pametna psička, iz ene od prejšnjih števil, psička, ki je moja poslednja večerna in prva jutranja misel. To je tisto čudovito, nesrečno bitje, ki polno nepotesenih strasti... skratka, da ne zavlacujem: onidan sva se sprehodila po najinem ljubem mestu. Kljub pasji vročini sva preserno tekala, se lovila in po pasje uživala, jaz domišljivi samec pa sem mimogrede še pridno označeval svoje prostorčke. No in (spet me je zaneslo) za občinsko zgradbo se je zataknilo. Pravzaprav se ni zataknilo — dvignil sem že zadnje desno tačko, pa nič. Ni ga bilo! Ni bilo mojega ljubega stebrička na parkirnem prostoru! Si predstavljate? Kaj hujskega, kot da ponosnemu psu nekdo dobesedno ukrade stebriček! Bil sem zgrožen. Tudi Kara me z ničemer več ni mogla vrniti v prijetno razpoloženje. Milo me je gledala s svojimi rjavimi očkami, vitke tačke mi je ovijala okoli vratu, pričakujoče je mahalala z repkom... Nič.

Nemir me ni zapustil nekaj dni. Taval sem po Velenju in sumljivo pogledoval ljudi. Je bil tale, ali pa morda oni? Pogled tistega, kako se prihujeno smehljaja! Da, oni bi lahko bil! Ne, ta že ne... Pomagalo mi je še le naključje. Šel sem mimo mize na vrtu neke velenjske restavracije in ujel: »...vešč, pol smo se pa zmenili, ... uni so prnesli fleks... iz ene stercune smo zrihtali štrom... pa je steber padu...«

Oho! Od tod dalje ni bilo več skrivnosti. Hitro sem sestavil koščke v celoto grozljive zgodbe, na videz tako nepomembne, pa hkrati tako zelo pomembne. Na kratko: Pred časom so občinski možje pred svoj košček parkirišča namestili dva stebrička z verigo, da neposvečeni slučajno ne bi parkirali na njihovem. Drugod po Velenju so stebričke zaradi strogosti občinske vlade že davno pometali na odpad, seveda. In kljub neprestanim pripombam poslancev na skupščini, oblast nesporne nezakonite gradnje na svojem parkirišču ni odstranila. Tako je nekaterim preklopilo in so z združenimi močmi stebriček odstranili. Krasno, porečete, končno konkretna akcija! Morda, ampak vseeno:

Prvič: Delo je bilo opravljeno slampasto, diverzanti so odstranili samo en stebriček, drugega so pustili — v opomin?

Drugič: Diverzantsko skupino so sestavljali najvišji predstavnik dveh strank: prenoviteljev (bivša ZK) in zelenih. Hvalevredno je, da so enkrat tako močno in konkretno strnili svoje vrste — a, če bi to storili že kdaj prej v parlamentu, bi morda lahko Velenjane rešili kakšnega neumnega sklepa skupščine...

Tretjič: Stebriček je stal protipravno. To je dejstvo. Dejstvo je tudi, da je moral iti ven. In kako gre ven, se ve! Občinski organ bi moral izdati akt, s katerim ugotovi, da je stebriček postavljen protipravno in ga je potrebno odstraniti. Na osnovi tega akta izda oblast nalog ustreznim službi ali pa naročilnico javnemu podjetju, da protipravni element fizično odstrani. In ker tega ukaza oziroma naročilnice oblast zanesljivo ni izdala Stranki demokratične preneve in Zelenim je dejstvo, da odstranitev stebrička ni opravila pooblaščenca oseba oziroma institucija. To pomeni, da omenjenega dejanja sdepejevcji in zeleni ne bi smeli stori-

ti!!! Kajti, če bi to smeli storiti, bi vsak meščan lahko samoiniciativno odstranil vse, kar je v Velenju nezakonitega. Zelenci bi recimo lahko ustanovili »patrolje za obrambo meščanov pred pijanimi vozniki«, ki bi po mestu ustavljale avtomobile in pijanim voznikom na licu mesta jemale voziška dovoljenja. Prenovitelji bi recimo lahko ustanovili »red javne moralne«, katerega člani bi po cesti lovili lahoživke in jih v senci dreves našeškali po zadnjicah — za kazen in opomin pred grehom. Ali pa, če bi se na primer izkazalo, da je Bela dvorana v resnici nezakonita gradnja, bi lahko gospoda S. Meh in V. Gošnik sedla na buldožer, pa malo v prvo, pa malo v rikverc, pa bi Belo dvorano zrušila do temeljev in na njenih ruševinah družno, utrjeno zadovoljna spila pivo...

Bo kdo dejal, da stebriček ni Bela dvorana — pa je! Gre namreč za nekaj, gre za princip pravne države, v kateri mora vse potekati po regelcih. V pravni državi se ve, kaj kdo sme in česa ne sme. Ironija stebrička je v tem, da so ga ponosno zrušili ravno tisti, ki se v skupščinski dvorani ves čas najbolj goreče zavzemajo za spoštovanje pravnega reda! Figo, pa tak pravni red, ki ga vsakdo lahko nabije na svoje kopito in ga potem mrcevari po dolgem in počez, da se bo kopitu lepo priljeget!

In če hočemo biti dosledni: Rdeče zelenci diverzanti so uporabljali zakone divjega zahoda in stebriček odstranili nezakonito. Jutri bodo to storili z Belo dvorano, pojutrišnjem s šoštansko elektrarno, naslednji teden bodo razkopali cesto proti Kavčam, osebno bodo odstranili delavnice gospoda Južiča pod gradom itd., itd.,... Da se to ne bi zgodilo, bi po moji skromni pasji presoji, moral pravočasno ukrepati predsednik občinske vlade, kajti stebriček (čeprav črn) je bil občinska last, inkriminirani dogodek se je zgodil na občinski zemlji, diverzanti so si prisvojili občinsko pravico... Kakorkoli izgleda norčavo: taista oblast, ki stebrička ni pravočasno odstranila, mora sprožiti postopek proti tistim, ki so stebriček — nezakonito — odstranili. Če oblast tega ne bo storila, se bodo v bodoče vsi tisti, ki bodo še uporabljali zakone divjega zahoda, vedno lahko izgovorili na »Primer Rdeče Zelenci proti stebričku iz leta 1992«...

Tako, tole je moje deseto pismo. In kot smo se že na začetku dogovorili — zadnje. Od danes dalje ne bom več lajal na vas, saj to znate opraviti ljudje sami med sabo veliko bolje! Ker poletja še ni konec, se bom morda vseeno še enkrat, vsaj v mislih, odpravil nekaj daleč, na obale Karibov in sabo valet moje ljubio Karo. Poskusil bom napisati lepo knjigo o psih, ki smo vendarle mnogo srečnejši od vas ljudi, ki ste si postavili trda pravila življenja skregana z zakoni narave — zdaj pa trpite, ker se jim morate podrežati.

Vaš Killer

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Naložba za prihodnost

Novosti na področju pokojninsko invalidske zakonodaje so vse v prid zavarovancem, zatrjujejo na velenjski enoti SPIZ-a. Kajti, možnosti, ki jim jih nudijo, pomenijo za zavarovance skrb za prihodnost ali še boljše naložbo v prihodnost. Zakaj gre?

Če začnemo kar pri prvi možnosti: s plačilom prispevka za čas služenja vojaškega roka ali študija na višji in visoki šoli se lahko k zavarovalni dobi (torej k delovnim letom) šteje tudi ta čas. Seveda, če predlagatelj leto, izgubljeno na služenju, »dokaže« z vojaško knjižico, druga skupina pa z diplomo. Zavarovalno dobo lahko kupi za ves čas trajanja vojaškega roka, pri končani višji šoli mu pri SPIZ-u priznajo 2 leti in pol, pri visoki šoli pa 5 let. Zanimanje za tovrstni dopokup let je med občani velenjske občine precejšnje. Že okrog 100 vlog so na enoti skupnosti pokojnin-

skega in invalidskega zavarovanja v Velenju oddali. V denarju pa pomeni ta novost: za dopokup let za mesec 8052 SIT oziroma 96.621 tolarjev za leto. To je najnižja cena za dobo, saj je bila pri njenem izračunu upoštevana najnižja pokojninska osnova.

Varnejšo prihodnost — poleg že omenjene — prinaša tudi druga novost: z dopokup let si namreč lahko zavarovavec izboljša pravice, ki mu grede iz delovnega razmerja, dolžino dopusta ali dodatek za minulo delo. Prav tako si lahko zagotovo lepo prihodnost z dopokup let kmet. Koliko znaša prispevek, je moč izra-

čunati tako, da se od BOD-a zavarovanca iz preteklega leta odmeri prispevek v višini 28,80%. Nato se valorizira z rastjo pokojnin do konca meseca, v katerem je zavarovavec vložil zahtevek.

Do 5 let zavarovalne dobe po novi zakonodaji lahko pridobi nekdo, ki je že izpolnil pogoje za priznanje pravice do starostne pokojnine oziroma upokojenec, ki si želi na takšen način povečati pokojnino.

Sicer pa ob že vseh omenjenih novostih ostaja še možnost prostovoljnega zavarovanja. Pri tem gre za to, da si lahko občani sami plačujejo prispevek za SPIZ in si s tem zagotovijo pokojninsko dobo. Prijave in informacije o tem je moč dobiti na upravi za zdravstveno varstvo. Zanj pa se lahko

»potegujejo« vsi brezposelni, tisti, ki so na šolanju na višji in visoki šoli, služenju vojaškega roka, če skrbijo za otroka, mlajšega od 7. let, za invalidno osebo, če opravljajo kmetijsko dejavnost, bivajo v tujini kot zakonci, invalidi zaposleni v varstvenih delavnicah, občani na strokovnem izpopolnjevanju, specializaciji, lastniki podjetij (če niso obvezno zavarovani) in tisti, ki so zaposleni s krajšim delovnim časom za razliko do polnega delovnega časa. Zdenka Jakopanec, vodja velenjske enote Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja zatrjuje, da se državljani Slovenije vse bolj zavedajo vrednosti in pomena novosti. Konec koncev vse pomenijo naložba za prihodnost. Zato precejšnje zanimanje zanje ne preseneča.

Piše:
Aleksander
Videčnik

Zdravilstvo (VIII)

Antona Breznika, ki je v Večni pratiki za leto 1791, izdana je bila v Celju, med drugim zapisal tudi tole: »Gvišni nuzni mitelni pred kugo se varvati. Stolzi eno suho krotu h'prahu, to nosi na vrati v'eni shidani ruti. Al pusti si v'opotteki narediti en lezat, kateri bode po uki Dohtarja Helmontusa narejen, inu nosi ga na vrati...« Pa spet nadaljuje z nasveti: »Mizaldus pravi: kateri to selše sobnik na vrati nosi, je od kuge obvarvan...«. Potem sledi še nasvet: »Monocensis Anonymus pravi: kateri eno krotu, ali kačji kamen na vrati nosi, temu nebode kuga toku hitru škoduvala; tudi enga paika suhiga h'prahu stolzenega na vrati nosi, obvaruje pred kugo...« Povsem razumljivo je, da so se ljudje v času divjanja kuge zatekali k vsem mogočim sredstvom, da bi se obvarovali te boleznii in da bi preživeli. Verovanja v razne uroke so tedaj razumljiva, tembolj ako si predstavljamo splošno razpoloženje ob množičnih smrtnih primerih, ki jih je povzročila kuga. Medicina tedaj še ni bila sposobna najti sredstva proti tej zahrbtni bolezni, podobno kot danes, ko v dvajsetem stoletju nimamo

pravega sredstva zoper aids. V sili se ljudje pač zatekamo tudi k maloverjetnim sredstvom in upamo, da se bomo izognili najhujšemu.

Če se sedaj povrnemo spet k razmeram v Gornji Savinjski dolini, naj omenimo nekatere čarovniške postopke pri zdravljenju ljudi in živine. Če so, denimo, ljudje zapisovali razne zdravilske nasvete, pa to za zagovore ne moremo trditi. O tem smo že govorili.

Vplivi sosedne Koroške so, kot smo že omenili, v gornjem predelu doline občutne. Nekateri postopki med obredom zagovarjanja so povsem enaki, kot tam prek Olševe. Tudi besedila se marsikdaj ujemajo. Če zdravilec zdravi vnetje oči z zagovorom in med tem piha v oko drobno zdrobljen sladkor v Mozirju, je to bilo običajno tudi v Solčavi, pa tudi v okolici Šoštanj. Trej so se obredi prenašali iz kraja v kraj. Značilno je tudi vedenje o posamičnih obolenjih, tako poznajo stari zdravniki v naši dolini kar 7 različnih »šenov« in vsakega so drugače zdravili oziroma enako zagovarjali, pa priporočali drugačna zdravila.

Ko že govorimo o šenu naj omenimo, da je bil postopek zagovarjanja v predelu naše doline domala enak. Če so v Solčavi in Lučah uporabljali za drgnjenje obolelega mesta, kamen, v Solčavi je ta moral biti iz pod mostu preko katederega nosijo mrliče na pokopališče, je v Mozirju veljalo le rahlo drgnjenje z roko. Zanimivo je, da so povsod šen odštevali, kar bo najboljše ponazorjeno z besedilom zagovora. Vsekakor so pri tem izbirali, denimo kamne, ponekod so morali biti trioglate oblike, nekje so vlekli s kamnom po vsem telesu in to le navzdol, vsekakor pa so povsod ob zadnjem odstavku zagovora, ko »šena sploh ni«, zamahnili z roko, kot da nekaj vržejo od sebe. Nekateri so odštevali trikrat zapored, ponekod so ob postopku molili in opazovali »čaranje« z velikim strahospoštovanjem.

Med znane zagovore iz okolice Solčave sodi tale: »šenov je devet«, odgovor: »jih ni devet, jih je le osem«, tako se je nadaljevalo odštevanje vse do zadnjega, ko je zagovarjalec vzklknil: »ni nobenega« in pri tem zamahnil z roko, kot da ga je vrgel v stran. V okolici Mozirja, so najprej trikrat pihnil na oboleli del in nato zagovarjali. Pa o tem drugič.

Bil je Stolac

Nekoč je bilo mesto. Živelo je in dihalo s svojimi prebivalci, z njihovimi bolečinami in radostmi, s svojimi ulicami in svojim soncem. Kakor prstani so ga povezovali mostovi, približevali oddaljeno. Mesto je imelo romantičen pridih, patino zgodovine v nemi govoricah srednjeveških cerkva. Njegovo življensko tkivo je imelo svoj utrip, ritem rojevanja in umiranja, imelo je otroški vrisk in sijaj upanja v obeh meščanov.

Življenje je teklo ob znameniti modri reki Maka Dizdarja, v katere skrivnosti so se ljudje poglobljali, jih skušali razbrati in razkriti. Mnogi so prihajali, da bi doživeli njegovo jesen in pomlad, splet barv, ki so se razispale na soncu, da bi spoznali besede modrosti v čipkasti rezbariji kamnitih srednjeveških stavb, poslušali šumenje reke, prefinjeno tkanje tišine. Mnogi so prihajali, da bi se poigrali s pomladjo, z vonjavami in krajino, z vsem kar je bilo kot zaklad ohranjeno v pesmih in slikah. Veliki in modri ljudje so pisali o njegovi preteklosti, se spominjali poetičnih filigranov v

kamnitih oblikah, globoke misli skrivali v pesem. Spominjali so se vsega kar jih je nostalgčno vračalo v otroštvo, v zarače cvrčeče avlije, med plodove življenja, ki so shranjeni v grozdu, smokvi, v ozarjenem človekovem obrazu, ki trga košček za koščkom življenja, veseleč se vsakič, da je premagal zemljo.

Vasi so pokale od obilja plodov, sonca in vode; v vsem tem se je dotikalo šepetanje tišine mesta z vriskom plodov, zakopanih globoko v zemlji. Plodna zemlja je razcvetela pomlad v rožnatem popku breskve, jesen je zalivala ljudi z žlahtnim vinom in radostnimi darovi. In vrisk Hamze Hume, ki je brnel v vsej Hercegovini, klical in vabil k ljubezni in uživanju, in nasmehi deklet, ljubezenske igre mladeničev, ki bi radi preskočili in kamen in sonce. Vzvišenih besed ni več.

Spominjam se te pošastne noči, ko smo begunci v sivine zarje videli slepe oči nekdanjih hiš, občutili tišino, ki je kakor mrzla kača objela naš trepetajoči strah.

Stolac je mesto v Hercegovini, pobrateno je s Postojno in na srednji šoli v tem mestu so poučevali tudi slovenski jezik. Iz Stolca je tudi profesorica hrvaškega jezika, ki se je zaradi okrutne vojne znašla v našem mestu, brez vsega, le z golim življenjem in hrabrim srcem, ki upa, da bodo branilci vzdržali in zmagali. Njene korenine so slovenske in nekaj slovenskih korenin bo imel tudi njen otrok, ki se bo čez nekaj tednov rodil v Sloveniji, v preganstvu. Pisala nam je o sebi in svojem Stolcu.

Nekoč je izpraznil, iztočil življenje, pustil gluhe in slepe sledi. Podobe pekla, ki vendar imajo začetek in konec drugega sveta. Podobe pekla, ki so resnične, a jih nihče ne ustavi.

Tresk granat je stresel mesto, strto od bolečine. Mesto je čakalo, da bi se prebudila spomin in vest tistih, ki jim je nekoč obilno darovalo samo sebe. Nek glas je zvenel v s soncem obsijanih zidovih. Brezploden je bil poskus, da pobežne pred žilimi silami, ki so ga obvladale. Mi smo, na srečo, še imeli hitre noge in razum, ki nas je vodil v beg, naše mesto, naš prijatelj, je nemočno gledalo, kako mu obračamo hrbet v trenutku, ko zli treski lomijo in trgajo njegovo moč, kot lomi otrok ničvredno igračo.

Toda naše srce ni prenehalo utripati zanj, še vedno

bije v njegovem ritmu. To tuje mesto, mesto radosti in blagostanja, ki me je sprejelo, ni na drugi, temni strani od koder prihaja moja duša. Neznani ljudje čutijo, da sem tu — izgnanka, v neizrečenih besedah se skrivajo solze sotrpino. Ne morem se odreči tistih solz zaradi mesta, v katerem sem pustila leta življenjskih radosti, zmage, izgube. Ne moremo se jih odreči ne jaz, ne vsi begunci, niti tedaj, ko namesto vonjav pelina in vrtnice ostane samo vonj zla in pogorišč.

Stolac. Ime uničenega mesta — kakšen nesmisel — simbolično pomeni počitek, nekaj trdnega, spominja na modre pogovore in pravične ljudi. Kaj se mu dogaja? Kdo želi uničiti njegovo lepoto, mu ubiti srce? In zakaj?

Zlati Ljiljan

IZ MUZEJA VELENJE

Zgodilo se je...

6. AVGUSTA

LETA 1949

Celjski tednik je med drugimi objavil tudi zanimivo novico o dejavnosti žensk iz Saleške doline pri »izgradnji socializma«:

»Žene okraja Šoštanj bodo še odločneje nadaljevale borbo za socializem. Konec julija je bilo v Šoštanju zasedanje okrajnega plenuma AFŽ, kjer je govorila sekretarka okrajnega AFŽ. Nakazala je bodoče naloge v zvezi z našim notranjim in zunanjim političnim položajem. O potrebi po kulturno-prosvetnem delu med ženami na vasi pa je govoril tudi gost, zastopnik OO OF.

Zatem so se izvršile volitve najboljših tovarišic za oblastno konferenco AFŽ. Žene so se obvezale, da zgradijo v Šoštanju otroške jasli. V Velenju in Pesju se ustanovi DID (Dan dela in iger), uredi naj se otroško igrišče, v Šoštanju odpre otroška restavracija, ustanovi v industrijskih centrih terenske kuhinje za predšolske otroke, itd.

Plenum je pokazal, da organizacija AFŽ v okraju Šoštanj v polnem sodeluje pri izvajanju nalog programa KPJ, s čimer na najbolj prepričevalen način zavrača napade na našo Partijo tako s strani imperialistov kakor Informbiroja.»

Kljub »polnemu sodelovanju AFŽ pri izvajanju nalog programa KPJ«, se je ta program nekega lepega dne oziroma jutra sesul v prah!

LETA 1954

V Savinjskem vestniku je bila objavljena novica z naslovom »V Šmartnem ob Paki« je delo strelske družine oživilo—
»Že smo mislili, da bo naša strelska družina zaspala. Sklicani so bili štirje občni zbori, a na njih zaradi premajhnega števila članov, ni bilo mogoče sestaviti novega odbora. Ko bi prišli na zbor vsaj vsi rezervni oficirji in še nekaj drugih, bi se to lahko zgodilo. Šele na zadnjem sestanku se je posrečilo sestaviti odbor, ki kaže resno voljo, da bo delo v organizaciji zoper oživilo.

Upamo, da bomo v krat-

kem lahko poročali že o nagrajnim streljanju, ki se pripravlja. V društvo bi se naj vključili tudi mladinci predvojaške vzgoje, kajti le tako bo strelska družina imela zagotovljen obstoj.»

Kako bi bilo lepo, ko orožja sploh ne bi bilo, če pa že mora biti, pa bi naj ljudje streljali samo v tarče ali na glinaste golobe. Žal temu ni tako!

LETA 1956

Tudi naslednja novica iz mariborskega Večera, z naslovom »Taborjenje v Šoštanju končano«, se ukvarja s podobno temo kot prejšnja novica:

»Pred dnevi so zaključili v Šoštanju taborjenje obveznikov predvojaške vzgoje, ki ga je priredila občina Šoštanj. Poročajo, da je bilo taborišče odlično urejeno, a tudi taborjenje je uspelo v vsakem oziru. Udeležilo se ga je nad 700 mladincev iz šoštanjske in mozirske občine, ki so na ta način dobili osnove za vrsto vojaških veščin.»

DAMIJAN KLJAJIČ

Vita Mavrič in Borut Lesjak

Da je večer šanson Vite Mavrič in Boruta Lesjaka, na dvorišču Velenjskega gradu, prehitro minil, ni potrebno omenjati. Gledalcev je bilo dovolj za prijetno atmosfero in kot navadno, so bile v večini ženske. Kot, da so moški v našem mestu »nezreli« za tovrstno glasbo...

Ob spremljavi Boruta Lesjaka pri klavirju — njega se spomnemo tudi iz nekdanje

mladinske javne oddaje »Veseli tobogan« je Vita zapela in zaigrala šansone raznih avtorjev. Dobil sem prijeten občutek, da je precej napredovala predvsem v umetniški moči, v izrazni kakovosti, ki jo silno in brezkompromisno »trga« iz sebe. Zaključni song »Ne zapusti me«, je tako deloval dobesedno in gledalci smo obsedeli...

Prepevala je seveda o lju-

bezni, o ženskem »da« in »ne«, o žalosti, skoraj obupu, vse vezano na čustva pripadnosti, bližine, čutenja. Bil je to izbruh strastne resničnosti, ognjevite razdiralke laži; vse hoče imeti na dlani:

»Igrajmo odkrite karte!«
Če je morda v vsem nekaj romantike, je to le lepo, prijetno žensko prepevanje, nočna mesečina in slutnja odhoda... Je strah pred prevlado, pred rano, je divjanje ranjenega volka in še tisoč zverri, ki se utelešijo ob čustvenem izlitju, ki ga je utelešila Vita s svojo predstavo.

»Naj te ne bo strah resnice, iskrenosti.« je želela povedati. Želela se je otestiti nihanja med »bi« in »nebi« v odnosu z resnico. »Hočem živo resnico!« »Me ljubiš ali ne?!« Vita je zapela in zaigrala nad igro, ki jo igramo v življenju in ob tem včasih pozabimo, da so igralne figure — ljudje.

Bernard KRAJNC

V velenjski občini brez filmskih predstav

Kot direktorica podjetja Kino Velenje, ki skrbi za del razvedrila in kulture občank in občanov v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki, sem dolžna pojasniti zakaj bo Velenje z okolico nekaj časa brez filmskih predstav!

Upam si trditi, da smo lansko leto in letos pokrivali filmski program s kvalitivnimi in predvsem zelo aktualnimi filmi, ki so jih v glavnem gledali istočasno tudi gledalci po Evropi. Po požaru, ki je v začetku aprila zajel zgradbo Kina Velenje in dvorano popolnoma uničil, smo celoten program prestavili v dvorano Doma kulture, kjer še vedno gostujemo in plačujemo visoko najemino. V Domu kulture smo lahko iztržili le štiri dodatne predstave (nedelja 2 x, sredi 2 x). Kljub temu, da so bile predstave v centru mesta, v udobnejši dvorani, obiskovalcev ni bilo toliko kot smo pričakovali in toliko, da bi lahko normalno poslovali. Tudi večja in kvalitetnejša reklama ni pripomogla k povišanju števila obiskovalcev. Problem torej ni v našem delu in v filmih temveč v ljudeh. Ljudje v Velenju očitno ne potrebujejo filma. Toda v Kino Velenje smo vseno na vseh področjih vztrajali naprej, kljub nizkim osebnim do-

hodkom, kljub nezainteresiranosti (težko je delati, če veš, da vse tvoje delo pomeni malo ali nič tistemu, ki je namenjeno), kajti mesto s tolikim številom prebivalcev pa vendar mora imeti svoj kino. Vendar od upanja se ne da živeti. Ne moremo več poravnati zaostalih dolgov, ne moremo več izplačevati osebnih dohodkov in ne moremo več z vsako predstavo drastično slabšati naš položaj. Zato smo bili prisiljeni sprejeti takšen ukrep — čakanje na delo kot začasni presežek delovne sile do takrat, ko se bo situacija vsaj delno izboljšala (računamo, da bo to oktobra, ko se po naši statistiki obiskavnosti le ta nekoliko izboljša in, ko se bomo z vlado le dogovorili kaj in kako v prihodnje).

Upamo tudi na večje sodelovanje in zainteresiranost osnovnih in srednjih šol za organiziranje šolske predstave saj bi vsaka šola samo z ogledom dveh filmov v polletju (kot je to praksa v drugih slovenskih mestih) bistveno pripomogla k obstoju podjetja.

Na ponujen filmski program smo v Kino Velenje zelo ponosni, toda poslovni odnosi, ki so jih tako dobro vpeljali prejšnji sodelavci v Kino Velenje in smo jih mi uspeli kljub slabim finan-

čnim rezultatom obdržati in podkrepiti, večno ne morejo ostati samo na poznavanju, prijateljstvu in veri, da bo kmalu boljše. Distribucije bodo za svoje filme zahtevale dostojen obisk in iztržek, sicer jih ne bodo dale iz rok.

Zato v Velenju potrebujemo majhno dvorano (160 sedežev) v centru mesta, ki bo resnično nudila vso ugodje ob gledanju filmskih predstav. Ob taki dvorani se potem ne bo bati za dobre filme in povratno za število obiskovalcev.

Obstoječo zgradbo Kina Velenje, ki se še vedno namaka v poletnem dežju pa bi bilo seveda potrebno čimprej popraviti, saj jo bomo drugače lahko uporabili za vzgajališče gob.

V interesu Kina Velenje kakor tudi samih Velenjčanov bi vsakor moral biti, da ima kino, da ima kvaliteten filmski program v kvalitetni in privlačni dvorani v središču mesta kakor tudi, da se obstoječa zavaruje in iztržek od njene prodaje nameni za novo, že zgoraj omenjeno.

V Kino Velenje bomo naredili vse, da vsaj oktobra zagotovimo ponovno kvaliteten filmski program, če bo, seveda, sploh komu potreben!

Direktorica
Milena Breznik, oec.

Prvo srečanje slovenskih pustnih skupin

Preteklo soboto, to je 25. julija, so se v Kostanjevici na Krki dogajale kar čudne stvari. S tem ne mislimo tradicionalne kostanjeviške noči, ki je po zaslugi povorke, ognjemeta in dobre gostinske ponudbe izvenela v malo boljše veselico. Zgodilo pa se je nekaj, kar se v Sloveniji prav gotovo še ni.

Domače pustno društvo PRFORZEHANS je organiziralo prvo srečanje slovenskih pustnih skupin. Res da so se tega srečanja udeležili poleg domačinov le še Kurenti iz Markovec, Lafurjarji iz Cerknega in pa seveda Pustnaki Mozirski iz Mozirja.

Delovnega dogovora, ki bi naj zadržal tudi resnejšo pot tovrstne Slovenske folklorne, sta se udeležila tudi pomočnica slov. ministrstva

za turizem ter priznani strokovnjak za etnologijo, univerzitetni profesor dr. JANEZ BOGATAJ.

Vendar o tej temi ne bi pisali sedaj, ko je pustni čas še tako odmaknjen, če ne bi opazili zanimivega detajla!

Poleg pustnih skupin, je organizator povabil na srečanje, ali bolje, posvet, tudi turistične ministre občin, v katerih skupine delujejo. Posveta so se tako udeležili najvišji predstavniki občine Krško in pa turistični ministri občin Ptuj. O Mozirskem turističnem ministru pa ne duha ne sluha.

Pa vendar lahko rečemo, da je pustovanje v Mozirju pomemben turistično segment, ki bi ga kazalo še kako uporabiti.

OSEM HAVAJSKIH ZGODB

Druga zgodba: Slike in naramnice

Na Havajih nisem sam. Z menoj je še slikar Jure Cekuta iz Celja, ki že osmič potuje na rajske otoke in ima v žepu vabilo za razstavo na havajski univerzi. Zraven sta še kantavtor Andrej Šifrer, ki ima obljubljenih nekaj nastopov in novinar Lojze Kos, s profesionalno video kamero, ki bo o vseh dogajanjih na Havajih pripravil TV reportažo.

Takoj po prihodu odpeljejo Jureta na tiskovno konferenco in naslednji dan izide članek na prvi strani uglednega dnevnika »Honolulu Star Bulletin«. Nič zato če pišejo, da je Slovenija del bivše Sovjetske zveze, važno je, da smo prva kulturna delegacija iz Slovenije po priznanju s strani ZDA.

Cekutova hiša na havajski televiziji

nas pomemben dan. Jure nastopi na havajski televiziji v živo. Z njim se pogovarja

Pri guvernerju

prof. Barbara Saromines-Ganne, ki sicer predava umetnost na tamkajšnji univerzi. Za intermezzo poskrbi Andrej s svojo malo kitaro Lido, ki jo ima vedno s seboj. Kamera pokaže tudi Cekutovo monografijo in njegovo hišo oziroma galerijo, ki je še za ameriške pojme razkošna stavba. Jure reče: »That's my home!« Gledalci zdihnejo, nekateri se posmehejo, češ, saj to vendar ni mogoče v državi, za katero so že pozabili, kako se imenuje in kje je. Toda TV oddajo gledata tudi havajski guverner in Viktor Pavel, naše gore list, vendar o njima nekoliko kasneje.

Televizijska oddaja traja dobro uro. Jure v gladki angleščini odgovarja na postavljena vprašanja. Andrej osvoji publiko s svojim načinom interpretiranja in neposrednostjo s katero se obrača na prisotne v studiju.

»Hula« ob otvoritvi razstave

Istega dne popoldne je slavnostna otvoritev Cekutove razstave v foyerju Lee-

eward Community College. Med občinstvom je največ študentov. Kar šest tisoč jih študira na tej univerzi. Celotni kompleks univerzitetnih stavb je nad pristaniščem Pearl Harbor in obsega vse prostore od knjižnice do jedilnice in do studia za televizijsko snemanje ter študij režije.

Nastopi skupina študentov v rožnatih oblekah in belo rdečih hlačah. Plešejo havajsko »hulo«, katere glavni čar je graciozno obračanje rok. Med njimi je veliko Japoncev, Kitajcev, Korejcev in Filipincev — sama krasna temnorjava telesa. Vsi smo posebej pozdravljeni in zopet

nam nataknejo dišeče leje. Moj je tudi tokrat iz plumerij in gardenij. S seboj imam citre na katere zaigram. Študentje z zanimanjem opazujejo moj instrument in ugotovijo, da so citre predhodnik havajske kitare in tako imata Slovenija in Havaji vsaj nekaj skupnega. Pridruži se Andrej s kitaro in skupaj vžvega »Zagorske zvonove«.

Čedna dekleta ponujajo koktajl »mai-tai«, na mizi pa se šibijo havajske dobrote: morski sadeži obloženi z ananasom in ledom, živordeč sok »guawa«, macadamia orehi, eksotično sadje in razni napitki iz domačega ingverja. V spominu mi ostane

kulturni odnos študentov do hrane na mizi saj je še po dobri uri miza estetsko urejena in vsega je dovolj.

Sprejem pri guvernerju

Čez nekaj dni nas sprejme namestnik havajskega guvernerja gospod Joshua C. Agsalud in njegov pomočnik za mednarodne odnose. V sprejemnici je velika ikebana v kateri prevladujejo strelčevje (rajska ptica ji pravijo tu), helikonije in kaktusi. Na eni strani mize je ameriška, na drugi havajska zastava. Dolgo se pogovarjamo in Jure nenadoma predlaga, da bi Havaji navezali stike s Slovenijo. Izroči jima pismo dr. Janca Drnovška, ki je bil tisti dan izvoljen za mandatarja nove slovenske vlade. Zaradi časovnega zamika izve havajski guverner za to novico prej predno se doma v resnici zgodi.

Ob koncu pogovora podari Jure guvernerju svojo sliko in monografijo, Andrej pokloni svojo najnovejšo CD ploščo. Sam nimam nič. Ko me guverner potreplja, opazim, da so mu všeč moje naramnice. Ponudim mu jih in na moje veliko presenečenje jih je zelo vesel.

Marjan MARINSEK

Otvoritev razstave

Obiskali smo velenjske in mozirske zbirne centre

»Hvala Sloveniji, da nas je sprejela!«

Pred slabimi tremi meseci smo v našem tedniku zapisali »živimo s tistimi, ki drugje ne morejo živeti«. Z ljudmi, ki so morali praktično čez noč s culo čez ramo hajd na pot. K dobrim ljudem, ki jim bodo v njihovi stiski, v njihovem begu pred smrtjo in grozotami umazane vojne pomagali. Rešiti lastno življenje je pomenilo biti »boj« s preprekami, nevarnostmi... Kar 4238 jih je doslej že iskalo streho nad glavo v občini Velenje, predvsem matere z otroki. Po zadnjih podatkih jih tu živi še 3600. V treh prehodnih republiških zbirnih centrih v velenjski občini je za 511 beguncev dan enak dnevni. Nič drugače ni s 3069., ki so našli svoj drugi dom pri 804 družinah. Zbirni centri so polni, družine z njimi že preobremenjene, novi pa še prihajajo. 732 jih je moralo doslej že drugam, v druge slovenske zbirne centre ali k sorodnikom kam čez mejo. Neglede na to, da so bile to žene in otroci delavcev, ki si služijo vsakdanji kos kruha v velenjskih firmah. Težko je vsem: tistim, ki so pribežali k nam kot tudi tistim, ki zanje skrbijo. Ne eni in ne drugi niso za to nič krivi in dolžni.

Zbirni center Dom učencev v Velenju

184 beguncem je tu najlepše, kolikor je to tako moč reči glede na vse njihove stiske, skrbi in še kaj. Prišli so iz nekoč pobratene Novega Travnika. Bili so med prvimi popotniki, ki so se zatekli k

zen pletenja in kvačkanja — težko. Družabno življenje, ki jim ga nudijo organizatorji skrbi zanje, ne more ničesar nadomestiti. Pa vendarle.

»Hvala Sloveniji, ker nas je sprejela. Hvala za vse, kar nam nudi,« je slišati med njimi. Hkrati pa jezo nad redki-

Kajuhov dom v Šoštanju

Življenje v domu teče nemoteno. Problemov ni. Vsaj na zunaj je tako. Notranjost... 64 stanovančev (predvsem sorodniki), od tega 34 otrok do 14 leta starosti, živi (tako kot mnogi drugi begunci) vsak s svojo zgodbo, vsak s svojimi skrbmi za tiste, ki so ostali doma, da branijo dom. So še živi, zdravi? Vezi s svojim krajem že dolgo nimajo več. Vedo, kar vidijo in slišijo na televiziji. Občutek tesnobe, negotovosti postaja še večji. Mir in majhna sobica, pa bi se mnoge žene z otroki vred vrnile tja, odkoder so v velenjsko občino prišle. Bo to kmalu? se sprašujejo dan za dnev.

Zaradi vsega, kar so deležni tu, jim ni hudo. Toda, bolečina v srcu dela svoje. V vsej nesreči je sreča to, da so prišli sem in da smejo tu biti.

In kaj pravijo na občinski organizaciji Rdečega križa Velenje, ki je ena in prva od članic koordinacijskega odbora za reševanje begunske problematike pri občinskem sekretariatu za družbene dejavnosti?

Nič in veliko. Zmaganje z glavo, gora papirja, skoraj neprestano oglašanje telefona, založeni prostori, polni ljudi in najrazličnejšega blaga povedo vse. Skrbeti za okoli 3600 člansko družino niso mačje solze, pa čeprav jim pri tem pomagajo Center za socialno delo, Karitas, oddelek za notranje zadeve, civilna zaščita, prej omenjeni sekretariat, številni občani, ki so se njihovim klicem na pomoč odzvali z darovano obleko ali hrano. V dokaj velikok oporo jim je stranka demokratične akcije. Primanjkuje jim praktično vsega, še najbolj potrebščin za osebno higieno. V zadnjem času vse bolj in bolj prihaja namreč v ospredje tisto, česar so se najbolj bali. Niso tolikšen

problem begunci v zbirnih centrih. Večji problem zaradi prenapolnjenosti zmogljivosti postajajo tisti, ki žive pri družinah. Gostiti v dvo ali trosobnem stanovanju tudi več kot 20 ljudi in to toliko časa presega vse meje. Takim družinam lahko pomagajo le s prehrabnimi paketi, razdelijo pa jih vsakih 14 dni. Napetost v družinah raste iz več razlogov in ni malo takih primerov, ko gostitelji dobesedno čez prag postavijo tiste, ki so jih pred dvema, tremi meseci sprejeli. Bojijo se dni, če se vojna vihra na ozemlju BiH ne bo kmalu podela. Bojijo se jeseni, zime, vse večjih obremenitev, nakopičenih življenjskih stisk

Imajo vse, a nimajo ničesar

domačih ljudi. Nestrpni so, ker so prepričani, da živijo begunci pri nas bolje kot oni. Ob tem se ne zavedajo, da bi bili lahko že prej sami tako v neki tuji deželi, odvisni od dobrotnosti drugih. Vseh teh

razsežnosti in posledic pa se zavedajo na Rdečem križu v Karitasu in še kje. Vendar pa lahko nudijo pomoč le v okviru danih možnosti, tako je in tako bo najbrž še nekaj časa ostalo. T. P.

Tri ure po rojstvu v begunstvo

Na Golteh so tudi Enver, Zemira in Izet Bektić. Njihova zgodba je ena izmed mnogih, a vendarle nekaj posebnega. Četniški napad na Bjelino se je že pričel, ko je Zemira dobila popadke. Pot do bolnišnice so ji zaustavile barikade, granate, streljanje. Okrog desetih dopoldne je bilo in petnajst minut čez poldne se je mali Izet rodil v kleti, drugje ni bilo mogoče. Zemira je rodila prvič, strah jo je bilo poroda, strah jo je bilo granat. Pomagali sta ji dve starki, skoraj dve uri je trajalo, da je Izet zajokal. A je bil korenjak, 4 kilograma in 700 gramov.

»Niti videla ga nisem dobro in že smo morali bežati. Hvala Bogu, le kaj bi bilo, če bi ostali. Ne upam niti pomisliti. Močno sem krvavela, posteljica je ostala v meni, zastrupila se je kri. Nikoli ne bom vedela, kako sem sploh preživela. Mož in njegov brat sta me kasneje zavila in nosila, nisem mogla več stati na nogah. Po težkih mukah, trikrat so nas zaustavile »neke« tolpe, smo se uspeli prebiti do Hrvaške in do Zagreba. Šele tam, po 13 dneh, smo vpisali Izeta, v bolnišnici je dobil prvo injekcijo. Zdravniki so dejali »kar je Izetu vzel narod, to mu je Bog dal« in zdaj mi je že mnogo lažje,« pravi Zemira. Mlada družina je skupaj, Zemira pa o svojih v Zvorniku že šest mesecev ni dobila nikakršnega sporočila. A je v vsem vendarle kanček sreče in veselja — Izet je vseskozi zdrav kot dren. Za bolezen ne ve, za bolečino na srečo tudi še ne.

Izet z mamicco

Zbirna centra Golte in Brdce

nam pred zlom in gorjem. Otroški živ-žav se razlega po hodnikih, v sobah, v okolici doma. Razposajenost, a hkrati otožni in globoki pogledi pri mnogih dokazujejo, da so že odrasli. Obrazi njihovih mater so zaskrbljeni, njihova notranjost prežeta s skrbjo za dom, svoje najdražje. »Nič nam ne manjka,« pravijo. »Imamo streho nad glavo, mir, urejeno preskrbo s hrano in kolikor toliko tudi s potrebščinami za osebno higieno. Toda, dom je le dom. Nikjer ne more biti lepše, pa čeprav se drugi še toliko trudijo. Imamo praktično vse in nič.« Ta nič ni nevhvaležnost. Je le mora negotovosti, njihove vsekakor ne lepe prihodnosti. Kljub temu si želijo čimprej domov. Čeprav na ruševine ali pa jih ne bodo pričakale niti te. Iskrica upanja, da bo to kmalu, ostaja. Z njo žalje prenašajo tegobe vsakdanjosti. Resnici na ljubo, kar mnogim je bila skrb za red in disciplino v začetku tuja. Danes temu v mnogih primerih ni več tako. Lagali bi, če bi pisali o zadovoljstvu vseh, da bo to omenjamo še kakšnih drugih zadev. Dejstva so tu in so takšna kakršna pač so. Z njimi se je sicer težko sprijazniti. Toda, hočeš ali nečeš, treba se je.

Vegradov samski dom

Drugačni pogoji bivanja, drugačno razpoloženje, drugačen način življenja, ki so ga prinesli s sabo s Kolesije, Novega Travnika. Tako kot v Domu učencev je tudi tu od 270 beguncev vsaj tretjina žena in otrok, katerih možje in očetje delajo v velenjski občini. Večina med njimi je iz istega kraja, večina Muslimanov z močno versko tradicijo. Zelo dobro se poznajo med sabo. Tako enim kot drugim je samozaposlenost tuja. Skrb za čistočo, red in oprano perilo je, kaj drugega- ra-

mi posamezniki, ki nergajo. Negotovost poraja živčnost, ta... Problemčki so tu, vendar so jih doslej dobro premagali. Tudi s hrano bo — po obljubah odgovornih Veogradovega splošnega sektorja — kmalu bolje. Za otroke, ki jih je tu še posebej veliko (141) in njihove mame.

Imajo vse, a nimajo ničesar

Pričnimo s številkami. Po zadnjih podatkih je v zbirnem centru na Golteh 122 beguncev, od tega 58 otrok, 53 žensk in 11 moških; v zbirnem centru na Brdcah v Mozirju jih je 135, od tega 73 otrok, 55 žensk in 7 moških; 121 beguncem je pri družinah, še precej pa je neprijavljenih. Oba zbirna centra sta polna in novih beguncev v nobenem primeru ne moreta sprejeti. Iz centra na Golteh jih je sicer nekaj na lastno željo odšlo, vendar so morali izprazniti eno depandanso in je center vseeno poln.

Skrb za begunce je v rokah koordinacijske komisije za begunce, njena predsednica je Marja Ježovnik z Rdečega križa, vodja centrov pa Stane

Miklavžič, ki prihaja iz vrst civilne zaščite. Da je za oba dela ogromno in preveč, ni treba posebej poudarjati, kar na začetku in naravnost pa velja povedati, da je Marja zlasti med begunci na Golteh bog in po potrebi tudi »batina«. Stane pa ji (ne) stoji ob strani. Še preden se avto ob rednih obiskih ustavi ob hotelu, se z vseh strani vsujejo otroci (in ne le otroci) — stigla Marja! je usklajen pozdrav.

Takole je: begunci v obeh centrih imajo vse, posledica dramatično krute usode pa je, da v resnici nimajo ničesar. Imajo zares dobro hrano, lepe biválne prostore, urejeno preskrbo z osnovnimi po-

trebščinami za osebno higieno, zdravstveno varstvo, imajo mir. Kljub temu živijo vsak s svojo zgodbo, s tesnobnim pričakovanjem povsem nejasne prihodnosti, lepe vsekakor ne. Mori jih negotovost, zvez s svojimi kraji že dolgo nimajo, vedo kar vidijo in slišijo na TV, to pa je zopet veliko in nič obenem. Nemočni si želijo le konca vojne, radi bi se vrnili... Vsaj tretjina se ne bo imela kam vrniti.

KAJ BO JESENI?

Prišli so iz različnih krajev do Zagreba, od tam do Ljubljane in naprej v zbirne centre po Sloveniji. Na Golteh poudarjajo, da so v vsej nesreči imeli veliko srečo, da so prišli sem, da imajo Marjo, Staneta, uslužbenca na Golteh, da imajo še druge. Sram jih je zaradi tistih redkih posameznikov, ki nergajo, sram jih je, ker ne smejo delati, pa bi radi. Denarja nimajo, vse kar imajo so prinesli na sebi. Seveda so preko Rdečega križa in drugače dobili veliko, niso goli, lačni, pa vendar. Jezijo se na vse, ki kritizirajo Slovenijo glede pomoči beguncem, živijo svoj vsakdanjik in čakajo. Kaj bo jeseni? Domov še dolgo ne bodo mogli, hotel bo treba izprazniti. Še slabše bo. Zlonamerne so govorice o nečistoči v hotelu, depandansah in

okrog. O tem je škoda besed, če kdo dvomi, naj se prepriča. Negotovost rodi živčnost, včasih se malo sporečejo in umirijo, otroci so otroci, igri in razposajeni in kakšen problemček z njimi se tudi hitro razreši. Dva novorojenčka so doslej že dobili, tretjega še bodo, če ga medtem že niso.

KO SE ZAČNO TEŽAVE

Na Brdcah je podobno, otroški živ-žav je pravzaprav še večji. Skrb za begunce je tam podobna, morda malo manjša. Precej je namreč žena in otrok, katerih možje in očetje delajo v Sloveniji, celo

tu blizu, zato si higienske potrebščine ti kupujejo sami. Malo lažje jim je morda, a so vseeno begunci.

Marja in Stane imata dete za 24 ur na dan in več. In dobro ga opravljata, Marja na Rdečem križu pa ima dodatne težave. Pomoč že iščejo domače družine, razmere v dolini se zaostrujejo (tudi) zaradi zadnjih odpustov v lesni industriji. Vse več je družin, ki iščejo in terjajo pomoč. Nestrpni so in nestrpnost se (žal) krepi. »Dajte mi 500 tolarjev na dan, pa bom tiho« je le preveč plehko zvrčanje krivde za lastne težave na begunce, še zlasti, ko večinoma to velja za matere z otroci. Pomislek — kaj bi bilo, če bi bili mi sami begunci v neki vendarle tuji deželi, v razmišljanjih ne najde več prostora. Žal.

(jp)

»Stigla Marja, Stane!« Veselje, gneča, vprašanj in nasvetov nešteto, tudi pomoči

Na Brdcah je vendarle malo lažje, otroški živ-žav še večji

SREČANJE

Fanika Jurjevec

Prireditve, akcija, takšna in drugačna, le redkokdaj je ni poleg. Sploh na otroških veselicah je nepogrešljiva. **Fanika Jurjevec** iz Lokovice je ena tistih, ki bi jo radi »imeli« zlasti otroci v marsikaterem kraju.

Pa ne zato, ker je opravljala štiri leta dolžnost predsednika v lokoviškem društvu prijateljev mladine, ampak iz povsem drugih razlogov. Polna je idej, kako krajšati, razvedriti prosti čas otrok. Vedno pripravljena za sodelovanje ne samo v besedah, ampak tudi v dejanjih. Otroci in marskdo od njihovih staršev vsaj v Lokovici to znajo ceniti. »Ob uresničevanju zastavljenega programa našega društva, pri delu z otroki sem spoznala, da sem zgrešila poklic. Rada jih imam, rada sem v njihovi družbi in na splošno med ljudmi. Človek bi rekel, da se ukvarjam s

tem zato, ker drugega kot gospodinja nimam. Pa se moti. Dela imam doma vrh glave dovolj. Toda, vedno si najdem čas še za takšne stvari. Ali ni lepše nagrade za ves trud kot so do ušes razlezena usta otrok, zadovoljni obrazi njihovih staršev ob koncu prireditve, akcije?« zatrjuje.

Delovala je že marsikje: v svetu krajevne skupnosti, v prosvetnem društvu (tu dela še danes), v DPM-mu. Toda, najlepše spomine na skupaj preživele urice ima prav pri zadnjem: izleti, prireditve kot so Starka Zima, Tetka Jesen, počitniške dejavnosti. Uspeha seveda Fanika ne pripisuje le sebi, deli ga z drugimi člani in članicami društva prijateljev mladine. Dobro so skupaj delali, krajani so s časoma to spoznali in udeležba je bila vedno množična.

»O, ja. Tu in tam včasih zaškriplje, a z dobro voljo in potrpežljivostjo je mogoče premagati tudi to.«

Pred nedavnim je predsedniško dolžnost v DPM-u naložila na druga ramena. Toda, le dolžnost, kajti še vedno dela v upravnem odboru društva in dokler ji bosta to čas in zdravje dopuščalo, bo tako. Kadar ni na vajah pevskega zbora, je pri DPM-movcih. Če je tu ni, je z dvema vnučkama ali pri kakšnem drugem delu. »Prostege časa — dajte no, nimam ga.«

Takšna je torej Fanika

Fanika Jurjevec

Jurjevec. Pa še recite, da si takšne »spodbude«, volje pomagati ne bi želeli še kje drugje.

OPTO - METER

Izgubljeni v vesolju majhnosti

V slogi je moč. To je reklo, ki pri organizaciji najrazličnejših prireditev v Savinjskem gaju, v zvezi z njim inokrog njega dobi pomen svojega polnega nasprotja. »Dejavniki« v zvezi z vsem tem običajno drug za drugega ne vedo, bolje rečeno nočejo vedeti. Pač po potrebi. Kako lepo bi bilo, če bi si v obraz povedali kdo in kaj komu ne »paše« in zakaj. Bi vsaj vsi vedeli pri čem so, še lepše pa bi bilo, če bi se zavedeli, kako močna firma bi enotni bili. Če... Različne uspešne prireditve dejstva ne spreminjajo, kvečjemu potrjujejo, obiskovalci pa si s tem (zaenkrat) ne belijo glave, očitno vse bolj velja »kruha in iger« (vse manj kruha in vse več iger).

Z Ljubnega v Luče prvič...

Nad obnovo cest v naši ljubi domovini visi prekletstvo, tudi nad cesto med Ljubnim in Lučami. Pogovore za najetje kredita z mednarodno banko za obnovo in razvoj je najprej prekinila vojna, potem je bila Slovenija za to ustanovo naenkrat prebogata in se sedaj pogaja z evropsko banko, za Evropo smo očitno še dovolj revni. Slovenija (prosta) delovna sobota je bila lani namesto za odpravljanje posledic poplav namenjena odpravi vojne škode, letos za pomoč beguncem, prihodnje leto bomo (kakor nam trenutno gre) verjetno solidarnostnemu delu ob prostih sobotah postavili spomenik; bomo raje »normalno« delali, če bomo delo imeli seveda.

... in drugič (najbolje peš)

Sredstev za vzdrževanje cest ni, celjsko podjetje za vzdrževanje tisto malenkost nad ničlo porabi za zimsko službo, za »zavarovanje« najbolj nevarnih odsekov zato uporabi raznobarne trakove in še kakšen prometni znak v najboljšem primeru. Njegova dejavnost je torej naslednja: vsako leto ustreznim organom predloži enak spisek najnujnejših potreb, le številke je treba spremeniti in — čaka na naslednje leto. »Letošnji« spisek je tako star približno deset let. Denarja preprosto ni, mi se pa še kar vozimo po cestah, ki so že za hojo neprimerne, kaj šele varne.

Evropa 92

Čeprav arhitekti svarijo, da je v Velenju premalo zelenja, rastejo betonske potke čez zelenice kot gobe po dežju. In kaj je vzrok temu? Na žalost meščani sami, saj tako radi tacamo po travi in si delamo bližnjice. No ja, mogoče pa to »taccanje« ni posledica našega nagnjenja k vandalizmu. Mogoče smo to dediščino naših jamskih prednikov odpravili. Recimo raje, da je to posledica našega vstopa v Evropo 92, ko moramo varčevati s časom in kilometrino.

Grafitna umetnost

Znano je, da so Velenjčani zelo umetniško nadarjeni, in da imamo svoje predstavnike skoraj v vsaki umetniški zvrsti. Ampak najnovejša umetniška zvrst »pisanje grafitov«, je povzročila množično hysterijo. Že v času socializma je bilo navdušenje nad grafiti očitno. Demokracija in večja svoboda izražanja pa sta omogočili uveljavitev tudi tistim umetnikom, ki so bili do sedaj zatirani. Seveda se še vedno pojavi kakšen nesramnež, ki mu ta umetniška zvrst ni všeč in jo enostavno prepleksa. Ampak grafitni umetniki se ne dajo. In tako je po njihovi zaslugi Velenje proglašeno za najlepše grafitno mesto.

PA SMO JA ŽE POZABILI! Res je, kar odvalili smo se že drobne (dodatne?) prijaznosti na naših črpalkah. Če spomin ne vara, se je ta usluga izgubila v gneči ob »sistemu par — nepar«, ko je voznik »moral« biti vesel, da je sploh dobil milostni delež goriva. Res je to nekaj običajnega, pa vseeno si na črpalki v Mozirju zaslužijo pohvalo, resnici na ljubo — ne samo zaradi tega. (foto: jr)

MALA ANKETA

Poletni raj za Savinjo

Morje — »sinonim« za poletje in dopust je zaradi premajhnih prejemkov in velikih izdatkov iz družinskega proračuna zamenjalo dopustovanje doma. Velika gneča na bazenih in ob obrežjih jezer ter rek ne preseca. Mi smo se odpravili za Savinjo in povprašali kopalce o tem in onem. Izvedeli pa smo, da je tudi ta reka lahko raj za poletno hlajenje in dopustnikovanje.

me nam streže mnogo bolj kot smo bili vajeni prejšnja leta. Letos so tu postavili majhen bife, kjer se po zmernih cenah kupi pijača. Upam, da bodo, ponudbo kmalu razširili in bodo nudili tudi hrano.

Marija Hrovat, upokojenka: »Za Savinjo, sem na letuški jezi, pridem večkrat. Tu je zelo prijetno. Tudi voda je čista in dovolj topla za kopanje. Menim, da bi morali urediti cesto in malo bolj plažo ter izboljšati gostinsko ponudbo, pa bi se na tem delu obvezja Savinje kar trlo kopalcev.«

Nataša Kotnik, dijakinja: »Bila sem že na morju, kjer je sicer lepše, ampak tudi tu mi je kar všeč. Voda je malo hladna, kopam pa se kljub temu. Vre-

Stane Kotnik, uslužbenec: »Trenutno na dopust ne grem nikamor, ker finančna sredstva tega ne dopuščajo. Za Savinjo prihajam skupaj z družino skoraj vsak dan, saj je vreme letos dopustnikom res naklonjeno. Tu mi je precej bolj všeč kot na bazenu ali pa ob velenjskem jezeru. Čistost vode in še kaj — kot sem opazil — pa privablja jo ob bregove Savinje tudi družje Velenjčane in Soštanjčane.«

Ob koncu morda še tale informacija za vse nejeverne Tomaže in tiste, ki oklevajo s »hlajenjem« v omenjeni reki: informacija o njeni nečistosti, neprimernosti za kopanje je netočna. Kot so povedali na celjskem Noviju, ki upravlja s to reko, merijo kakovost vode na 8 mestih sedem do osemkrat na leto. Meritve opravlja Hidrometeorološki zavod iz Ljubljane že od leta 1976 dalje. Ali je voda kopalna ali ne pa vedo povedati tudi na Zavodu za socialno medicino in higieno v Celju. Pri meritvah na določenih mestih v mesecu juliju menda niso zasledili nobenih posebnosti. Obremenitev Savinje šele od Celja dalje ter Voglajne pa tako ali tako že dolgo ni nič novega. Uvrščanje Savinje do Letuša v drugi kakovostni razred ter to, da je Savinja hitra reka pa naj bi bila prav tako razloga za kopanje v njej brez pomislekov.

(A. D. in T. P.)

Carpe diem ali porabi dan!

Piše: Stane Koselj

Ne odlašaj na jutri, kar lahko storiš danes... pravi pregovor. V njem se skriva velika modrost. Da je to res, se boste kmalu prepričali:

Dale Corneggie pripoveduje o Viljemu Woodu, da se je otresel dobršnega dela svojih skrbi, opazujoč svojo ženo, ko je pomivala posodo. Med delom si je pela in to mu je dalo misliti: »Glej, že ducat let sva poročena in vsak dan je morala pomivati posodo. Če bi ona ob poroki videla pred seboj vso goro posode, ki jo čaka v življenju, bi jo po vseh pravih moralah miniti vse veselje do življenja.« In potem je razmišljal dalje: Razlog, zakaj si moja žena med pomivanjem poje, je pač samo v tem, ker ima pred očmi samo posodo današnjega dne. Tedaj se mu je posvetilo: vzrok njegovih skrbi, zaradi katerih je že zbolel in sedaj hodi od zdravnika do zdravnika, je ravno v tem, ker hoče vso svojo posodo naenkrat pomiti: tisto, ki je umazana danes, ono, ki bo jutri, pojutrišnjem itd. Vsak dan je potrebno začeti znova, je ob ženi spoznal Viljem Wood.

Ob tem uvodu lažje razumemo, kako moder je bil izrek starih Rimljanov: Carpe diem, porabi dan ali še točneje: iztrgaj dan! Izklopimo prihodnost in preteklost, podobno kot zapro in izklopijo na poškodovani ladji posamezne prekate, da se ne potopi ko vdre vanjo voda. Tako bi se morali tudi mi navaditi izklopiti skrbi včerajšnjega in jutrišnjega dne, da se ladja našega življenja zaradi prevelike teže ne potopi.

Enako močno je treba izklopiti preteklost in prihodnost. Na tem mestu bo kdo ugovarjal: »Moram skrbeti za bodočnost. Samo lahkomišelni človek se predaja trenutnim užitek. Moram skrbeti za otroke, moram si pripraviti nekaj denarja za boljši avto, za stara leta... Moram delati načrte, kar tja v en dan pa res ne morem živeti!«

Vse to je res. Načrte moramo imeti in resnost življenja je pametno imeti vedno pred očmi, toda to se ne pravi, da moramo pri tem napenjati ali celo izgubljati živce. Povedano drugače: nalogo tekočega dne je treba izpolniti. Vsako stvar moramo vsak dan na novo prijeti v roke. Angleži ob takih prilikah radi porečejo: »Ne hodi čez most, dokler ne prideš do njega.«

Zadosti je dnevu njegova lastna težava, beremo v Mateju; zato ni nikakšne potrebe, da ga obremenjujemo še s preteklimi in prihodnjimi dnevi. Za prvo že tako nič ne moremo: kar je bilo, je bilo, za druge pa ne vemo, če jih bomo doživeli; in če jih bomo, verjetno teh skrbi, ki jih danes polagamo vanje, takrat ne bo več. Vse je namreč v ne-prestanem teku, ali kot je zapisal že Heroklit: »Ne morete dvakrat stopiti v isto reko.« Reka teče naprej, vsak trenutek je v njej druga voda. Tako tečejo tudi naši dnevi. Vsak je drugačen in preden bo prihodnji dan švignil mimo nas, bo že zelo drugačen, kot pa si ga danes predstavljamo. Le današnji dan ima trdno gotovost.

Carpe diem, porabi dan, se pravi, posvetiti se nalogi današnjega dne s tako vnemo, da boš pozabil na včeraj in na jutri. Iztrgaj dan iz morja skrbi in ga z rokami obvladaj, ne z živci: z delom, ne pa z tarnanjem, kaj bo. Žena, ki si pri pomivanju posode poje, je vsa zajeta v tisto delo, v tisti trenutek in njegovo težo, zato pa zna iz njega izvabiti tudi veselje.

Tale zapis lahko zaključim z naslednjo mislijo: Ali je res potrebno trenutke sedanjosti omračiti in zagreniti s skrbmi pred negotovostjo prihodnjih dni, za katero ne more noben velem niti približno naprej vedeti. Čemu bi ob zrelih breskvah, ki nas vabijo s polnega drevesa, zaskrbljeno gledali na češplje, ali bodo dozorele ali ne.

NAŠ ČAS
JE VAŠ ČAS

Plavanje

Medalje za zaključek

Z državnim prvenstvom za pionirje, ki je bilo prejšnji teden v Kranju, se je končala plavalna sezona 91/92. V konkurenci 14 klubov je tekmovalo tudi deset velenjskih plavalcev, ki so si to pravico priborili v predtekmovanih. Največji uspeh je dosegel Sašo Dobelšek, ki je osvojil bronasti medaljici 100 in 200 m prsno, bronasta pa je bila tudi štafeta 4 x 100 m mešano.

Sašo Dobelšek je bil 3. na 100 m prsno (1:21,02, 2:54,25), 9. na 200 m mešano (2:44,35), 400 m mešano (5:52,94) in 200 m delfin (3:10,72); Andraž Valcl 4. na 100 m delfin (1:14,08), 5. na 200 m kravlj (2:20,85), 400 m kravlj (4:54,02), 100 m hrbtno (1:14,84), 200 m hrbtno (2:38,97) in 8. na 100 m kravlj (1:06,15); Ajda Valcl 4. na 100 m hrbtno (1:18,46), 5. na 200 m hrbtno (2:49,08), 8. na 200 m prsno (3:13,15) in 9. na 200 m mešano (2:50,29); štafeta 4 x 100 m mešano je bila 3. (5:05,98), štafeta 4 x 100 m kravlj (4:31,63) in 5. na 4 x 200 m kravlj (9:48,40). V štafetah so plavali Andraž Valcl, Sašo Dobelšek, Mario Petras, Jure Majhen in Jure Primožič.

V mlajšem letniku te konkurence je bila Ajda Valcl dvakrat prva, trikrat druga in enkrat tretja, Andraž Valcl

enkrat prvi, petkrat drugi, Majda Udovičič pa dvakrat četrta. Med deset najboljših sta se uvrstila še Laura Kropušek in Mario Petras.

Vse te odlične uvrstitve napovedujejo v prihodnji tekmovalni sezoni še boljše rezultate.

Marko Primožič

Košarka V finalu Šoštanjčani in Mozirjani

TVD Partizan Mozirje je tudi letos organiziral letno košarkarsko ligo v kateri je nastopilo deset ekip. Brez poraza je v devetih kolic zmagala šoštanjka Rekreacija, drugi je bil Partizan Mozirje s 14 točkami, tretje Nazarje 12 in četrti Gornji Grad 10. V soboto so že odigrali play off, v katerem je Rekreacija premagala Gornji Grad, Mozirje pa Nazarje. Finalni tekmi za prvo in tretje mesto bosta to soboto, mali finale se bo pričel ob 18.30, veliki pa ob 20. uri, vse na igrišču v prijetnem okolju ob Savinji v Mozirju. V rednem delu je bil s 175 kosi najboljši strelc Mlinšek (Rekreacija), Matjaz (Mozirje) je bil s 156 drugi, Kugonič (Rekreacija) pa s 126 tretji.

Janez Janko

Smučarski skoki

Kopušar nepremagljiv

Med športne prireditve ob letošnjem flosarskem balu na Ljubnem je sodila tudi zanimiva tekma v smučarskih skokih na tamkajšnji plastični skakalnici. Nastopilo je 29 skakalcev iz šestih klubov (Ilirija, Tržič, Unior, Zbelovo, Rateče, Velenje in Ljubno). Tekmo so popostrili z novim sistemom na izločanje med pari, ki so jih določili po rezultatih prve serije. Prepričljivo je zmagal domačin Robi Kopušar, ki se je na domači skakalnici izkazal z zanesljivo serijo najdaljših skokov.

V skoku za 7. mesto je bil Lazar (Ilirija) s 33 m boljši od Grohara (Ljubno) z 32,5 m; Lesnik (Ilirija) je bil za 5. mesto s 34 m boljši od Černivca (Tržič), ki je skočil 33,5 m; tretje mesto si je s 34 m priskočil Miklavžina (Velenje), bil je boljši od Eržena (Tržič), ki je dosegel 33 m; v odločilnem skoku za prvo mesto pa je Kopušar (Ljubno) skočil 37,5 m, drugo mesto pa je pripadlo Jereletu (Velenje) s 35,5 metra. Člani domačega smučarsko skakalnega kluba bodo veliko tekmo pripravili še septembra.

(jp)

Odbojka

Topolšćanke prve, Velenjčani drugi

Že mnogo let je odbojka sestavni in nepogrešljivi del športnih prireditev ob flosarskem balu na Ljubnem ob Savinji. Na letošnjem turnirju je nastopilo šest moških ekip in štiri ženske. Pri fantih je prva ekipa Šempetra v finalu po hudem boju premagala OD Velenje z 2:1, pri dekletih pa so se Topolšćanke z zmago vsaj delno oddolžile Ljubenskam za dva zadnja poraza.

Rezultati — fantje: Topolšćanka:Velenje 1:2, Šempeter I:Šempeter veterani 2:0, Šempeter veterani:Braslovče 0:2, Ljubno:Velenje 0:2, Braslovče:Šempeter I 1:2, Ljubno:Topolšćanka 0:2, v odločilni tekmi je Šempeter I po hudem boju premagal Velenje z 2:1 (14, —9, 14); dekleta: Ljubno: Braslovče 2:0, Topolšćanka:Prevalje 2:0, Braslovče:Prevalje 1:2 in v finalu Ljubno:Topolšćanka 0:2 (—10, —13), tretje so bile Prevalje in četrte Braslovče. (jp)

Na prenovljenem športnem igrišču so ljubitelji odbojke prišli na račun

Šahovske novice

Od 17. do 27. julija je bilo v Radovljici državno prvenstvo za mladince, na katerem je nastopil tudi Peter Voglar. Med 55 nastopajočimi je osvojil 25. mesto.

Prav tako v Radovljici je bil v nedeljo, 2. avgusta, še 19. mednarodni moštveni šahovski turnir v počastitev praznika občine Radovljica. Med 12 ekipami v drugi skupini je moštvo ŠSD osvojilo drugo mesto s 16 točkami. Zmagala je ekipa Tomo Zupan iz Kranja (17), tretja pa je bila Zavarovalnica Ljubljana (16).

Andrej Novak

Šoštanjski bazen v zasebnih rokah

Letos sta bazen v Šoštanju najela Melanija Stropnik in Andrej Rot. Poskrbela sta že za prve spremembe. Izboljšana je gostinska ponudba, uvedli so nov odpiralni čas, poskrbljeno je tudi za zabavo. O spremembah in novostih, ki so jih že uvedli oziroma jih še nameravajo, smo se pogovarjali z Melanijo Stropnikovo.

Za koliko časa ste bazen najeli in koliko znaša najemina?

Bazen smo najeli za leto dni, dogovarjamo pa se še za naprej. Najemina za to leto znaša 32 tisoč DEM. Do sedaj se vloženi denar še ni obrestoval. Vzrok temu je grdo vreme v mesecu juliju in prvi polovici junija, ki je povzročilo, da obisk ni bil pričakovan.

In kakšne so novosti v ponudbi?

Nekaj sprememb smo že naredili, čeprav zaradi časovne stiske ni šlo vse po načrtih. Očistili smo bazen in okolico, uredili omarice za kopalnice, izboljšali smo gostinsko ponudbo in kupili igral-

vo za nočno kopanje, vendar ne vemo, če bodo finančne možnosti to dopuščale.

Kako pa je poskrbljeno za čistočo vode in varnost kopalcev?

Voda vseskozi kroži in se čisti s filtrom, bakterije pa se uničujejo s klorom. Za analizo vode skrbi krajevna skupnost, ki vsaka dva dni vzorce pošilja na pregled v Celje.

Za varnost kopalcev skrbijo reševalci. V dnevih, ko ni prevelike gneče, imamo enega reševalca. Takrat, ko je obisk največji, pa štiri. Pred kratkim smo imeli prvo nezgodo, vendar so naši reševalci pravočasno posredovali in preprečili najhujše. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila tudi obiskovalcem in dr. Lazarju za njihovo pomoč.

Vsi naši obiskovalci so z nakupom karte avtomatsko zavarovani pri zavarovalnici Maribor. In sicer: primer smrti do 500 tisoč SIT, invalidnost do 1 milijon SIT, odgovornost za osebe do 50 tisoč SIT in odgovornost za stvari do 150 tisoč SIT.

Zaradi težav z nočnimi izgedi smo najeli tudi nočnega čuvaja, ki skupaj s psom pazi objekt v nočnih urah.

Pred kratkim so se pojavile govorice o kužnih boleznih, ki naj bi se širile v bazenih. Te bolezni naj bi bile povezane z begunci, ki imajo letos baje prost vstop. Nam lahko poveste kaj več o tem?

O širjenju kužnih bolezni ne vem nič. Ljudje so to gotovo zamenjali za alergijami na sonce in klor, saj se pri tem tudi pojavijo izpuščaji. Te alergije se pojavljajo vsako leto. Res pa je, da so letos zaradi močnejšega sonca dosti pogostejše.

Prostega vstopa letos nima nihče, tudi begunci ne. Res je, da sem jih zaprosila za pomoč pri čiščenju, v zameno pa sem ponudila njim in njihovim otrokom prost vstop, vendar ponudbe niso sprejeli.

Andreja Drev

Melanija Stropnik

ne avtomate. Ob koncu tedna organiziramo tudi zabavne prireditve. V avgustu nameravamo organizirati tudi Živ žav za otroke in živo glasbo ob večerih. Ob dnevi, ko bo obisk velik, bomo pripravili tudi kakšno presenečenje za obiskovalce. V naslednjem letu načrtujemo izgradnjo tobogana in ureditev okolice. Radi bi kupili tudi reflektorje, s katerimi bi zagotovili primerno razsvetljo-

Trgovina SPORT AS
ELEKTRONSKO NAPENJANJE
LOPARJEV
TENIS, SQUASH, BADMINTON

Žganje apna

V sklopu tradicionalnega — letos že 32-tega flosarskega bala v Ljubnem ob Savinji — sta se organizatorja Turistično društvo ter KS odločila, da v bogat program športno-kulturnih prireditev uvrstita tudi žganje apna.

To je pri Jožetu Atelšku iz Savine star običaj ter ohranjanje tradicije, saj se je s tem ukvarjal že stari oče. Poleg tega pa sta Jože in organizatorja flosarskega bala, ki je potekal pretekli konec tedna menila, da takšnih edinstvenih primerkov ne kaže več zanemarjati. (Nekoč je bilo v dolini preko petdeset apnec.)

Apno se torej žge v apnenci, katere zunanja stran je obložena z lesom. Sledi ji 30 centimetrov nabite prsti, ki ohranja temperaturo. Vse to je obdano še z rženim kamnom, ki se zaradi visokih temperatur ne sme topiti niti pokati. Dvanajst kubikov apnenca še dodatno pokrijejo z ilovko.

Pri žganju apna Jože porabi 60 metrov drv, 14 kubikov kamna ter pet celih dni, proizvede pa 12 ton živega apna. Največ ga pri gradnji hiše porabi kar sam, nekaj pa ga tudi prodaja, za vsaj delno pokritje stroškov.

Mija M. Pečnik

Foto: (jp)

ANKETA

Kako mladi preživljajo prosti čas?

Počitnice so v polnem zamahu in mladi vsak po svoje preživljajo te dneve. Ker je denarja bolj malo, bodo mnogi ta čas izkoristili, za zaslužek kakšnega dodatnega tolarja. Drugi pa za sončenje, kopanje, kino, tenis in še kaj...

Saša Pokleka, dijakinja: »Takoj po zaključku šolskega leta sem odšla na počitnice k babici. Tam sem preživela 14 dni. Potem sem

šla za 10 dni na morje. Sedaj hodim na bazen in večsah igram tudi odbojko. V avgustu pa bom opravljala počitniško delo v TEŠ-u.»

Dragica Stropnik, dijakinja: »Čez poletje bom delala na bazenu. Najprej sem hotela delati samo za mesec dni, potem pa mi je delo postalo tako všeč, da sem se odločila, da tu ostanem kar cele počitnice. Ob večerih

grem malo v disko, kino ali na kakšno prireditev. Večsah pa s prijateljicami igram odbojko.»

Jure Slapnik, osnovnošolec: »Bil sem pri babici za 10 dni, sedaj pa se hodim kopat na bazen ali za Savinjo. S prijatelji grem večkrat igrati košarko, ob večerih pa rad zahajam v kino. Dolgčas je le ob slabem vremenu. Takrat najraje be-

rem.« Nedi Islamović, študent: »Večino časa preživim na bazenu in ob jezeru. Zvečer malo kolesarim ali pa s prijatelji igram poker. Ob slabem vremenu preberem kakšno knjigo in spremljam prenos Olimpijskih iger na televiziji. Prave počitnice se bodo zame pričele šele v avgustu, ko bom šel na morje.«

Andreja Drev

Saša Pokleka

Dragica Stropnik

Jure Slapnik

Nedi Islamovic

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE

Nazarje 22

Na podlagi sklepa Zbora delegatov

RAZPISUJE JAVNO DRAŽBO

za prodajo poslovnih in kletnih prostorov v Domu gozdarjev, Ljubno 206, v izmeri 184.00 m² in stoji na parc. št. 51/6, vpisani pri vl. št. 299, k.o. Ljubno.

Izklicna cena je 3.572.214,00 SIT po cenilnem zapisniku z dne 11. 6. 1992.

Javna dražba bo dne 11. 8. 1992 ob 11. uri v prostorih Doma gozdarjev, Ljubno 206.

Za udeležbo na dražbi je potrebno položiti varščino v višini 5% izklicne cene na ŽR razpisovalca št.: 52810-607-36040 ali gotovino neposredno pri komisiji na dan dražbe.

Pred pričetkom dražbe se zainteresirani izkažejo s potrdilom o plačilu varščine, pooblaščenici pravnih oseb pa s pisnim pooblastilom, oz. zapisnikom iz sodnega registra. Najboljši ponudnik bo moral skleniti pogodbo o nakupu nepremičnin, sicer mu varščina zapade. Kupnino bo plačal kupec v skladu z določili kupoprodajne pogodbe. Vplačana varščina se kupcu vračuna v kupnino, udeležencem ki na dražbi ne bodo uspeli, pa vrne. Prodaja se opravi po načelu »videno-kupljeno«, kasnejših reklamacij glede stvarnih napak nepremičnine ne bomo upoštevali. Davek na promet nepremičnin, stroške vknjižbe in vse druge stroške v zvezi z nakupom plača kupec.

Informacije in dogovor o možnosti ogleda po telefonu 063 832-613, interna št. 204.

HOROSKOP

OVEN od 21. marca do 21. aprila

Spoprijeli se boste z nalogo, ki se je že vnaprej bojite. To pa zato, ker zadnje čase nimate prave sreče pri navezovanju stikov z ljudmi, vedno pa vam tudi zmanjka časa. Še dobro, da se počutite spočite in nič kaj utrujene, k čemur je veliko pripomoglo lenarjenje v minulih dneh. Občutek odrinjenosti in neopaznosti vas bo počasi minil, saj boste v sredini drugega tedna že dosegali prve rezultate, ki vam bodo vlili nekaj samozavesti.

BIK od 22. aprila do 20. maja

Razen nekaj več denarja vam ne bo manjkalo nič. Čeprav niste gojili prav velikih pričakovanj do dogodkov v naslednjih dneh in vse prepuščate naključjem, bodo ta zelo dobra. In hkrati zabavna. Nova poznanstva se bodo vrstila, spoznali pa boste, da ste včasih že preveč ujeli v tokove življenja, ki vam jih zarisujejo drugi. Nič čudnega ne bo, če boste po tistem postali upornik do ustaljenih družbenih norm, pa še zabavali se boste ob tem.

DVOJČKA od 21. maja do 21. junija

Vročina v preteklih dneh vas je pošteno zdelala, minila vas je celo volja do osvajanja. Prve nove moči boste dobili že v soboto, ko vam bo kri pričela teči hitreje, ker boste spoznali zanimivo osebo. Pravi izziv za preverjanje samega sebe boste našli v njej, hkrati pa se boste želeli potrditi. Veliko časa boste presedeli pred ogledalom, ponavadi še kar zadovoljni s svojo zunanostjo. Nekaj sprememb v prehrani in pivskih navadah pa ne bi škodilo ne vašemu izgledu, ne vašemu počutju.

RAK od 22. junija do 22. julija

Včasih vas zanese in radi poveste veliko več, kot drži. K temu še dodatno pripomore vaša samoljubnost in bujna fantazija, ki vam zadnje čase pošteno cveti. Prepričani vase in v svoje početje ne boste opazili, da vas bodo nekateri spregledali in se vam zato smejali za hrbtom. Slutili sicer boste, le iz svoje kože še nekaj časa ne boste mogli, saj vam ravno sanjarjenje pomaga prenašati včasih puste, vroče dneve. Vročina vam bo ugajala, vaš izgled tudi, pogled v denarnico pa bo ta teden bolj žalosten.

LEV od 23. julija do 23. avgusta

Iskali boste senco in samoto, saj zadnje čase ne počnete več drugega, kot da iščete napake pri ljudeh, s katerimi živite. Čeprav se težko kontrolirate, se boste prisilili k temu, saj postajate že prava tečnoba. Neprikljubljani pa nikoli niste bili radi. V ljubezni lahko pričakujete nekaj mučnih trenutkov, sploh boste poskušali čim manj misliti na to čustvo. Če pa že boste, bodo razmišljanja prej nerealna, kot realna.

DEVICA od 24. avgusta do 30. septembra

Počasi se vam vse obrača na bolje, k temu pa veliko pripomore vaš lepši pogled na svet, saj ste spočiti in nič kaj nasajeni. Nasejali se boste celo tistim, ki jih ne vidite preveč radi, zna pa se zgoditi, da boste našli skupni jezik z nekoč vam zelo nevrščeno osebo. Prijatelj vas bo poskušal pregovoriti, da se odločite za dokaj tvegano naložbo. Naj le poskuša, vi pa previdno s svojimi prihranki, ki kar prehitro kopnijo.

TEHTNICA od 24. septembra do 22. novembra

V času, ko bo vladal Lev, se boste prerodili. Čeprav rahlo nespočiti boste polni pozitivne energije, ki jo boste prav čarovniško usmerjali na prave konce. Tudi družabno življenje bo postalo bolj pestro in živahno, zato tudi prevelike potrebe po intenzivnem počitku ne boste več občutili. Tisti, ki morate v službi delati timsko, se boste v naslednjih dneh tudi na delovnem mestu dobro počutili, veliko šalili in si delali dneve kar se da prijetne.

ŠKORPIJON od 24. oktobra do 22. novembra

Kar nekajkrat se boste v naslednjih dneh vprašali, komu koristi vaša zagnanost in naprežanje. Nam očito ne, saj se ne počutite več najbolje, zato se boste spet zaprli vase in iskali samoto, ki zna biti v tem trenutku zelo naporna. Verjetno boste vsaj za nekaj dni spremenili bivališče, plane pa vam lahko poruši nepričakovana in dokaj neprijetna novica, ki vam jo bo posredovala neka uradna oseba. Ob vsem tem se kaj lahko zgodi, da boste nekaj dni prisiljeni pešati.

STRELEC od 23. novembra do 21. decembra

Dobrega razpoloženja in tudi počutja vam v naslednjih dneh ne bo mogel skaliti prav nihče. Partner se bo včasih trudil, celo upravičeno, pa mu ne boste pustili blizu. Zaposleni boste s stvarmi, ki vam predstavljajo čisto veselje in nobene muke. To bo nekateri sicer motilo, vas pa najmanj. Tudi denarja bo za spremembo dovolj, da boste lahko uresnili še kako osebno željo. Po nepotrebem ne povzročajte preveč ljubosumja pri partnerju, saj ste že okusili njegove ljubosumne izpade.

KOZOROG od 22. decembra do 20. januarja

Po nekaj zelo mirnih in uspešnih dnevih se boste morali pričeti ukvarjati z očitki na račun vašega dela in početja, ki vas bodo najprej prizadeli in užalostili, potem pa tako razjezili, da boste postali silovit bojevnik. In to brez dlake na vašem včasih hudo bičajočem jeziku. Neverjetno, po hudem izbruhu boste ugotovili, da se bolje počutite, vendar le za nekaj časa. S partnerjem bosta imela vsak svoje skrbi, zato bosta malo časa posvečala vajini bodočnosti. Ta pa je precej meglena.

VODNAR od 21. januarja do 18. februarja

Zbegani boste, kot že dolgo ne. Potrebovali boste veliko zaupanja vase in v vaše sposobnosti, saj se pričenjajo naporni dnevi za vašo psiho. To zna privedi tudi do sprememb na ljubezenskem področju, ki bodo hitro minljive, torej nič resnega. Kaj lahko se vam zgodi, da se boste znašli na zatožni klopi, kako se bo stvar razpletla, pa je odvisno predvsem od vaših živcev. Prebavne motnje bodo posledica vsega tega in bodo le s težavo minile.

RIBI od 19. februarja do 20. marca

Ko boste dosegli cilj, se vam bo zdelo vse na moč enostavno, čeprav ste po nepotrebnem izgubili kar nekaj živcev. Neverjetno voljo do dela boste porabili na pravem mestu, to bodo opazili tudi tisti, ki tega nočejo. Tu in tam se boste še vedno najbolj počutili v zavetju vašega sanjskega sveta, čeprav vam je vedno bolj jasno, da bi lahko vse, o čemer sanjate postalo resničnost. Bojite pa se ljudi, ki se vam jih sploh ni treba bati. Morda bo nasprotna stran le zbrala dovolj poguma in vam olajšala pot.

dipl. kozm.
Metka Mujadžić
- Kaligaro
Tel.: 856-837

Vsakdo med nami si želi, da bi bil videti čim lepši in negovan. Zato sem se odločila, da vam danes napišem nekaj osnovnih, vendar pomembnih napotkov.

Kot prvo je zelo pomembno jutranje tuširanje, saj vam bo že nekaj minut dobro delo in vam dalo energijo za nov delovni dan. Če imate slabo cirkulacijo krvi, se tuširajte z mlačno vodo, na koncu pa se od stopal do trebuha osvežite s hladno vodo.

Imate morda težave s

KOZMETIČNI NASVETI

Bodimo vedno urejeni

hrbtenico? Potem si spustite val vroče vode po hrbtu, od časa do časa pa si privoščite kakšno masažo. Lahko se tudi sami drgnete z grobo rokavico iz naravnih vlaken. Tako boste preprečili zadrževanje na določenih delih kože površine. Še posebno nego posvetite hrbtu in ramenom, zaradi pojava drobnih mozoljkov.

NEGA TELESA: Čvrsto telo in gladka koža je lahko ponos vsake ženske, če vsakodnevno izvaja gimnastične vaje in uporablja hidratantne kreme ali mleko. Tako boste tudi preprečili izgubo vlage v telesu. Vsekakor pa je pri tem najpomembnejše uživanje tekočin

(voda, mineralna voda, nesladkani čaj).

Povdariti moram, da po 25. letu ali po porodu uporabljate hranljive kreme (npr. s kakavovim maslom, vitaminom E, kolagenske kreme...)

Veliko nege pa posvetite dekolteju, rokam in notranji strani nog. Enkrat na teden pa s pilingom odstranite nečiste in mrtve celice s kože.

Prijetno je, če se ves dan počutite sveže in čiste. Pri tem je zelo pomembno, da si izberete pravi deodorant. Najbolje takšnega, ki vsebuje antibakterijske snovi, ki nevtralizirajo neprijeten vonj telesa in astringen-

se (to so elementi, ki zapirajo pore in upočasnjujejo znojenje). Zelo primerni so za občutljivo kožo, saj niso parfimirani in ne vsebujejo alkohola. Priporočam vam, da se vsaj v poletnem času redno depilirate.

Deodorant si nanesite vedno na suho kožo, kajti v nasprotnem primeru lahko pride do vnetij.

Za lepe lase vam priporočam, da si izberete kvaliteten šampon, ki preprečuje izsušitev las in ustvarja zaščitni sloj. Od časa do časa si le privoščite kakšno oblogo. Če nimate najboljših kvalitete las, se izogibajte utrjevalcem, kajti le-ti bi jih še dodatno poškodovali.

MODA

Ob dnevih, ki jih preživljamo zadnje čase, človek skoraj

Za prve hladnejše dni

ne ve več, kaj bi dal nase, da mu le ne bi bilo vroče. Tudi na modo ob takih trenutkih včasih pozabimo, čeprav so letošnje smernice, ki so zapovedovale veliko naravnih, lahkkih in prav za vroče dni primernih materialov, tudi v pasje vročih dneh »ta pravi«. Vendar že sedaj vsi vemo, da se bo vreme slej kot prej spremenilo, da bo treba poseči po toplejših in manj razgaljujočih modelih. V svetu visoke mode so smernice za jesen že znane, prav revolucionarnih sprememb pa ne bo.

Najprej bomo potrebovali kaj toplejšega za večerne sprehode ali izhode. Veliko spomladanskih modelov bo prišlo prav tudi za te prilichnosti, saj, kot smo že rekli, velikih sprememb v linijah in modelih ni. Le barve postajajo bolj umirjene, pravi hit je-

seni pa bodo vijolični in rožnati odtenki. In veliko peščenih barv, tja do rumene, v teh odtenkih narejeni modeli pa bodo tudi v jesenskih dneh spominjali na tako imenovan Afro-look, zato lahko med materiali sežete tudi po napi. Kostimi ostajajo prijeti, povdarjajoč linijo in postavo; velikokrat se zgornji deli zapirajo kar z zadržkami, kar poznamo že nekaj časa. Razgaljeni dekolteji ostajajo, vsaj, dokler ne nastopi pravi mrz. Ob vratu se zaključuje enostavno, manj je velikih ovratnikov, dovolj bo le preprosta obroba. Izzivalnost in originalnost lahko dosežete že z izbiro prave barve, ki pristaja vaši polti in pojavi.

Če je krilo daljše, midi torej, so obvezni visoki razporki, še vedno ostajajo aktualne pro-

sojne tkanine, ki jih lahko kombiniramo ravno ob takih modelih...

GINEKOLOG SVETUJE (1)

Prav zaradi tega, ker je naše delo enako pomembno na preventivnem področju in ker se pri delu v ambulantni čisto srečujemo z dekleti in ženami, ki ne vedo za ustreznost posamezne metode za zaščito pred nezaheleno nosečnostjo, sem se odločila napisati bistvene prednosti in pomanjkljivosti za posamezno izmed njih. O najustreznejši metodi pa se mora dekle ali žena posvetovati in odločiti skupaj s svojim ginekologom. Uporaba posamezne vrste kontracepcijske metode je pogojena s starostjo, odvisna od zdravja oz. spremljajočih bolezni in jemanja zdravil, tudi od tega ali je žena že rodila ali ne, od števil partnerjev, pogostosti koitusa, med drugim tudi od izobrazbe in nenazadnje vere.

Za vsako dekle naj velja priporočilo, ko začne s spolnimi odnosi je potreben tudi pregled pri ginekologu in posvet za zaščito. Živimo v obdobju, ko se AIDS širi tudi v naših krajih in ginekologi smo tisti, ki vselej opozarjamo na prevencijo pred okužbo z uporabo barijerne metode (kondom) in izbiro stalnega, enega partnerja. Osnovno načelo sodobne perinatologije je pravica vsakega novorojenčka, da se rodi telesno, duševno in emocionalno

zdrav. To lahko zagotovimo samo s planiranjem rojstva. Pri nas je planiranje rojstev, pravica in dolžnost staršev, ki imajo za izpolnjevanje želje po potomstvu na voljo različne metode za regulacijo fertilitnosti.

Neplanirano nosečnost lahko preprečimo s preprečevanjem zanositve — kontracepcijo ali s prekinitvijo nosečnosti — abortusom.

KONTRACEPCIJA

Idealnega kontracepcijskega, ki bi bil učinkovit, neškodljiv, sprejemljiv za večino partnerjev in poceni še nimamo. Skoraj vsi kontracepcijski so pripravljene za žene. Moški lahko uporabljajo le kondom, prekinjen spolni akt ali se lahko sterilizirajo.

Obstaja hormonska kontracepcija, intrauterina kontracepcija, mehnični ali kemični kontracepcijski, naravne metode zaščite in sterilizacija. Na tabeli je prikazana učinkovitost posameznih kontracepcijskih sredstev oz. metod, kot število nosečnosti na 100 žena v enem letu:

hormonska kontracepcija (tabletki)	0,2
intrauterini vložek (spirala)	5
kondom	15

kondom + spermicidi	5
diafragma + spermicidi	12
spermicidi	20
prekinjen odnos	20
sigurni dnevi	40
sterilizacija moškega	0,1
sterilizacija žene	0,04
brez kontracepcije	80

Brez zaščite v enem letu zanosi 80 % zdravih žena. Štetje plodnih in neplodnih dni ter prekinjen spolni odnos, kakor tudi uporaba samih spermicidov ima manjši pomen za zaščito pred nezaheleno nosečnostjo. (se nadaljuje)

Levak-Hozjan Sonja
dr. med. spec. ginekologije
in porodništva

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Slovenski prazniki

Med krožki Univerza za tretje življenjsko obdobje je zanimiv krožek o slovenskih praznikih.

Posvečamo se zlasti praznikom, ki tonejo v pozabo, pa bi jih radi ohranili in poskušali oživiti za naše potomce kot zgodovinsko dediščino. Zbrala se nas je manjša skupina. Dobivamo se enkrat tedensko in sproti obravnavamo praznike tistih dni. Zanimivo je to, ker smo iz raznih okoliških krajev in s tem spoznavamo šege in navade iz širše okolice Velenja.

Ob nekaterih priložnostih si privoščimo v zvezi s katerim od praznikov tudi kaj šaljivega. To še zlasti velja za pustni čas, 1. april in še nekatero druge praznike, ki dokazujejo, da so se znali Slovenci nekoč kljub trdemu življenju tudi poseletiti.

Krožek nas bogati, razvedruje in razveseljuje, prepričani pa smo tudi, da opravljamo koristno delo. Poza bi trgamo marsikaj zanimivega, marsikaj kar utrjuje slovensko identiteto.

Novi upokojenci, katerim so všeč stari običaji in seveda prijetna družba, pridite med nas.

Vida J.

Mati je sezgala novorojenčka

Prebrala sem članek »Mati je sezgala novorojenčka«. Hudo me je pretreslo dejanje matere, če jo tako sploh lahko imenujem. Precej zamerim novinarju, ki je to napisal. Imam občutek, da se mu ta ženska smili, ker jo je pač določena psihična situacija pripeljala do takega dejanja. Če je ta ženska imela moža in otroke, ji verjetno materinstvo ni bilo neznanost. Pustiti nemočnega dojenčka 3 dni v skatli, potem pa ga sezgati je zame največji zločin. A za zakon sigurno ne. 3 mesece do 3 let kazni za tako dejanje je zelo blaga oblika kaznovanja.

Vem, da ima marsikatero mlado deklo ali ženska zelo hude psihične težave med nosečnostjo in po porodu (huda finančna stiska, mladostnost, posilstvo...), a kljub temu mislim, da detomor ni rešitev oziroma je podoben odnos do neobglednega bitja. Detomor je vedno več, a sodišča so vedno bolj usmiljena pri izrekih kazni za taka neodgovorna dejanja.

Mučiti, ubijati dojenčke, male otroke, stare ljudi in uboge živali, so huda dejanja. Sodišče bi se moralo malo zamisliti nad kršitvijo takih dejanj in jim izreči najstrožje kazni.

M. Lednik

Kopalnico ima

Naš čas je 30. 7. 1992 objavil razgovor novinarke Milene Krstič-Planinc s predsednikom IS SO Velenje in prednikom KS Staro Velenje. Na vprašanje novinarke, zakaj da IS ne odgovori na delegatska vprašanja in pobude delegatov ZELENIH VELENJA pa je predsednik IS SO Velenje Franjo Bartolac odgovoril, da trditve ni resnična. Potem navaja kdo in kdaj je dal odgovore, v zaključku pa v kontekstu obtožuje ZELENE VELENJA, da skušajo ustaviti prenovno Starega Velenja.

ZELENI VELENJA smo 3. decembra 1991 postavili vrsto zelo preciznih vprašanj glede prenovne Starega Velenja in pobudo, da predsednik odbora za prenovno g. Franc Sever delegatom SO Velenje natančno poroča o poteku obnove in ob priliki spremembe ZN Staro Velenje utemelji potrebo po spremembi tega akta. Pobuda se kljub znanim govornim sposobnostim g. Severja ni uresničila, delegati, (tudi Zelenih) pa smo spremembo odloka podprli. V postopku spremembe smo posredovali le toliko, da smo zagotovili zakonitost postopka (razgrnitev akta v javnosti) spremembe. Očitno pa so krajani Starega Velenja zelo zadovoljni s prenovno, kajti na javni razgrnitvi ni bilo nobenih pripomb. Če predsednik IS SO Velenje to dejstvo imenuje **trud za ustavitev obnove**, je to pač njegov problem in problem njegovega razumevanja pravne države.

Kar se pa tiče odgovorov na delegatska vprašanja bi se s predsednikom IS celo lahko strinjali, a kaj, ko si v istem tekstu sam skoči v hrbet s trditvijo, da bo zaključno poročilo prišlo s skupščino letos oktobra. Upati torej smemo, da bomo celovitega poročila vendarle deležni, čeprav ga delegati ZELENIH VELENJA zahtevamo TAKOJ!

Cenčarije g. Franca Severja, kot »odgovor« na delegatsko pobudo ZELENIH VELENJA, smo Zeleni dali v fascicli z naslovom »Zmernanje ZELENIH« in me je sram, da so skupščinske službe takšen »odgovor« posredovale naprej. Na tem mestu ga ne maram obnavljati, dvomim namreč, da si je tisto čvarkarjo izmislil sam g. Sever. Odgovor pa, ki ga je 3. februarja 1992 podpisal g. Viktor Robnik, je precej zavajajoč in zato delegati Zelenih vztrajamo iz seje na sejo ter zahtevamo korektno poročilo o obnovi Starega Velenja, predvsem v smislu trošenja sredstev davkoplačevalcev.

3. februarja 1992 je g. Viktor Robnik poslal odgovor, kjer v prvem stavku pove, da se obnova objekta Stari trg 26 v Starem Velenju ni financirala iz proračuna. Pri tem pa se mu ni zdelo vredno povedati, od kod se financirajo? Potem rahlo vstopi v zgodovino, nam še pove, da je bil najboljši izvajalec izbran na podlagi razpisa in da je med Gradisom Celje, Vegradom Velenje, Veko Velenje in Plutonom Prebold, bil izbran kot najboljši ponudnik Pluton d.o.o. Na koncu nam je posredoval predračunsko vrednost obnove, ki jo je pripravil Zavod za urbanizem Velenje in ki je znašala 1. decembra 1991 19.002.828,00 slovenskih tolarjev. V odgovoru je še zatrdil, da je bilo do sedaj

(3. 2. 1992) porabljenih 14.427.083,80 SIT.

Od kje se je ta denar črpal, smo bili delegati SO Velenje seznanjeni 6. julija 1992, ko je izšel Skupščinski delegat št. 110, v katerem je tudi poročilo o delovanju upravnih organov SO Velenje za leto 1991. Tam je zapisano, da se je iz amortizacije stanovanjskega gospodarstva nateklo v Sekretariat za javne gospodarske zadeve 48.919.764,10 SIT. V rubriki PORABA AMORTIZACIJE — realizacija 1. I.—31. 12. 1991, je najti podatek, da je bilo porabljenih 47.987.516,30 SIT. Od tega je bil objekt Stari trg 26 deležen posebne pozornosti, saj je v razreзу odhodkov naveden dvakrat. Prvič: adaptacija Stari trg 26 — 13.401.716,60 SIT in drugič: san. objekta Stari trg 26 — 15.982.846,50 SIT. Torej je g. Robnik v letu 1991 podpisoval dela za san. (sanacijo?) in adaptacijo objekta Stari trg 26 v skupni vrednosti 29.384.563,10 SIT. K temu lahko mirno pristojimo še del stroškov za nadzor, ki ga je opravljal Zavod za urbanizem Velenje in za katerega je bilo odmrinjnih 683.189,40 SIT. Torej je bilo v letu 1991 namenjenih za obnovo objekta Stari trg 26, Staro Velenje krepko čez polovico sredstev amortizacije, čeprav so bila iz tega naslova dodeljena sredstva za obnovo 19. (devetnast) objektov v lasti občine v letu 1991. G. Viktor Robnik pa očitno 3. februarja 1992 še ni vedel, kaj vse je v letu 1991 podpisal. Kako bi se drugače lahko pri odgovarjanju na delegatsko vprašanje ZELENIH VELENJA zmotil za celih 14.903.479,10 SIT?? To je torej samo objekt Stari trg 26. Poleg tega je šlo direktno iz proračuna še 210.000,00 SIT za obnovo pločnika ter po sklepu »Severjevega« odbora iz sklada solidarnosti še 700.000,00 SIT za adaptacijo objekta Stari trg 15 Staro Velenje.

Ob jamranju g. Franca Severja, da so kot KS lani dobili samo 200 tisoč za pločnik pa naslednje. Glede pločnika se je g. Sever zmotil za 10 tisoč v minus. Poleg tega je ta KS, kot vse druge, dobila za delovanje v letu 1991 38.000,00 SIT rednih dotacij. Staremu Velenju pa iz kolektivne komunalne rabe lahko v letu 1991 pripisemo tudi 2.986.848,60 SIT za, kot piše v gradivu, pločnik ob Partizanski cesti (nadaljevanje mimo Gorenja). Kdo bedi nad prenavljanjem »starih« nove ceste, sodi v drugo zgodbo. V tej pa naj zapisem še čestitke g. Francu Severju, kajti uspelo mu je, kot sam pravi, izbrati takšen team, da ima zagotovljen tekoči pritok sredstev davkoplačevalcev občine Velenje v svojo KS. Zasluge IS SO Velenje so pri obnovi Starega Velenja minimalne, večina teh gre predvsem g. Francu Severju, saj mu je team tudi v letošnjem proračunu zagotovil 8.000.000,00 SIT za urejanje javnih mestnih površin v Starem Velenju in jih 7.000.000,00 SIT že izplačal.

Trdno sem prepričan, da je treba mojstrje, kot je g. Franc Sever še naprej intenzivno podpirati, zato bom, kot član občinske komisije za priznanja in odlikovanja na vse pretege podprl dodelitev Zlatega grba občine Velenje sedanjemu predsedniku KS Staro Velenje.

G. Viktorja Robnika pa pozivam, da javno objavi spisek oseb, ki bodo dobile stanovanja v objektu Stari trg 26, po kakšnih kriterijih jim (je) bo ta stanovanja dodelil, koliko kvadratnih metrov komu in kolikšna sredstva so bila vložena v katero stanovanje? Predvsem v kopalnico!

Peter Rezman
delegat ZELENIH VELENJA
v DPZ SO Velenje

Potičke v peskovniku g. Atelška

Čisto vseeno mi je, če g. Atelšek (prvak občinske LDS, ki je na volitvah v republiško skupščino leta 1990 sicer nastopal na listi socialistične stranke) moja prizadevanja za sanacijo Termoelektrarne Šoštanj imenuje intriga in spletkarstvo. Pomembno je, da se je sanacija s sprejemom zakona o jamstvu republike Slovenije končno premaknila z mrtve točke.

Toda na neresnice, ki jih razširja g. Atelšek je vendarle potrebno jasno pokazati s prstom. Zakon, ki sem ga z dvema »zeleznima« poslancema vložil v republiško skupščino je predvideval jamstva za TEŠ, HE Vrhovo in kogeneracijske projekte. Zato mi ni jasno, odkod Atelšku trditve, da je »sam predlagal, da se zago-

tovijo jamstva za dokončanje del na HE Vrhovo.« To je čista neresnica oz. izmišljotina. Prav tako je iz trte izvita trditve, da je »Gošnikov predlog predvideval tudi velike zneske za obnovljive vire energije, kjer komitenti niti približno niso znani in je projekt popolnoma nedefiniran.« Da je trditve izmišljena, sta spoznala tudi vlada in njegov zbor, ki sta moj predlog sprejela.

Res pa je, da bi bil zakon sprejet mnogo prej, če ne bi poslanec Atelšek v zboru občin vložil amandmaje, ki mu jih je napisal minister Avberšek, in z njimi zahteval tudi jamstvo za Jedrsko elektrarno Krško in 130 milijonov DEM (namesto 70) jamstva za TEŠ. O NEK je bolje molčati, saj preprosto ni mogoče razumeti, zakaj je Atelšek zaviral sprejete zakona (in s tem jamstva za TEŠ) s predlogom, ki s Šaleško dolino nima nobene zveze. Bolj pomembna je njegova trditve, da so amandmaji, ki jih je »on« vložil »šli v smer pravičnega ovrednotenja projekta« in da »garancija 70 milijonov DEM, ki jo je predlagal g. Gošnik naj bi po zatrtvanju vlade ne bila dovolj za celovito pokritje sanacije TEŠ, zato je bilo logično, da sem podprl višji znesek garancije 130 milijonov DEM, ki zagotavlja resen in odgovoren pristop. Razlika je torej bila, da je g. Gošnik pavšalno ocenil 70 mio DEM za pravi znesek, medtem ko sem sam zagovarjal izračun vlade, ki predvideval 130 mio DEM.«

Te Atelškove trditve je potrebno obravnavati z vso resnostjo, zato k dejstvom! TEŠ so kot investitor 17. 4. 1991 objavile razpis za opremo odzvepljevalne naprave na bloku IV. Predračunska vrednost investicije je bila ocenjena na 117 milijon DEM. Ta podatek je bil objavljen tudi v prilogi Skupščinskega delegata št. 107 dne 16. 3. 1992. Vlada ni nikoli sprejela drugačne ocene, prav tako ni drugače javno in z dokumenti vrednosti ocenil sam investitor. Če Atelšek trdi, da so njegova razmišljanja tudi vladna, potem je potrebno jasno povedati, da so to hudo resne netočnosti, ki jih pripisuje slovenski vladi in jo s tem spravlja v zelo neroden položaj. Moja ocena torej ni bila pavšalna ocena, temveč je bil to »resen in odgovoren« pristop poslancevaneta Gošnika, pristop, ki temelji na uradnih dokumentih in ne na meglenih ocenah. Morda se je tako počelo v časih AFŽ, toda ti so verjetno za vedno minili. To so nesporna dejstva, ki jih Atelšek očitno ne pozna. Zato še vedno ne vem, kaj se je s predračunsko vrednostjo objekta zgodilo potem, ko je postal minister za energiko g. Avberšek. Doslej je znano le nesporno dejstvo, da se je v glavi g. Avberška (ne v vladi!!!) predračunska vrednost na mah (brez spremembe investicijskega načrta) povečala s 117 milijonov DEM na 150 milijonov DEM. Prepričan sem, da nam bo ozadje uspelo odkriti in z njim bomo seveda takoj seznanili tudi javnost.

Toda najbolj pomembno je vendarle dejstvo, da je bil »zeleznik« zakon 30. julija končno vendarle sprejet tudi v zboru občin in da se sanacija IV. bloka TEŠ lahko prične. Žal mi je, da je poslanec Atelšek pri tem sodeloval le tako, da je zakon napadel z amandmaji, ki jih je napisal minister Avberšek in ki jih sam očitno še danes ne razume. Žal mi je tudi dejstva, da je s tem početjem učinkovito zavrl sprejete zakona, svojo poslansko funkcijo pa zamenjal za vlogo kurirja g. Avberška. No, vseeno ga razumem: to je pač lastnost vojaka, revolucije, ki ima svoje korenine nedvomno v »slavnem« obdobju AFŽ.

Na to zanimivo (kurijsko) lastnost lepo kaže tudi Atelškovo napad na urbanističnega inšpektorja g. Petroviča. To je namreč eden redkih občinskih inšpektorjev, ki je zaradi pritiskov občinskih delegatov vendarle pričel delati po zakonu. Ribe se je lotil tam, kjer najbolj smrdi (pri glavi), 21. 7. 92 izdal odločbo za odstranitev črne gradnje bratu predsednika izvršnega sveta, F. Bartolca in javnosti razkril podatke, da naj bi bil tudi Atelšek pred leti črno gradil. In glej ga zlomka: Atelšek, ki je bil tiho kot miška, ko je ob jezeru na črno rasla teniška hala (ki jo je, zanimivo, finansiral prav RLV pod vodstvom istega g. Avberška s sredstvi od prodaje rudniške Družbene prehrane), je takoj skočil pokonci in napovedal odstranitev inšpektorja. Kot v dobrih starih (AFŽ) časih. Seveda teh nečednih poslov ne bo mogoče prikriti na tak način, zato lahko inšpektor Petrovič kar mirno spi, dokler dela po zakonu.

Razglabljanje o uspehih na prejšnjih volitvah prav tako dokazuje, da poslanec Atelšek ne pozna zakonov. Še več, ni mu znan niti volilni zakon, na podlagi katerega je bil izvoljen, znani pa mu niso niti volilni rezultati. Upam, da ve vsaj to, da sva bila izvoljena v različna zbora republiške skupščine, da sem bil jaz npr. (izvoljen v treh občinah (na listi stranke sem dosegel 2. (drugo!) mesto), on pa le v eni ipd. V takšni zmešnjavi misli, pojmov in dejstev je razumljivo, da mu preostane le še nedostojno namigovalje in zmerjanje. To pa je početje, ki je resnemu, odgovornemu, poštemu in moralnemu človeku popolnoma tuje.

In za konec: Atelšek v zdravi sčldjevski maniri poziva vse velenjske poslance k enotnosti. Lepo, a sam ne vem, kako je mogoče dobro sodelovati s človekom, ki te pobalinsko ozmerja za povzpetnika, blebetača, kvazi-moralista, spletkarja, napihovalca (kar lep slovar, mar ne?), sodelovati s človekom, ki blokira zakon, ki ga v skupščini vložim v korist Šaleške doline in njenih prebivalcev, ki ne prebira skupščinske gradiva in zakonov, ki razširja neresnice... in se nasproh obnaša, kot da bi se cela Slovenija spremenila v Gorenje, resni ljudje pa v potičke v njegovem peskovniku. Vane Gošnik

Recimo bobu bob in zobu zob...

(odgovor na članek PANKRACIJA SEMEČNIKA — PANETA dne 30. 7. 1992 v Našem Času)

V vašem članku v Našem Času dne 30. 7. 1992 KDO ZAVIRA MLADINSKI TURIZEM ste v 4. odstavku zapisali, da vam je članica najožjega vodstva KAZIPOT ob priliki pripovedovala o tem, kako se mladi turisti, ki pridejo v Velenje, dobesedno skrivajo pred nadležnim gostiteljem. GOSPOD ŽUPAN!

Člani ožjega vodstva so po izidu članka na seji izjavili, da vam moramo povedati RESNICO, da nikaner ne trosite takšnih laži in ne poskušate zasejati razdora med ljudmi, ki uspešno sodelujejo skupaj že dolga leta.

Nenazadnje vam moram povedati še to, da imamo knjigo vtisov, kjer so gostje »KAZIPOT« zapisali svoje vtise o Velenju in svojih gostiteljih.

Žal pa Vas sploh ne omenjajo, kar kaže na to, da niste na področju turizma nikoli delovali.

Sprašujem vas, zakaj je vaš bič bil tokrat namenjen OO PZS KAZIPOT, ki se trudi, da organizira čimveč aktivnosti, ki so poceni za mladino. Samo v prvem polletju 1992 je bilo organiziranih izletov in potovanj za 2000 otrok in mladine.

Je morda vaše natolevanje sestavni del predvolilne kampanje? Zadnja humanitarna akcija beguncem iz BOSNE IN HERCEGOVINE MED KAZIPO-Tom in C.O.E.I. iz Vienne je pika na l plemenitim aktivnostim organizacije POČITNIŠKE ZVEZE.

Gusti Tanšek

Spoštovani gospod župan!

Presenetilo nas je vaše pismo v zadnji številki Našega Časa, v katerem se sprašujete. »KDO ZAVIRA MLADINSKI TURIZEM?«. Nikakor se ne mislimo po časopisih pripraviti z vami, dragi gospod župan, ker se sprenevedate določenih dejanj, ki ste jih naredili v škodo številnih mladih in naše organizacije, pač pa vam želimo povedati določena dejstva in stališča naše organizacije. Že to, da nam VI in VAŠI delegati v skupščini niste odgovorili na vsa naša pisma, ki smo jih naslovili na vas, je znak velike malomarnosti in nesramnosti Skupščine občine Velenje in vaše politike do naše organizacije.

Dolgoletna sodelovanja s partnerskimi mesti po Evropi so za službo KAZIPOT-a in njegovih članov in ne pristojnih na občini, če kdo tako misli. Ogromno truda je bilo vloženo v vsa sodelovanja in ne dovolimo, da se VI z VASO politiko vmešavate v delo naše organizacije. Res zanimivo, da ravno z Esslingenom sodelovanje ne poteka več tako, kot je še pred dvema letoma. Vaša namigovanja, da vam je bilo na uradnih srečanjih z g. nadžupanom in odgovornimi uslužbenci pri mestni upravi povedano, da ne računajte na sodelovanje, dokler bo velenjski KAZIPOT vodil g. Tanšek, so kar se da

spretno izmišljena, saj smo iz Esslingena dobili pismo enega od odgovornih na občini, ki še očitno ni pozabil gostoljubnosti Velenjčanov-članov KAZIPOT-a ob njegovem obisku v Velenju in v katerem piše, kaj vse ste govorili v Esslingenu in izjavili, da mora odslej sodelovanje potekati le preko »VASEGA BIRO-ja«. Z Esslingenom smo dobro sodelovali 22 let, ni pa rečeno, da mora to sodelovanje večno trajati. Veliko je še mest v Evropi, ki želijo in bodo v prihodnosti sodelovala z nami.

Da vam je članica najožjega vodstva KAZIPOT-a ob priliki pripovedovala o tem, kako se mladi turisti dobesedno skrivajo pred nadležnim gostiteljem, pa je še en dokaz, da v svojem pismu niste imeli pisati drugega, kot nepomembne stvari, ki se vas ne tičejo. Če VAM g. Tanšek (in ne gospod Tanjšek, kot ste vi zapisali, ker pri KAZIPOT-u ni nobenega gospoda Tanjška) ni všeč, mu to povejte ob kakšni drugi priložnosti in ne v pismu, ki se tiče mladinskega turizma. Kdo bo naš predsednik, zaenkrat ne boste odločili VI na občini v Velenju, še manj pa v Esslingenu, ampak smo za to pristojni člani KAZIPOT-a.

Zapisali ste celo, da naša dejavnost nima posebnega pomena. Sprašujemo VAS, kdo je v Nemčiji, Franciji, Belgiji, na Nizozemskem in še marsikje propagiral našo mlado državo Slovenijo in mesto Velenje? Vi zagotovo ne! Naše edicije v nemškem in francoskem jeziku so obkrožile Evropo in tu so že prvi odzivi. Če še niste opazili, so v Velenje začele prihajati prve skupine mladih iz Evrope, ki se za dan ali dva ustavijo v Velenju in nato nadaljujejo pot proti slovenski obali in Istri. Potem so tu še mednarodne izmenjave na vseh področjih, vsem partnerskim mestom smo poslali prošnje za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine (kar je vaša dolžnost), za mlade smo organizirali počitniško delo v partnerskih mestih, za mlade organiziramo poceni potovanja in izlete in še marsikaj bi se dalo naštet. Po vašem mnenju pa naša dejavnost nima posebnega pomena.

Glede vrtnice doma Počitniške zveze KAZIPOT-a pa takole. V izgraditev tega doma je bilo vloženo preveč prostovoljnega dela mladih Velenjčanov v tistem času, da bi ta dom občini kar tako pustili in da z njim počne kar želi. Objubljeni ste nam (objuba dela dolga), da nam boste, ko bodo pogoji za razvoj mladinskega turizma v občini Velenje, dom vrnilo oziroma nam boste dali v upravljanje eno starejših zgradb v Velenju ali okolici, ki bi jo lahko brezposelni mladi iz partnerskih mest preuredili v tako imenovani »YOUTH HOSTEL« (to je bila naša zamisel). S partnerskimi mesti smo se že dogovarjali o preureditvi zgradbe v »YOUTH HOSTEL« in mladi smo se že veselili, da bomo s skupnimi močmi eno starejših zgradb v Velenju ali okolici preuredili v »YOUTH HOSTEL«, vendar odgovorni na občini niste imeli razumevanja za to. To, da tega doma ali kakšne druge nadomestne zgradbe naši organizaciji ne morete vrniti, je samo izgovor. Sprašujemo vas, kdaj bodo po vašem mnenju izpolnjeni pogoji za mladinski turizem v občini Velenje? Ali bodo ti pogoji izpolnjeni po volitvah?

Naj vam povemo (če še morda ne veste), da je v Evropi preko 5000 mladinskih hotelov in med drugim so ti mladinski hoteli v mnogih državah vzhodne Evrope kot je Slovenija, Slovenija pa nima niti enega. Ali se ne bi malo zamislili nad tem? Po vašem mnenju pogoji za mladinski turizem verjetno nikdar ne bodo izpolnjeni. Žal, se ne zavedate, kakšno škodo delate nam mladim. Ali vam še ni prišlo na misel, da bi odprtje mladinskega hotela v Velenju nudilo tudi novo zaposlitev mnogim mladim? Menimo, da v Velenju bolj potrebujemo mladinski hotel, kot pa lokale, kjer mnogi mladi danes iščejo smisel življenja v pijanosti!

Za konec pa še tole, gospod župan! Ne verjamemo, da bi ena številka Našega Časa zadostovala za objavo vseh pohval in priznanj, ki smo jih prejeli iz tujine za naše uspešno delo in sodelovanje. Očitno je naše delo v tujini bolj cenjeno, kot pa v našem kraju. V enem od časopisov je bilo tudi zapisano: »VELENJSKI KAZIPOT KAŽE SLOVENSKO POT!« Zato vam zelo zamerimo, ker ste s svojim pismom osramotili in ponižali nas mlade, ki delamo pri organizaciji, naše-ga predsednika in vse ostale čla-

ne organizacije, ki z velikim optimizmom zremo v boljše čase in se trudimo, da bi ti časi nekoč res bili boljši, VI pa s svojimi nepremišljenimi dejanji podirate naše upe. S svojim pismom ste osramotili tudi občinsko organizacijo Počitniške zveze »KAZIPOT«, zato od VAS zahtevamo, da se nam OPRAVIČITE!!!

Ne bomo dovolili, da se boste z vašo politiko še naprej vmešavali v delo naše organizacije. Če VAS kaj pri našem delu moti, se oglasite v »KAZIPOT«, kjer se boste lahko vpisali v knjigo pripomb in pritožb!

Za IZVRŠNI ODBOR OO PZS »KAZIPOT«:
Boštjan Napatnik

Učbeniki in odrasli

Toliko misli prebiramo vsak dan o učbenikih za osnovne in srednje šole.

Zelim nekaj dodati le na račun srednjih šol. Ob tem me še posebej zanima izobraževanje odraslih. Ti morajo zaradi skrčitve učnih ur v vseh predmetih marsikaj preštudirati doma. Toda, kako? V desetih letih se trikrat zamenjujejo vsebine učbenikov. To velja posebej za slovenska berila, torej za literaturo.

Mislím, da bi v prihodnje morali prenehati s tako prakso, in seveda tudi za področje izobraževanja odraslih določiti standarde znanja. Sicer pa — poglejmo, kako je z zadevo na področju branja in literature slovenskega jezika.

Obe Književnosti za usmerjeno izobraževanje v srednjih šolah, Književnost I in II, sta bili natisnjeni 1982. leta. Kazalo sicer kaže že doslej formalne sklope do sodobne književnosti. Dve leti pozneje, 1984., izide Književnost 4, ki celotno vsebino že razdeljuje na tematske sklope, in obravnava posebej ljubezensko liriko, bivanjsko liriko, prozo in dramatiko, tematiko kmetstva in meščanstva realizem in fantastiko, in sodobni roman in novelo.

1990. leta izide za četrti razred srednjih šol Berilo 4. Tematsko imamo opravka z novimi področji: tradicionalna in moderna lirika, tradicionalna in moderna kratka proza; avantgarda in eksperiment, esej in še celo poleg angazirane literature, literatura tretjega sveta.

Rekli bi: vse lepo in prav. Toda udeleženci izobraževanja imajo v rokah kar tri vrste literature. Učitelj pa naj se sam odloča, kaj bo od njih zahteval... Poznavanja, temeljitosti, brez branja ni. To vemo! Kako sedaj usklajevati vse, pobrano iz vseh štirih, petih učbenikov?

»Bolje vrabec v roki kot golob na strehi!« pravijo. Torej katera-koli knjiga pomeni več kot nič.

Zdi pa se vendar, da moramo gledati učbenikov za odrasle bolj poskrbeti kot doslej.

Tudi branje za odrasle in literarna zgodovina sta zelo pomembna, saj uvajata učečega se v zelo pomemben svet umetnosti in širše razgledanosti.

Udeležencem izobraževanja ob delu ima že tako malo časa za temeljitejšo delo v šoli. Iskanje učbenikov, ki skoraj vedno, novi, poidejo, mu vzamejo mnogo časa. Če so v razredu štiri različne knjige, nastajajo štiri različna mišljenja in zmešnjave.

Vedeti moramo, da je vsak odrasel član družbe, ki je hkrati zaposlen, veliko bolj kritičen do vsega, kot učenec v redni šoli. Sestavljalci učbenikov bodo morali v prihodnje upoštevati učni načrt in enotno opredeljevati vsebine posameznih predmetov. Ne trdim, da se s časom profilirajo tudi nova področja vsebin in prihajajo vse bolj v ospredje. Taka je zadeva z bivanjsko liriko in prozo.

Menim pa, da je področje izobraževanja odraslih še vedno v primerjavi z razvitim svetom zapostavljeno...

To se kaže tudi pri učbenikih. Odrasle posiljujemo z vsem tistim, kar namenjamo redni srednji šoli. Razlike med temi in odraslimi pa so velike: umska zrelost, večja kritičnost, večja motivacija za osvajanje novih vsebin — vse to je le nekaj, kar opravičuje željo in skrb, da področje odraslih določamo z vsebinami, in ob vsem zahtevamo od njih vsaj minimalne standarde znanja. To bomo lahko dosegali le s poenotenimi učbeniki v vseh predmetih.

Brez učenja doma ne gre! Brez ponovne vizualizacije vsega prav tako ne! Od dobrega učbenika je poleg učiteljeve besede odvisno vse!

Viš

ČETRTEK 6. avgust

IV SLOVENIJA 1

10.45 Dimnikarček se potepa po s... 10.55 Vrtec na obisku: Razgibajmo se...

IV SLOVENIJA 2

16.45 Video strani. 16.55 Poletne olimpijske igre: Barcelona '92...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro, Hrvaška, vmes Poročila...

IV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Tri dame ob žaru, serija. 9.30 Dežela in ljudje...

NEDELJA 9. avgust

IV SLOVENIJA 1

9.15 Ziv zav. 10.05 Plamenica, pon. 10.30 Renu Bassi v plesih iz Indije...

IV SLOVENIJA 2

9.35 video strani. 9.45 Poletne olimpijske igre: Barcelona '92...

HTV 1

8.00 Poročila. 8.15 Slika na sliko, pon. 9.00 Smogovci...

IV AVSTRIJA 1

12.05 Tednik in vreme za prihodnji teden. 12.30 Pogledi od strani...

PETEK 7. avgust

IV SLOVENIJA 1

10.35 Smrkci, ameriška risana serija. 11.00 S. Rozman: Oblaček pohajček...

IV SLOVENIJA 2

10.45 Poletne olimpijske igre: Barcelona '92. 15.55 Video strani...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro, Hrvaška, vmes Poročila...

IV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Tri dame ob žaru, serija. 9.30 Zivali v človeku...

IV AVSTRIJA 2

17.30 Sova, pon. 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanka...

IV AVSTRIJA 1

17.30 Sova, pon. 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanka...

IV AVSTRIJA 2

6.00 Poročila. 7.00 Dobro jutro, Nemčija. 8.55 Owen Marshall...

IV AVSTRIJA 1

9.35 L. Suhodolčan: Naočnik in očalnik. 10.05 Ciciban, dober dan: Markacija...

IV AVSTRIJA 2

17.30 Sova, pon. 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanka...

IV AVSTRIJA 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro Hrvaška, vmes Poročila...

IV AVSTRIJA 2

6.25 Lassie, Divje kraljestvo. Doc Elliot. 9.25 Arizonski lev...

PETEK 7. avgust

IV SLOVENIJA 1

10.35 Smrkci, ameriška risana serija. 11.00 S. Rozman: Oblaček pohajček...

IV SLOVENIJA 2

10.45 Poletne olimpijske igre: Barcelona '92. 15.55 Video strani...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro, Hrvaška, vmes Poročila...

IV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Tri dame ob žaru, serija. 9.30 Zivali v človeku...

SONEDELJEK 10. avgust

IV SLOVENIJA 1

9.35 L. Suhodolčan: Naočnik in očalnik. 10.05 Ciciban, dober dan: Markacija...

IV SLOVENIJA 2

17.30 Sova, pon. 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanka...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro Hrvaška, vmes Poročila...

IV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Heidi in Erni, pon. 9.30 Podoba Avstrije...

SOBOTA 8. avgust

IV SLOVENIJA 1

9.25 Izbor: Radovedni Taček: Jezero. 9.50 Lonček, kuhaj: Riževe palačinke...

IV SLOVENIJA 2

9.25 Video strani. 9.45 Poletne olimpijske igre: Barcelona '92...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Poročila. 9.05 Tv kolektor...

IV AVSTRIJA 1

13.00 Poročila. 13.10 Raji za živali: Tropska divjina Madagaskarja...

TOREK 11. avgust

IV SLOVENIJA 1

10.20 Zgodbe iz školjke. 11.10 Nekoč je bilo... življenje...

IV SLOVENIJA 2

Opomba: Monaco, atletika. Grand prix. 19.00-22.15/30...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro, Hrvaška, vmes Poročila...

IV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Heidi in Erni, serija. 9.30 Velike ceste po svetu...

SOBOTA 8. avgust

IV SLOVENIJA 1

9.25 Izbor: Radovedni Taček: Jezero. 9.50 Lonček, kuhaj: Riževe palačinke...

IV SLOVENIJA 2

9.25 Video strani. 9.45 Poletne olimpijske igre: Barcelona '92...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Poročila. 9.05 Tv kolektor...

IV AVSTRIJA 1

13.00 Poročila. 13.10 Raji za živali: Tropska divjina Madagaskarja...

SOBOTA 8. avgust

IV SLOVENIJA 1

9.25 Izbor: Radovedni Taček: Jezero. 9.50 Lonček, kuhaj: Riževe palačinke...

IV SLOVENIJA 2

9.25 Video strani. 9.45 Poletne olimpijske igre: Barcelona '92...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Poročila. 9.05 Tv kolektor...

IV AVSTRIJA 1

13.00 Poročila. 13.10 Raji za živali: Tropska divjina Madagaskarja...

TOREK 11. avgust

IV SLOVENIJA 1

10.20 Zgodbe iz školjke. 11.10 Nekoč je bilo... življenje...

IV SLOVENIJA 2

Opomba: Monaco, atletika. Grand prix. 19.00-22.15/30...

HTV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro, Hrvaška, vmes Poročila...

IV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Heidi in Erni, serija. 9.30 Velike ceste po svetu...

SREDA
12. avgust

TV SLOVENIJA 1

10.20 Biskvitki, ameriška risana serija, ponovitev. 10.45 Alica v deželi risb, oddaja tv BiH. 11.10 F. Herbrard—L. Velle: Ambasadorkin soprog, ponovitev francoske nadaljevanke. 12.00 Poročila. 18.00 Dnevnik 1. 18.10 Živ žav. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik 2, Vreme, Šport. 20.05 Film tedna: Noro zaljubljen, kanadski film. 22.00 Dnevnik 3, Vreme, Šport, Žarišče. 23.00 Sova: Nenadni uspehi, ameriška nanizanka: S klovi so prišle solze, nemška nadaljevanka.

TV SLOVENIJA 2

17.40 Sova, pon. 19.00 Modro poletje, španska nadaljevanka. 19.30 Tv dnevnik Koper-Capodistria. 20.00 V hribih se dela dan: Za Grintovci. 20.30 «Soldiers of music». 22.00 Zemljepisne posebnosti: Hong Kong, družinski portret.

TV 1

8.15 Santa Barbara, pon. 9.00 Dobro jutro, Hrvaška, vmes Poročila. 12.00 Poročila. 12.05 Gegmen, pon. humor. serije. 12.30 Jutrofon. 13.00 Slika na sliko, pon. 13.45 Poročila. 13.50 Ratbag Hero, serija. 14.40 UNPROFOR. 15.05 Otroški program. 16.00 Poročila. 16.10 Šolski program. 17.10 Ambasadorkin mož, serija. 18.00 Poročila. 18.05 Dokumentarna oddaja. 18.35 Santa Barbara. 19.30 Dnevnik 1. 20.05 Poletna noč na planetu Earth, švedski film. 21.50 Obnova Hrvaške. 22.25 Dnevnik 2. 23.00 Slika na sliko. 0.00 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Heidi in Erni, serija. 9.30 Velike ceste sveta: Cesta Nibelungov. 10.00 Mi. 10.25 Čas v sliki. 10.30 Niagara, amer. film (Marilyn Monroe, Joseph Cotten). 11.55 Bulevarji sveta: Kairo—Pyramid—Road. 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Poročila. 13.10 Zahodno od Santa Feja, serija. 13.35 Batman, serija. 14.25 Strah v zapušteni hiši, amer. film. 15.55 Popaj, risanka. 16.00 Risanka. 16.25 Safari, počitniški doživljaji. 17.00 Poročila. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me ženske, serija. 18.30 Pitalijca kriminalik, serija. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Dvije vode, nemški film (Marianne Hold, Hans von Borsody). 21.50 Pogledi od strani. 22.00 Model in vohljač, serija. 22.50 Včeraj smo bili še tuji, angl. vojni film (Richard Gere, Vanesa Redgrave). 1.05 Čas v sliki. 1.10 Poljubčki od mame, madžarska tragikomedia. 2.50 Poročila (teletext). 2.55 Tisoč mojstrov.

SATELITSKA TV

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.30 Sosedje. 9.05 Kino. 9.20 Hotel. 10.05 Capricorn, ponovitev filma. 12.00 Kolo sreče. 12.40 Tip dneva. 12.45 TV-borza. 13.35 Pod kalifornijskim soncem. 14.30 Sosedje, Hotel. 16.00 MacGyver. 17.05 Pojdi na vse (Joerg Draeger). 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 19.20 Kolo sreče. 20.15 Ko gre Poldi na manever, komedija. 1956 (Gunther Philipp, Doris Kirchner). 21.50 Akutno, afera, analize. 22.20 Srečno ločeni, zabavna oddaja. 22.50 Raoul Wallenberg. 2. del. 1985 (Richard Chamberlain). 0.25 Poročila. 0.30 MacGyver, ponovitev.

RTL PLUS

6.00 Poročila. 7.00 Dobro jutro, Nemčija. 8.55 Owen Marshall. 9.50 Bogat in lep. 10.15 Dr. Welby. 11.00 Tik tak. 11.30 Družinski dvoboj. 12.00 Točno opoldne. 12.30 Takšno je življenje (90). 13.20 Santa Barbara. 14.15 Springfieldova zgodba. 14.55 Šef. Čips. 16.45 Tvegano! 17.15 Cena je vroča. 17.45 Igra. 18.00 Enajst 99. 18.45 Poročila. 19.15 Explosiv. 19.45 Dobri časi, slabi časi. 20.15 Grad ob Vrbskem jezeru, serija. 21.10 Policijski asi v akciji. 22.10 Stern TV. 23.00 Pa prav Alasca, serija. 23.50 Poročila. 0.00 Grozno prijazna družina. 0.30 Airwolf.

PRO 7

11.40 Harem, komedija. 1954 (Akim Tamiroff). 13.10 Starsky in Hutch. 14.00 Kapetan iz Pešvara, pustolovski. 1953 (Tyron Power). 15.40 Colt za vse primere. 16.25 Hartovi. 17.15 Trick 7. 19.00 Lady Hamilton, zgodovinski. 1968 (Michele Mercier, Richard Johnson), vmes ob 20. uri Dnevnik. 21.00 Mrzel kot led (Chiller), grozljivka. 1985 (Michael Beck). 22.50 Starsky in Hutch. 23.45 Petrocelli. 0.45 Avtoštopar.

SUPER CHANNEL

6.30 Poslovne novice. Mix. 9.00 Channel E. 12.00 Super shop. 12.30 Turistični magazin. 13.00 Japonsko gospodarstvo. 13.30 Jeruzalem. 14.00 Mix. 16.00 V živo. 18.00 Wyatt Earp. 18.30 Vohun. 19.30 Portrait of a Hitman, kriminalka. 21.00 Potovalni magazin. 21.30 Financial Times. 22.00 Novice. 22.45 Ameriški trg. 23.00 Long John Silver, pustolovski.

Radio
Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).
Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

UKW 88,9 IN 97,2 MHz

ČETRTEK, 6. AVGUSTA: 6.00 Dobro jutro. 6.30 Poročila. 7.00 Jutranja kronika. 8.00 Vaš glas, naša glasba. 10.30 Kuharske variacije. 11.00 Na svidenje.

PETEK, 7. AVGUSTA: 15.00 Pozdrav. 15.15 Poročila. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.20 Za konec tedna. 16.30 Poročila. 17.00 Petkovo popoldne na Radiu Velenje. 19.00 V imenu Sove. 20.00 Program Alfa Radia Velenje. 24.00 Lahko noč.

SOBOTA, 8. AVGUSTA: 6.00 Dobro jutro. 6.30 Poročila. 7.00 Jutranja kronika. 8.00 Izbor pesmi tedna. 8.30 Poročila. 9.00 Na svidenje.

NEDELJA, 9. AVGUSTA: 11.00 Pozdrav. 11.15 Poročila. 11.25 Kdaj, kje kaj. 11.30 Z mikrofonom med vami. 12.00 Trič trač in druge čveke. 12.30 Konec opoldanskega javljanja. 15.00 Pozdrav in vaše čestitke ter pozdravi (vmes ob 15.50; 16.50 epp sporočila). 18.00 Minute z domačimi ansambli. 19.00 Duhovna iskanja. 20.00 Lahko noč.

PONEDELJEK, 10. AVGUSTA: 15.00 Pozdrav. 15.15 Poročila. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.20 Kdaj, kje, kaj. 16.30 Poročila. 17.00 Ponedeljkov sport. 18.30 Najboljše, najnovjše. 20.00—24.00 Program Alfa Radia Velenje.

TOREK, 11. AVGUSTA: 6.00 Dobro jutro. 6.30 Poročila. 7.00 Jutranja kronika. 8.00 Odstopim, odstopiš. 9.00 Naš gost. 10.00 Poročila. 10.30 Kuharske variacije. 11.00 Na svidenje.

SREDA, 12. AVGUSTA: 15.00 Pozdrav. 15.15 Poročila. 15.30 Dogodki in odmevi. 16.20 Kdaj, kje, kaj. 16.30 Poročila. 17.00 Mi in vi. 17.30 Živ žav. 20.00—24.00 Program Alfa Radia Velenje.

Republika Slovenija
OBČINA VELENJE

Sekretariat za občno upravo — Inšpektorat občine Velenje razpisuje prosta delovna mesta:

1. URBANISTIČNI INŠPEKTOR II

Zahtevani pogoji:

- visoka šola pravne, upravne ali gradbene smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- strokovni izpit,
- državljan Republike Slovenije in
- ostali pogoji iz 4. člena Zakona o delavcih v državnih organih.

2. GRADBENI INŠPEKTOR II

Zahtevani pogoji:

- visoka šola gradbene smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- strokovni izpit,
- državljan Republike Slovenije in
- ostali pogoji iz 4. člena Zakona o delavcih v državnih organih.

Delovno razmerje se sklenuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili pošljite na naslov: Sekretariat za občno upravo — kadrovska služba občine Velenje, Titov trg 1, Velenje. Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa. O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po končanem razpisu.

naš čas

»Naš čas« izdaja Časopisno-založniško in RTV podjetje NAŠ ČAS, d.o.o., Velenje, Cesta Františka Foita 10.
Uredništvo: Boris Zakošek (v.d. direktor in glavni urednik), Stane Vovk (v.d. odgovorni urednik), Milena Krstič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).
Izhaja ob četrkih.
Sedež uredništva in uprave: Velenje, Foitova 10, p.p. 89, telefon (063) 853-451, 856-955. Žiro račun pri SDK podružnici Velenje, številka 52800-603-38482.
Cena posameznega izvoda je 60,00 tolarjev, mesečna naročnina 240,00 tolarjev, trimesečna naročnina 700,00 tolarjev, polletna naročnina 1.400,00 tolarjev, trimesečna naročnina za tujino 1.180,00 tolarjev.
Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: GZP Mariborski tisk Maribor.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Po mnenju Ministrstva za informiranje št. 23/26-92 je »Naš čas« uvrščen med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odstotkov posebnega prometnega davka.

Sam z jadrnico
okoli sveta

V petek, 7. avgusta, ob 20.30, bo na ploščadi NAME v Velenju zanimivo potopisno predavanje: SAM Z JADRNICOKOLI SVETA. To nevarno potovanje je pred dvema letoma opravil Jože Mušič, ki bo tudi sam predaval diapozitive in pripovedoval o svojih dogodivščinah.

Prešmentane citre

Tudi letos bo v Velenju srečanje citrarjev, ki že četrto leto poteka pod motom: **Prešmentane citre kak'milo pojo.** Igrali bodo najbolj zanimivi in najboljši slovenski citrarji. Prireditve bo 14. 8. se bo pričela ob 16.00 s koncertom ansambla Zlate strune, ob 19.00 pa bodo nastopili citrarji. Po končanem programu bosta igrali in peli Alenka in Monika Heričko iz Maribora ter državni prvak v citranju Aleksander Primc.

Prireditve bo na ploščadi pred NAMO v Velenju. Če bo vreme slabo, bo samo nastop citrarjev ob 19.00 v domu kulture Velenje.

Verona še vabi

Še vedno se lahko prijavite za obisk opernega poletnega festivala v Veroni ter ogled Garskega jezera in Gardalanda 20. avgusta. Trajal bo dva dni.

Dunajski
pojoči dečki

Zbiramo prijave za obisk koncerta Dunajskih pojočih dečkov 27. avgusta v Ljubljani. Odhod iz Velenja ob 17.30.

Kdor išče,
ta najde!

Oglase za podjetja, obrtnike... sprejemamo po tel.: (063) 855-450, 853-451 in telefaxu (063) 851-990 ter v ekonomski propagandi na Foitovi 10. Oglase sprejemamo do ponedeljka, do 12. ure — za objavo v četrtek.

AVTOŠKORJANEC — AVTOTRGOVINA

avto stekla — akcija
pločevina, gume, olja, rabljeni deli, odkup poškodovanih vozil. Celje tel. 063 38-811, Sentjur 063 741-008

UGODEN NAKUP TELEVIZORJEV GORENJE IN SAM-SUNG

na 5 čekov brez obresti
v Erinih prodajalnah Nama, Standard in Železnina Šoštanj

BISTRO POLANEC, ŠPEGLOVA 47, PESJE, VELENJE

vabi na domače klobase in na hladno pijačo vsak dan od 8. do 22. ure, ob nedeljah pa od 10. do 21. ure.

PRODAJA ODPRTEGA KAKOVOSTNEGA VINA

v kleti ERA Vino Šmartno ob Paki
Virštančan beli 72,00 SIT 1 liter, Virštančan rdeči 57,00 SIT 1 liter, Laški rizling 108,00 SIT 1 liter, Modra frankinja 63,00 SIT 1 liter. Delovni čas od 7. do 14. ure.

BUTIK GOSPODIČNA V ŠOŠTANJU, PREŠERNOV TRG 5
SEZONSKO ZNIŽANJE POLETNIH OBLAČIL:

- dekliška in ženska plesirana krila že od 1.900,00 SIT
- ženski kostimi že za 2.900,00 SIT
- dekliške in ženske bluze od 1.900,00 SIT dalje
- otroške majice vseh barv od 350,00 SIT dalje
- in ves ostali otroški in mladinski program!

SEZAM ŠOŠTANJ NUDI:

- rabljene učbenike
- šolske potrebščine na dva obroka
- otroške zimske hlače po 700,00 SIT

Zaključna koncerta

Mednarodna violinska šola profesorja Igorja Ozima bo v sredo, 12. in v petek, 14. avgusta, pripravila zaključna koncerta. Obakrat se bosta koncerta v veliki dvorani glasbene šole v Velenju pričela ob 20. uri.

ONESNAŽENOST ZRAKA

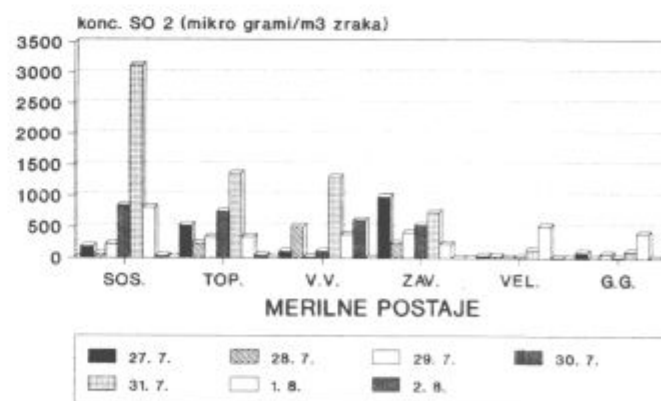
V tednu od 27. 7. do 2. 8. 1992 so povprečne 24-urne koncentracije SO₂ prekoračevale dovoljeno dnevno koncentracijo:

125 mikrogramov/m³ za urbana in industrijska območja
100 mikrogramov/m³ za neindust., zaščitena in rekreacijska območja v naslednjih dneh/:

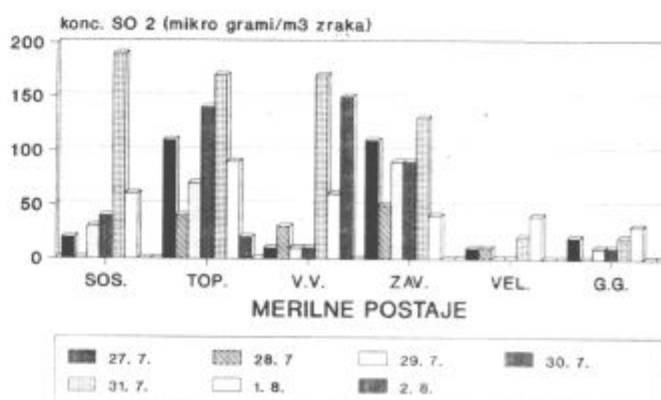
27. 7. AMP TOPOLŠICA	100 mikrog-g/m ³
AMP ZAVODNJE	110 mikrog-g/m ³
30. 7. AMP TOPOLŠICA	140 mikrog-g/m ³
31. 7. AMP ŠOŠTANJ	190 mikrog-g/m ³
AMP TOPOLŠICA	170 mikrog-g/m ³
AMP VELIKI VRH	170 mikrog-g/m ³
AMP ZAVODNJE	130 mikrog-g/m ³
2. 8. AMP VELIKI VRH	150 mikrog-g/m ³

SEKRETARIAT
ZA VARSTVO OKOLJA

MAKS. POLURNE KONCENTR.
od 27. 7. do 2. 8. 1992

DNEVNE KONCENTRACIJE
od 27. 7. do 2. 8. 1992

MALI OGLASI

tel. 853 481, 855 480
fax 851 990

uspešen oglas, oglas v naš čas

DVE DEKLETI HONORARNO ZAPOSILIMO ZA STREŽBO. ☎ 882-110 od 20. do 22. ure.
NEKAJ PRIKOLIC KONJSKEGA GNOJA, prodam. ☎ 888-217, Ložnica, Uranjek.
DVA KOMADA ŠTIRI DELNE ZAJČNICE, prodam po ugodni ceni. ☎ 881-395.
NOVO INVALIDSKO KOLO na tri kolesa, prodam. ☎ 882-797.
BREJO KRAVO PRODAM. Cena po dogovoru. ☎ 855-515.
NUJNO PRODAJAM PIT BULA starega 2 meseca. ☎ 852-849 po 16. uri.
KRAVO ZA ZAKOL prodam ali zamenjam za brejo. ☎ 858-745.
PRALNI STROJ ter kuhinjsko in sobno pohištvo prodam. ☎ 850-316 zvečer.
GRADBENO DVIGALO 750 kg, višine 6 ali 12 m, dolžina roke 5 m, gibljivost 360°, prodam. ☎ 857-558.
DVE KRAVI SIMENTAL, sivka prodam. ☎ 893-785.

RABLJENO, SE UPORABNO OMARO IN POSTELJO Z JOGIJEM, kupim. ☎ 0602-53-413.
ZA 180 m² RABLJENE TRAJANKE, PRODAM. (Zelena barva). ☎ 854-186 ali 854-337.
OTROŠKI ŠPORTNI VOZIČEK-CHICCO, skoraj nerabljen ugodno prodam. ☎ 854-752.
TRAKTOR TV 523, letnik 1986, malo rabljen — kot nov, prodam za 5000 DEM tolarke protivrednosti. ☎ 778-512 ali 853-451.

STAREJŠO HIŠO V VELENJU, na zanimivi lokaciji, s kompletno dokumentacijo za preureditev v poslovne prostore, ugodno prodamo. Naslov v uredništvu.

KVALITETNE BRESKVE ZA VLAGANJE, po konkurenčnih cenah, prodajamo v nasadu ANGRAC nad Grizami.

Trgovsko podjetje d.o.o.
Teharska 111, Celje
Telefax: 29-144

SUPER PONUDBA!

Kotna sedežna garnitura »BARBARA«

— velikost 200 x 220 cm s taburejem
— z udobnim francoskim ležiščem
— več različnih modnih barv

Dobava takoj, CENA ZA GOTOVINO SAMO 59.900,00 SIT!

Kuhinje — popust do 50 % za gotovino

Spalnice: EVA 59.900,00 in TATJANA 69.900,00 SIT za plačilo z gotovino

Vzmetnice Meblo: vsi tipi po najnižjih cenah

Možnost nakupa: s čeki 1 + 3 brez obresti
obročno 1 + 5 s 3% obrestmi mesečno!

PRED NAKUPOM SE PREPRIČAJTE O KONKURENČNOSTI NAŠE PONUDBE!

NOVO V
veleblagovnici
nama

SAMOPOSTREŽBA

PAPIR ROLE 10/1	199,30 SIT
MEHČALEC WASCHWEICH 4/1	359,30 SIT
SIR LIVADA KG	491,40 SIT
SIRUPI 1/1	199,20 SIT

ELEKTRO

APARAT ZA IZDELAVO JOGURTA 5.763,80 SIT

KOZMETIKA

UGODEN NAKUP HIGIJSKIH VLOŽKOV

ŠOLSKE POTREBŠČINE

NAHRBTNIKI ZA ŠOLO ŽE OD 1.758,10 SIT DA-

LJE

ZVEZKI A 4

OD 94,40 SIT

ZVEZKI A 5

OD 54,40 SIT

TEKSTILNI DISKONT

MAJICE BOMBAŽNE

293,90 SIT

PRESKRBA

BAR KAVA 1/1

472,30 SIT

Dežurstva

Občina Velenje:

Zdravniki:

Četrtek, 6. avgusta, dopoldan dr. Slavič, popoldan dr. Grošel, nočna dr. Stupar in dr. Grošel.

Petek, 7. avgusta — dopoldan dr. Friškovec, popoldan dr. Rus, nočna dr. Janežič in dr. Lazar.

Sobota, 8. avgusta — in nedeljo 9. avgusta — dr. Mištin in dr. Slavič.

Ponedeljek, 10. avgusta dopoldan dr. Janežič, popoldan dr. Bola, nočni dr. Bola in dr. Friškovec.

Zobozdravstvo:

V nedeljo, 9. avgusta, dr. Lobnik-Lah Romana, od 8. do 12. ure v dežurni zobni ambulanti ZZ Velenje.

Lekarna:

Ob sobotah in nedeljah je dežurna lekarna v Velenju z

enourno prekinitvijo med 12. in 13. uro.

Veterinarska postaja v Šoštanj:

Od 7. 8. do 14. 8. Rok Pečnik, dipl. veterinar, Kajuhovala 13 Šoštanj, telefon 881-322.

OBČINA MOZIRJE:

Veterinarska postaja:

Od 3. avgusta do 9. avgusta — Marjan Lešnik, dipl. veterinar, Ljubija, telefon 831-219, od 10. 8. do 16. 8. Drago Zagožen, dipl. veterinar, Ljubno, telefon 841-769.

Potrebujete dober oglas?
Pokličite Naš čas

GIBANJE
PREBIVALSTVA

POROKE

Občina Mozirje:
Franc Drofelnik, 1961, Florjan pri Gornjem Gradu 31 in Reberka Pečnik, 1972, Gornji Grad, Spodnji trg 21.

PRODAJALNA *mdm*
Dragomira Rošar
62382 MISLINJA 170/a
Tel.: 0602/ 55-237

LIR

Trgovina z gradbenim materialom
Tel.: 063/855-646, pričakujemo vas vsak dan od 7. do 19., ob sobotah do 13. ure.TOPLOTNA
TEHNIKA
TONE d.o.o.Ljubljanska 15/b
63320 Velenje
Telefon: 063/857-141
063/853-495
Fax: 063/853-674

ZAGOTOVITE SI EVROPSKO KAKOVOST ŽIVLJENJA.

MIX
marketaTrgovina z mešanim blagom
Koroška 8 c, Velenje
Tel.: 855-998Trgovina Janko & Metka
Mislinja

— pisarniški material

— vse za šolo

Ugodne cene

Fotokopiranje!

Matjaž Ugovšek, 1967, Gornji Grad, Novo naselje 47 in Marjana Zagožen, 1967, Potok 9.
Ivan Grofelnik, 1970, Druškovec 70 in Bernarda Napotnik, 1973, Radegunda 21 a.

SMRTI

Občina Velenje:

Anton Rošar, rojen 1935, Velenje, Tomšičeva 55, Frančiška Jevšnik, rojena 1910, Gaberke 293, Angela Onič, rojena 1923, Celje, Vrunceva 25 B, Martin Robič, rojen 1924, Platinovec 24, Jožef Ogradi, rojen 1918, Bočna 12, Ivana Čulak, rojena 1914, Zalec, Šlandrov trg 37 a, Franc Žvi-

pelj, rojen 1940, Velenje, Jenkova 23.

Francišek Špeh, 1906, Lenart pri Gornjem Gradu 9, Marija Semlak, 1897, Spodnje Kraše 40, Janez Ivanuša, 1920, Mozirje, Praprotnikova 11, Jakob Gornjec, 1931, Bočna 105, Katarina Podpečnik, 1901, Šmiklavž 31, Jožef Ogradi, 1918, Bočna 18.

Uspešen oglas,
oglas v Naš čas.

MATERINSKI
DOMPRISPEVAJTE ZA
MATERINSKI DOM!Prispevke lahko nakažete na žiro račun ZPMS, Miklošičeva 16, Ljubljana, štev. 50101-678-45223 s pripisom "za materinski dom".
Hvala!
Odbor za materinski dom pri reviji Otok in družina, Miklošičeva 16, Ljubljana, Tel.: (061) 311-658

Pokrovitelji: Janez Hacin, Državna založba Slovenije d.o.o., Cankarjev dom, Simotisk-Papirus in vsi, ki se nam boste še pridružili!

ZAHVALA

Tih smo se poslovili od naše drage mame in babice

ANGELE BREZNIK

1921—1992

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, za osebno in pisno sožalje, darovano cvetje in sveče.
Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in se od nje poslovili na zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni!

Doma ostala je praznina,
a v srcu bolečina

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA ČASA

26. 10. 1918—27. 7. 1992

se iskreno zahvaljujemo sosedom, še posebej gospodu Jožetu Praprotniku, ki nam je v času težke bolezni vedno priskočil na pomoč ter sorodnikom in sodelavcem.

Posebna zahvala velja njegovi sestri Mariji Čas, za nego in pomoč.
Enako zahvalo izrekamo dr. Lazarju in patronažni službi.

Hvala govornikom Zvonetu Skornšku in Francu Hudomalju, godbi Zarja za zaigrane žalostinke in gospodu duhovniku za opravljen cerkveni obred.

Žalujoci: hčerka Pavla s Stanetom, sin Peter z ženo Nado, vnukinji Mojca in Petra, sin Franc z ženo Ingeborg in hčerko Tino, sestra Marija in ostali sorodniki.

ZAVAROVALNICA MARIBOR
TUDI V VELENJUZAVAROVALNICA
MARIBOR d.d.

Ker želimo prisluhniti Vašim željam in Vam biti blizu kadarkoli nas potrebujete, smo v Vašem mestu odprli pisarno Zavarovalnice Maribor.

Naši strokovnjaki Vas pričakujejo v prostorih VEKA Velenje na Starem trgu 36 vsak dan od ponedeljka do petka med 7. in 15. uro.

Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja in Vam pomagali pri sklepanju zavarovanj.

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ
IN MI Z VAMIPISARNA
ZAVAROVALNICE MARIBOR
STARI TRG 36
63320 VELENJE

TEL.: 063 / 856 - 417 FAX: 063 / 856 - 900

32. flosarski bal

Za vsako ceno ohraniti izročilo

Na Ljubnem ob Savinji so v nedeljo v bratovščino znamenitih flosarjev sprejeli novega člana, »juda« Simona so krstili po vseh flosarskih predpisih, s tem simboličnim opravilom pa so si mladi nasledniki nekdanjih flosarskih korenin naložili tudi zahtevno nalogo. Očitno je, da je letošnji flosarski bal pomenil bolj zagotavljanje zavidanja vredne trajnosti in neprekinjenosti daleč naokrog znane prireditve, da je bil predvsem prehodna ali vmesna stopnička do drugačne in boljše oblike ohranjanja bogatega izročila.

Drugače niti ni šlo. Naj ne zveni kot ceneno opravilo, dejstvo namreč je, da je na letošnjo prireditev vseeno »vplivala« poplava.

Prostor ob Savinji ni urejen in nekdanje podobe ne bo imel nikoli več. Nekaj objektov je voda odnesla in so jih za letos in za silo postavili, svoje je prispeval začetek gradnje obvoznice in še kaj bi se našlo za pojasnitev. Tudi (sicer vprašljiva) povorka je letos odpadla, sicer pa imajo nekaj konkretnih načrtov za drugačno podobo. Ko bo zgrajena obvoznica, bodo lahko središče kraja zaprli za promet, s tem pa se prireditvi sami po sebi ponujata nova vsebina in oblika. Nekda-

nje turistično društvo prav tako želijo nadomestiti in s tem poskrbeti za pravega organizatorja flosarskega bala in drugih prireditev, saj se ohranjanju izročila nikakor ne nameravajo odreči.

Sicer pa so trije dnevi ob letošnjem balu uspeli. Zlasti še, če upoštevamo obisk in predviden izkupiček, ki ga nameravajo nameniti prav obnovi prireditvenega prostora in še čemu v zvezi s tem. Petkov večer so napolnili s pesmijo, besedo in glasbo, sobotni je trajal do nedeljskega sonca, pa tudi v nedeljo ni bilo kar tako. Pričakujemo torej število 33, če že morda ni ljudsko, naj bo ljubensko. (jp)

Simon Podmeninšek in drugi člani flosarske družine gre do naprej

MODRO BELA KRONIKA

Odpeljal drva

Kar krepko se je Miha B. iz Gaberka namučil, da si je zložil štiri kubične metre drv v Velunjskem grabnu. Od tam pa mu jih je doslej še neznan storilec v času med 26. in 29. julijem odpeljal.

Nasilno vstopil in pretepel prijateljico

Enaindvajsetletni Smiljan M. iz Velenja je prišel 2. avgusta nekaj po 18. uri v stanovanje staršev svoje izvenzakonske partnerke Vesne P. Začela sta se prepirati, Smiljan pa je Vesno tudi pretepel. Ta se je zaklenila in s njo, v katero je Smiljan vlomil. Posredovati so morali policisti, ki so napisali zoper storilca kar dve prijavi, prvo sodniku za prekrške zoper nedotakljivost stanovanja in drugo tožilstvu zaradi nasilniškega obnašanja.

Za 200.000 tolarjev škode
Nemški državljani Branko S. je bil 28. julija okoli pol-

druge ure popoldne zelo neprijetno presenečen, ko se je vrnil k svojemu avtomobilu parkiranemu na Pokopališki cesti v Podkrajju. Tam ga je pustil eno uro. V tem času pa je iz njega izginilo 18 tisoč šilingov, ženska torbica, nekaj tolarjev in več drobnih predmetov. Skupaj je doslej še neznan storilec oškodoval Branka za okoli 200 tisoč slovenskih tolarjev.

Nasilniško obnašanje

Dančo K. je star znanec velenjskih policistov, predvsem po tem, da se pogosto nasilniško obnaša do svoje žene in 8-letne hčerke, ki jo tudi zanemarja. Obsežen spis z mnogimi dokazi sa zdaj predali tožilstvu.

Kopala sta krompir

Vanda P. in Stanko P. sta se odpravila 30. julija nekaj po 21. uri na njivo Marije N. iz Šoštanj, kjer sta si nameravala nakopati krompir. Pa jima ni uspelo. Namesto

Kakšna je voda v kopališčih?

V letošnjem vročem poletju in sploh ob zadnjem vročinskem valu, večina od nas išče senco in možnost za vsaj nekajurno ohlajitev. Najprimernejša je seveda tista vodna, sploh, če je voda osvežujoča. Gneča na naših kopališčih in tudi ob rekah in jezerih na celjskem območju je velika. Ko boste prebrali spodnje vrstice pa le premislite, kam boste odšli hladiti razgreto telo.

Na ponedeljkovi novinarski konferenci nam je mag. Ivan Eržen, v.d. direktorja Zavoda za socialno medicino in higieno Celje, opisal kakovost vode v kopališčih, jezerih in rekah v celjski regiji in pri tem poudaril, da to merijo enako strogo, kot pitno vodo, le mikrobov sme biti nekoliko več.

Meritve kvalitete vode opravljajo na 17 kopališčih v celjski regiji, od tega je 7 termalnih, ki so odprta vse leto (med njimi je tudi Topolšica, termalna voda je tu primerna za kopanje in je zadovoljive kvalitete, isto velja za zdraviliške bazene na Dobrni), 10 kopališč pa je sezonskih, netermalnih.

V juniju in juliju odvzeti vzorci kažejo, da razmere na celjskem niso povsod ugodne, s številom neustreznih mikrobioloških vzorcev odstopajo termalna rekreacijska kopališča. Razvrščajo jih v 3 kategorije, povsem izven kategorije so Terme Zreče, kjer so bili vsi odvzeti vzorci, taker mikrobiološko kot kemijsko, ustrezni.

Zelo neugodne rezultate pa beležijo v termalnem kopališču v Atomskih toplicah. Deloma je to zaradi visokih temperatur vode, deloma je to povezano z zelo veliko obremenjenostjo kopališča, še posebej pa je treba poudariti nizko higiensko osveženost kopalcev. Ti povsod premalo upoštevajo, da bi se morali pred kopanjem v bazenu tuširati, po možnosti pri tem uporabiti tudi milo in seveda poskrbeti za izpraznjen sečni mehur. Ni namreč samo urin tisti, ki še pospešuje onesnaženost, tudi odprtje znojnic to pospešuje. Zato ugotovljajo, da je onesnaženost na kopališčih v popoldanskem času mnogo večja, kot zjutraj. Celjski bazen Neptun ima kvalitetno vodo, slabše pa je na bazenu na Vranskem in v Preboldu.

KAJ PA OKOLIŠKE REKE IN JEZERA?

V Velenjskem jezeru raziskav niso opravljali. Ker pa se velenjčani po osvežitev odpeljejo tudi v okolico pogledimo, kje bo kopanje najbolj zdravo. Vzorce za bakteriološko in fizikalno kemično analizo vode so odvzeli v jezerih Žolnek in Smartinskem jezeru, preverjajo pa tudi vodotok Savinje in to na štirih mestih (pri mehlem jezu, v Medlogu, na Polzeli in v Letušu). Žal rezultati niso tako ugodni, kot smo lahko v medijih slišali za reko Savo. Vzorci Savinje kemično niso problematični, težavo pa predstavlja mikrobiološka obremenjenost reke, ki močno presega dovoljene

meje, zaradi nizkega vodostaja pa se razmere le še slabšajo. Zato strokovnjaki odsvetujejo kopanje v Savinji, še posebej to velja za majhne otroke. V povprečju naj bi kopalec med kopanjem zaužil pol litra vode, zaradi vsega prej naštetega pa obstaja nevarnost, da pride do virusnega obolenja, ki se prenaša ravno po fekalno-oralni poti. V zadnjih petih letih beležijo tudi porast seroznega meningitisa, obolevajo pa predvsem majhni otroci. Možno so tudi prebavne motnje in motnje dihalnih poti. Ker je v tej vročini nemogoče doseči, da se ljudje ne bi kopali, poskušajte pri tem zaužiti čim manj vode.

Če nameravate na Smartinsko jezero, vam lahko povemo, da so tu razmere za kopanje ugodne. Obremenjenost vode z mikrobi je nizka, odstopanja od normativov so minimalna. Preiskave v jezeru Žolnek pa so pokazale, da je voda zaradi obremenitve z organskimi in anorganskimi snovmi povsem neprimerna za kopanje. Meritve v Braslovškem jezeru so opravljali lansko leto in ugotovili, da voda ni bila primerna za kopanje, letos pa tukaj nimajo namena opravljati analiz.

Vedeti moramo, da je tako kemična kot mikrobiološka kvaliteta kopalnih voda odvisna od različnih, med sabo tesno povezanih parametrov. Važna je tehnološka opremljenost kopališč, predvsem kvaliteta filtrirnih naprav in tudi velikost bazena, važna je strokovna usposobljenost

zaposlenega osebja, še kako obremenjenost kopališča (tako velenjski kot šoštanjki sta v teh dneh dobesedno »okupirana«). Važno je tudi spoštovanje kopalniškega reda. Slednje je zaradi kulture kopalcev kar velik problem.

Meritve kvalitete vode se v velenjskem bazenu opravljajo tedensko, nadzor za dezinfekcijo opravlja Tomo Sunarič, podatke pa pošiljajo v Celje. Povedal mi je, da je zaenkrat kvaliteta vode v bazenu zadovoljiva. Filtrirne naprave so na velenjskem bazenu dobre, ko bo denar, želijo nabaviti še avtomatski merilec za klorirane

Govorice o možnosti prenašanja sifilisa na velenjskem bazenu, ki so se v javnosti pojavile v preteklih dneh, so povsem neresnične. Mag. Ivan Eržen je povedal, da voda ni pot prenosa te bolezni, saj je bakterija, ki povzroča sifilis, za takšen način prenosa preobčutljiva. B. Špegel

nje. Če se razmere poslabšajo, takoj reagirajo z dodajanjem sveže vode. Za šoštanjki bazen podatkov nismo dobili, za jezero pa mi je g. Sunarič povedal, da je to po njegovem osebnem mnenju izven vseh predpisov, sicer pa se v njem kopate na lastno odgovornost.

Turistično društvo Mislinja

»Na kmetijah ni zanimanja«

Turistično društvo Mislinja so ustanovili leta 1983 in bo tako prihodnje leto slavilo svojo desetletnico. Ustanovili so ga z namenom, da združijo vse tiste krajanje, ki imajo željo in smisel za lepo urejeno okolico. Začetna dejavnost društva je bila zbiranje in zamenjava sadik, ki so jih kasneje posadili po zaselkih.

Sprva je bilo to delo skromno, pozneje pa se je zanimanje krajanov povečalo. Vsako jesen in pomlad društvo pripravi tudi akcijo čiščenja okolja. Pri tem pridno pomaga šolski podmladek, sodelujejo pa še gozdarji in lovci. Med drugim čistijo gozdne

poti, a pri tem vedno znova odkrivajo divja odlagališča. Tuji s komunalnim podjetjem društvo dobro sodeluje, žal pa opažam, da bo delo prizadevnih članov društva slejkoprej zaman, dokler vsi ljudje na čisto okolico sami ne bodo dovolj pazili.

Seveda se mislinjsko turistično društvo ukvarja še z drugimi rečmi. O tem je več povedala podpredsednica in soustanoviteljica društva Poldika Bezlaj: »Že osmič pripravljamo »oglaske večere«, na katerih prikažemo stare običaje, ki so značilni za naš kraj in okolico. Organizirali smo več drugih uspešnih prireditev in se srečevali z ostalimi

sorodnimi društvi. V naše delo smo želeli vključiti tudi kmetije, pa je bil odziv slab. Menim tudi, da bi več morala storiti stroka, gostinstvo in turizem. Žal ni nikogar, ki bi vse te dejavnosti v kraju povezoval, nas vodil in razdelil delo, kar bi nas gotovo vodilo k uresničitvi skupnih ciljev. S prostovoljnimi delom smo nabavili posebna kmečka oblačila, kupili ozvočenje in osvetlili šentlenarsko cerkev, počistili in namestili smo vhod v Hudo luknjo. Še bi lahko naštevala, vendar bodi dovolj, prepričana pa sem, da bi lahko postorili še več.« pravi Poldika Bezlaj.

B. Mugerle

krompirja sta dobila prijavo tožilstvu.

Vožnja po levi

Iz Polzele je proti Velenju peljal s tovornjakom 28. julija nekaj po polnosmi zjutraj šestindvajsetletni hrvaški državljani Mario Grzinčič. V nepreglednem ovinku je zapeljal nekoliko preveč v levo in trčil v nasproti vozeči osebni avtomobil, ki ga je vozil dvajsetletni Domen Fras iz Raven na Koroškem. Pri trčenju se je hudo telesno poškodovala sopotnica v Frasovem avtomobilu, enaindvajsetletna Tanja Košuta s Prevalj.

Trčila sta

Dvaindvajsetletni Boris L. iz Velenja je peljal 30. julija nekaj po 22. uri iz Velenja proti Celju. V ostrem nepreglednem ovinku malo za Vinsko goro je trčil v osebni avtomobil, ki ga je nasproti pripeljal enaindvajsetletni Matej Goljat iz Slovenj Gradca. Na vozilih je nastalo za okoli 200 tisočakov škode. Pri tem pa sta se lažje telesno poškodovale Anka Matvoz in Zudin Hrapič.

17. tradicionalno srečanje ansamblov domače glasbe

GRAŠKA GORA

16. avgusta ob 14. uri

Program povezujeta strašna Jožeta

Vabita Kulturno umetniško društvo Ivan Cankar Plešivec in

RADIO VELENJE